

ROMÂNIA EROICĂ

Revistă de cultură și educație patriotică, de cinstire a eroilor neamului

* Fondată în 1919 sub numele "Cultul Eroilor Noștri" *

Nr. 2 (37) * Anul XII * 2009 * Serie nouă

**Arma Geniu
la 150
de ani!**

p.2

**Mausoleele
românilor**

p.16

**Candidați
nepoftiți la...
gloria eroilor**

p.39

**Doamna
Elena
Cuza**

p.42

**Parcul
militar
de la
Chattanooga**

p.54

**Ziua Veteranilor
de Război
Apelul solemn!**

p.6

Generalul GEORGESCU Pion
125 de ani de la naștere

S-a născut în anul 1884, în satul Zănoaga, comuna Leu, Dolj. A urmat Colegiul Național "Carol I" din Craiova și Liceul "Mihai Viteazul" din București. Absolvent al Facultății de Matematică și al Școlii de Ofițeri de Artilerie.

În Primul Război Mondial a luptat la Mărășești și Cașin, fiind decorat cu ordine și medalii românești și străine. A fost comandantul Școlii militare de artilerie și profesor de balistică la Institutul Politehnic din Timișoara. În perioada 1937-1939 a fost comandantul fortificațiilor din Poarta Someșului. Pe lângă lucrările de specialitate, s-a remarcat printr-o inițiativă personală care s-a bucurat de un mare răsunet: a ridicat un monument viu, din 100.000 de brazi, pe dealul Comja, în memoria poetului Mihai Eminescu. În 1940 este numit la comanda Corpului 7 armată, Sibiu. Din 1946 a fost pus sub supraveghere de Securitate, fiind arestat de mai multe ori, fără a fi condamnat.

A murit în 1956.

INVITATUL REVISTEI

Generalul în retragere ing.
Gheorghe Netejoru:

Sunt mulțumit că,
după tot calvarul pe
care l-am îndurat, a
venit și ziua în care
mi s-a recunoscut
nevinovăția!

18-21

40 DOCUMENTE ÎN METAL

Monumentele Eroilor Neamului

de cdor. Av. (r)
M. Popescu-Călărași

42 REMEMBER

Doamna Elena Cuza
de col. (ret.) C. Chiper

48 INEDIT

București
de Regina Maria

- Coperta 1. O fotografie pentru istorie:
veterani de război pe treptele Sălii
de marmură a Cercului Militar
Național. Foto: Cătălin Ovreiu
- Coperta 2. Generalul Corneliu Dragalina pe
Frontul de Est. Din fototeca familiei
Oprița Dragalina Popa
- Coperta 3. Generalul Georgescu Pion. Portret
în cărbune și cretă de Gh. Sârbu
- Coperta 4. Monumentul de la Provița, creație
a sculptorului Dumitru Mățăuanu.
Foto: Aurel Pentelescu

Redacția România eroică roagă pe toți cei care au fotografii ale
celor căzuți pe front sau în prizonierat, în cele două războaie
mondiale, să se adreseze redacției!

ROMÂNIA EROICĂ

Revistă de cultură și educație
patriotică, de cinstire a eroilor neamului

Fondată în anul 1919 sub înalta ocrotire a
Majestății Sale Regina Maria și a Bisericii Ortodoxe Române.
Serie nouă. Anul XII. Fondator: col. (r) Petre Stoica.

EVENIMENT

Arma Geniu a împlinit 150 de ani! de D. Roman	02
Croazieră pe Dunăre în cinstea Armei Geniu de lt. col. (r) Alexandru Popovici.....	03
Reamenajarea Cimitirului Militar din Dobrici (Bulgaria) de col. (r) Remus Macovei	04

PERISCOPE

Apelul solemn! de Petre Bănă	06
Adunarea generală anuală a ANCE de Silvia Mircea	08
După 65 de ani de Eleonora Arbănaș	12
Eroii români au fost comemorați în Slovacia de col. (r) Puiu Cujbă	14
Mausoleele românilor.....	16

EDITORIAL. Obsesia mimetismului de Marian Ioan	17
--	----

FILIALELE CULTUL EROILOR

București. Celebrarea eroismului românesc de Valeria Bălescu.....	22
Galați. La Troița Eroilor și Martirilor de col. (r) Toma Munteanu	24
Medgidia. Primul cerc „Cultul eroilor” de slt. (r) Traian Nichita, lt. col. (r) Marin-Victor Badea	24
Prahova. Întâlnire cu oameni care au trăit istoria de Constanța Preda	25
Dâmbovița. O datorie sfântă de gl. bg. (r) Constantin Tănase	26
Sinaia. La Cimitirul Eroilor de cpt. (r) Adrian Popescu	26
Laudă eroilor	27
Botoșani. La Stâncești de col. (r) Florea Macovei.....	28
Filialele ANCE	29

REMEMORĂRI

Un om în restriște de prof. Emilia Luchian	30
Întâlnire cu mareșalul Ion Antonescu de plut. adj. (r) Iancu Alexandru Stegaru	33
Pomenire pentru unchiul Petre de col. (r) Constantin Crăciun.....	34
Sublocotenentul Gheorghe Ioneanu de gl. bg. (rtr) Gheorghe Răucea.....	34
Eroul de la Căineni de gl. (r) Florian Tucă, col. (r) Constantin Brezoianu.....	36

S.O.S.

Candidați nepoftiți la ...gloria eroilor de lt.-col. (r) Vasile Murariu.....	39
--	----

Aripi românești. Eroul basarabean Andrei Ciobănaș de prof. Vasile Tudor.....	45
--	----

Inscripție la o fotografie

Generalul Corneliu Dragalina la o țigară cu soldații	46
--	----

INEDIT

Regina Maria: București.....	47
------------------------------	----

RESTITUIRI

Școala viitorului românesc de I. Dragoslav.....	51
---	----

STROFE

Eroilor de Nicolae Cristea-Crevedia.....	52
--	----

MERIDIAN

Germania. Memorialul Marinarilor de la Laboe de Jochen KRÜSMANN.....	53
Parcul militar de la Chattanooga de col.(r) ing. Nicolae Mărușelțu	54

FIȘE DE DICȚIONAR

Monumentul de la Provița de Sus de cdor. (r) Aurel Pentelescu	56
---	----

VITRINA CU CĂRȚI.....	58
-----------------------	----

CARUSELUL PRESEI	62
------------------------	----

Arma Geniu a împlinit 150 de ani!

Nu știu să existe bucurie mai mare pentru un militar de carieră decât aceea de a se mândri cu arma din care face parte. Așa se explică și veșnicele orgolii între arme, fiecare încercând să-și impună întâietatea pe câmpul de luptă, dar și în istoria armatei. Nu știu alții cum sunt – vorba lui Creangă – dar eu, ca genist, când mă gândesc că arma Geniu a împlinit 150 de ani de istorie cu adevărat glorioasă, îmi tresaltă inima de mândrie. Ca mine sunt, în mod sigur, mii și mii de ofițeri, maiștri militari și subofițeri genști.

Și cum să nu fii mândru, când știi că această armă de elită a armatei noastre a dat țării un mareșal (Constantin Prezan), dar și câțiva prim-miniștri și miniștri..

Introdusă în structura Armatei la 31 mai 1859, la Iași, prin înființarea primei unități de genști, sub comanda căpitanului ing. Panait Donici, arma Geniu și-a împlinit destinul atât prin profesionalismul și vitejia dovedite pe câmpul de luptă, cât și prin vocația constructivă și umanitară în vreme de pace – reconstrucția țării după războaie; pregătirea teritoriului național pentru apărare; construirea de obiective sociale și economice; sprijinul

populației afectate de dezastre sau calamități naturale.

În onoarea tuturor militarilor genști căzuți pe câmpurile de luptă se înalță pe Dealul Cotrocenilor, din București, statuia LEUL, poate cel mai frumos dintre toate monumentele dedicate armelor din armata noastră. Aici se adună în fiecare an genștii și toți cei care respectă și îndrăgesc această armă. Au făcut-o și anul acesta – și cadrele

active, și cele în rezervă sau retragere. Din nenorocire, numărul genștilor s-a restrâns îngrijorător de mult. Printr-o politică a "restructurărilor și reformărilor" de-a valma, arma Geniu a fost ca și desființată în armata română. Păcat! Nu știu dacă vor înțelege vreodată cei care au tăiat și au spânzurat în numele așa-zisei restructurări cât de mult rău au făcut nu numai armeei Geniu în sine, ci înseși armatei și țării. Pentru că, spre deosebire de alte arme, Geniul este singura armă capabilă să fie de folos, la modul

profesionist, armatei din care face parte și pe timp de pace, și pe timp de război.

Generalul Otto Breuer, una dintre personalitățile emblematice ale genștilor români – pe care am onoarea să-l salut din acest colț de pagină! – critica cu năduf soluția simplistă și păguboasă care a fost aplicată unităților de drumuri: desființarea? N-avea țara asta nevoie de specialiști care să participe la construirea rețelelor de șosele și drumuri ale acestei țări? Ba bine că nu! Numai că unii – și nu mă îndoiesc că îi vom găsi, odată și odată, la groapa de gunoi a istoriei – au avut interesul trădător de a face loc firmelor străine, gen Bechtel, care au ajuns, iată, să jupoaie acest popor fără milă și fără scrupule.

Mai sunt, oare, speranțe ca această armă să reînvie? Da! Dar numai atunci când se vor naște genști de calibrul mareșalului Prezan, generalilor Arthur Văitoianu, Constantin Hârjeu, Anton Berindei, Constantin Brătianu, intrați pentru totdeauna în cartea de istorie a armatei noastre – și de competența și onoarea generalilor Otto Breuer, Nicolae Mazilu, Gheorghe Paceagiu, Ștefan Bediu, Ioan Savu, Constantin Tănase și mulți alții!

La mulți ani, genști, oriunde v-ați afla!

La Monumentul Leul, într-o zi în care toată societatea românească ar fi trebuit să păstreze un moment de reculegere în memoria genștilor care s-au jertfit Pentru Patrie!

**D. ROMAN
general (r)
Constantin TĂNASE**

**La 31 mai 2009
s-au împlinit
150 de ani de
la înființarea
primei unități
de geniu
din Armata
română**

La împlinirea a 150 de ani de la înființarea armiei Geniu, Statul Major al Forțelor Terestre a organizat, printre alte manifestări omagiale, o croazieră pe fluviul Dunărea. În dimineața zilei de 11 mai 2009, un bac autopropulsat, având la bord ofițeri activi și în rezervă, mulți dintre ei geniști din toate specialitățile (pontonieri, pionieri, drumari), a pornit de la Brăila – garnizoană în care au avut reședința Regimentul 72 Pontonieri (astăzi Brigada 72 Pontonieri) și un Batalion de geniu (astăzi desființat), spre punctul final Turnu Măgurele, altă garnizoană aparținând prin tradiție geniștilor (aici a avut reședința Regimentul 2 Pontonieri „Eftimie Croitoru”, înființat la 1 iunie 1951, botezat cu numele soldatului erou Eftimie Croitoru la 26 iunie 1958).

Primul popas a fost făcut în Fetești, localitate dunăreană în care geniștii au executat, de-a lungul anilor, zeci de aplicații pe Dunăre ori în luncile acesteia, terenuri

Croazieră pe Dunăre în cinstea Armei Geniu

propice instruirii și verificării măiestriei de luptă. De aici, drumul pe apă a continuat până la Giurgiu, garnizoană în care au ființat Batalionul 204 pontonieri și Batalionul 407 Geniu. Din păcate, din vechea cazarmă

lor, făcând faima acesteia nu numai pe câmpurile de luptă, dar și în intervențiile la inundații și dezăpeziri, ori pe șantierele Transfăgărășanului și Canalului Dunăre-Marea Neagră.

După ce a depus

2 Pontonieri – unica unitate militară din zonă! – a fost ras de pe hartă – dar nu și din sufletele noastre – pentru totdeauna. A rămas cazarma – pentru câtă vreme? – în care, încet-încet, se întinde paragina... Sic transit gloria mundi!

Ca pontonier cu state vechi în garnizoană – în care am venit pentru prima oară, locotenent fiind, în anul 1972, și am rămas pentru totdeauna, confirmând zicala „Cine bea apă din Dunăre, nu mai pleacă de lângă ea!” – am întâmpinat cu emoție și bucurie grupul de geniști activi și rezerviști, pe care l-am însoțit până la Siliștioara-Măgura (Corabia). Localitatea a intrat în istorie prin faptul că pe aici a trecut – pe podul de pontoane întins de geniști în doar 15 zile (14-30 august 1877) – Oștirea română în marșul ei victorios, dar plin de jertfe, al cuceririi Independenței.

Lângă cele două monumente închinat eroilor căzuți în Războiul de la 1877-1878, oaspeților noștri le-au fost evocate faptele de arme ale geniștilor care au trăit pe aceste meleaguri.

**Locotenent-colonel (r)
Alexandru POPOVICI**
Turnu Măgurele

a geniștilor, atât de familiară giurgiuvenilor, au dispărut cu totul vestitele parcuri de pontoane PR-71, mașinile de geniu, macaralele, podurile joase din lemn, șalupele și motopropulsoarele etc. În locul lor s-a instalat o unitate de jandarmi. Este trist că mai-marii armatei nu s-au gândit să fixeze măcar o placă de marmură în memoria geniștilor care și-au contopit destinele cu cele ale armiei

o coroană de flori la Monumentul Eroilor căzuți pe câmpurile de bătălie pentru cucerirea Independenței de Stat a României în războiul din 1877-1878, grupul expediționar s-a îndreptat spre Turnu Măgurele, punctul terminus al croazierei dunărene. Nici aici nu se mai află vreo unitate de pontonieri, spre regretul militarilor dar și al locuitorilor din Câmpia Teleormanului. După 58 de ani de existență, Regimentul

În ziua de 11 septembrie 2009, la Cimitirul Internațional din Dobrici (Bazargic), Bulgaria, a avut loc ceremonia de închidere a lucrărilor de îngrijire a mormintelor eroilor români, lucrări cofinanțate, în principal, de Oficiul Național pentru Cultul Eroilor.

Cimitirul militar din Dobrici (Bazargic) a fost înființat în timpul Primului Război Mondial. Aici au fost îngropați primii militari români, bulgari și germani căzuți în luptele duse, în septembrie 1916, de trupele române, pe de o parte, și trupele bulgare și germane, pe de altă parte. În perioada 1920-1921, Societatea "Mormintele Eroilor Căzuți în Război" a luat inițiativa reamenajării cimitirului, aducând aici osemintele tuturor militarilor căzuți și înhumați pe teritoriul județului Caliacra, aflat atunci în componența României.

Membrii Asociației Naționale Cultul Eroilor, filiala Constanța, au hotărât să marcheze împlinirea a nouă decenii de la înființarea *Societății Mormintele Eroilor Căzuți în Război* printr-un eveniment deosebit: reamenajarea cimitirului din Dobrici. După parafarea, la 7 iulie 2009, a acordului de colaborare între Muzeul regional de istorie Dobrici și Asociația Națională Cultul Eroilor, filiala Constanța, s-a trecut la executarea lucrărilor de reabilitare a celor 500 de însemne de căpătâi, la întreținerea portalului de acces și a împrejmuirii exterioare a cimitirului. Fondurile necesare au fost obținute, prin cofinanțare, de la Oficiul Național pentru Cultul Eroilor,

Reamenajarea Cimitirului Militar din Dobrici, Bulgaria

dar și prin sponsorizările firmelor constănțene *Green Seas Ltd*, *Valentino Taxi srl*. La această acțiune au contribuit financiar și comandorii (r) Toma Dumitru și Valer Iosif Mureșan, ale căror generozitate și mărinimie trebuie salutate și apreciate așa cum se cuvine, cu atât mai mult cu cât asemenea gesturi sunt rarissime printre românii ale căror afaceri și averi au prosperat după 1990!

În perioada 20 iulie - 20 august, 17 membri ai filialei Constanța - în majoritate cadre în rezervă și în retragere, cu vârste între 55 și 80 de ani, decanii de vârstă fiind locotenent colonel (rtg) Istrati Mihai (80 de ani) și colonel (rtg) Maliciuc Ioan (73 de ani) - au executat lucrările

stabilite de comun acord cu partea bulgară. Au fost alături de noi și locotenenți-coloneii (r) Badea Marin Victor și Dobrescu Ion, și profesorul de geografie-istorie Sandu Marius, din Medgidia. Ne-am bucurat și de ajutorul studenților Coroban Costel și Giambai Aygul, din anul trei al Facultății de istorie din Universitatea Ovidius - Constanța.

La încheierea acestei acțiuni, primăria din Dobrici a organizat o conferință de presă, în cadrul căreia domnul Radoslav Simeonov, directorul Cimitirului Militar, a lăudat inițiativa românilor, iar colonelul (r) Remus Macovei, reprezentantul filialei Constanța a Asociației Naționale Cultul Eroilor, a vorbit despre necesitatea semnării

acordului guvernamental între România și Bulgaria în domeniul acțiunilor comune pentru cinstirea memoriei eroilor căzuți în timpul războaielor mondiale.

Desigur, momentul de vârf al manifestărilor s-a desfășurat la Cimitirul Militar, în prezența reprezentanților Primăriei și Consiliului județean Dobrici, a cadrelor militare bulgare în rezervă, precum și a senatorului Nicolae Moga, membru al Comisiei de apărare din Senatul României, a doamnei Laura Tiron, din partea Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, a domnului comandor (r) Marius Popescu, din partea Asociației Naționale Cultul Eroilor, a delegaților cadrelor în rezervă și în retragere din M.Ap.N. și M.I., ai veteranilor de război, ai Ligii Maistrilor din Marina Militară și ai ARPIA, filiala Constanța.

Ceremonialul a debutat în acordurile imnurilor de stat ale Bulgariei, României și Uniunii Europene. Doamna Diana Borisova, directoarea Muzeului regional de istorie Dobrici, senatorul Nicolae Moga și colonelul (r) Remus Macovei, vicepreședintele ANCE,

Situat în apropierea graniței de sud-est a României, Cimitirul de onoare din Dobrici, Bulgaria, adăpostește osemintele a 2.485 de eroi, din care doar 1.021 au fost identificați și așezați în 406 morminte individuale și comune (27 de români, 1.993 de bulgari și un german). Osemintele celor 1.464 de eroi necunoscuți au fost depuse într-o criptă. În 1976, bulgarii au declarat cimitirul eroilor monument istoric și l-au transformat în muzeu. În prezent, cimitirul este compus din 20 de parcele, cu 509 însemne de căpătâi (412 ortodoxe, 21 ortodoxe de rit vechi, 63 musulmane și 4 evreiești).

filiala Constanța, au rostit alocuțiuni despre semnificația evenimentului. Au fost înmânate diplome de excelență membrilor Asociației Naționale Cultul Eroilor, filiala Constanța, pentru eforturile de reabilitare a cimitirului militar. În memoria tuturor militarilor înhumați în acest cimitir s-a păstrat un moment de reculegere și au fost depuse coroane de flori.

O secvență emoționantă a acestei zile a reprezentat-o

întâlnirea colonelului în retragere Prunișoară Marin – veteran de război român, astăzi în vârstă de 85 ani, care în anul 1938 era copil de trupă la un regiment din Dobrici – cu un grup de cetățeni bulgari, în frunte cu Marin Atanasov, în vârstă de 89 ani, care au depănat, în limba română, amintiri din perioada tinereții.

Colonel (r) Remus MACOVEI

Colonelul Remus Macovei (al doilea din dreapta) alături de echipa care a negociat acordul cu partea bulgară

Delegația română. În prim-plan: senatorul Nicolae Moga, Laura Tiron, Remus Macovei, Marius Popescu-Călărași

La 29 aprilie 2009 a fost sărbătorită, pentru a doua oară de la instituire, Ziua Veteranilor de Război. Manifestările au debutat, însă, cu câteva zile înainte când, la nivelul filialelor județene și de sectoare ale Capitalei, s-au desfășurat adunări omagiale, iar instituții civile și militare de învățământ, unități ale Armatei și ale Ministerului Administrației și Internelor au organizat ceremonialuri la monumentele eroilor. În București, în ziua de 28 aprilie, au avut loc ceremonialuri la Mormântul Eroului Necunoscut, din Parcul Carol, și la Monumentul Eroilor din fața Universității Naționale de Apărare. Au fost depuse coroane de flori și s-au păstrat momente de reculegere. Președintele ANVR, generalul în retragere Marin Dragnea, a evocat eroismul ostașilor noștri în marile bătălii duse pentru apărarea ființei naționale și a statului român.

La adunarea solemnă a veteranilor de război, la care au fost prezenți președinții filialelor din țară și din Capitală, personalități politice și militare, cadre ale armatei și M.A.I., în activitate și în rezervă, membri ai ANCE – adunare desfășurată în 29 aprilie la sala de Marmură a Cercului Militar Național – atât în discursul președintelui ANVR cât și în mesajele adresate a fost relevată semnificația Zilei Veteranilor de Război, care, după cum se știe, a fost instituită prin Hotărârea de Guvern nr. 1222, din octombrie 2007, și Legea 303, din 13 noiembrie 2007, *"în semn de recunoaștere a meritelor veteranilor de război pe câmpurile de luptă pentru apărarea independenței, suveranității, integrității teritoriale și a intereselor României"*.

Ziua veteranilor de război

Apelul solemn!

De la circa un milion, în 1990, veteranii de război au ajuns la doar 80.000!

Din respect pentru adevăr, este bine să se știe că această zi a fost instituită după repetate și insistente demersuri ale conducerii ANVR, în semn de prețuire a gestului regal pe care Carol I l-a făcut la 29 aprilie 1902, prin semnarea Înaltului Decret care a consfințit calitatea de veteran, acordată celor care au fost mobilizați pe 29 aprilie 1877 pentru a participa la Războiul de Independență și au supraviețuit câmpului de luptă. Calitatea de veteran era însoțită de unele drepturi, așa cum se arăta la articolul 2: "pentru ca fiecărui ostaș veteran să i se

asigure liniștea și ocupațiunea pentru restul de viață, i se vor pune la dispoziție cele necesare în acest scop, ca stimulent pentru generațiile viitoare."

Acest act normativ memorabil avea la bază reglementări ale Convenției Statelor Europene, din anul 1870, de la Geneva, în care era prevăzut ca ostașii chemați de patrie la luptă să devină, după un sfert de veac de la mobilizare, veterani. Impresionat de starea de sărăcie și mizerie a supraviețuitorilor Războiului de Independență – care i-a fost prezentată de o delegație de foști luptători – Regele a decis să se instituie calitatea de veteran de război.

De-a lungul timpului, veteranii de război s-au

2009

Veterani de război: aprox. 80.000
Văduve de război: aprox. 4.000
Văduve de veterani de război: peste 250.000

organizat în asociații care să le apere drepturile, să-i reprezinte în societatea civilă și mai ales să le facă cunoscute faptele de arme în rândurile tinerelor generații.

Războiul balcanic și îndeosebi cele două războaie mondiale au mărit considerabil numărul celor care au dus greu tranșeele, al invalizilor, al orfanilor și văduvelor de război. Întorși la casele lor, acești bravi luptători au fost nevoiți să trăiască în condiții umiltoare de sărăcie și în neajunsurile provocate de război. Pentru ei, deviza "Patria recunoscătoare", atât de des invocată de politicienii vremii, continua

Principalele drepturi

- **Financiare (rente, indemnizații, sporuri de front, ajutor anual pentru plata chiriei, energiei electrice și termice);**
- **Împroprietărire cu 500 mp teren pentru loc de casă sau 1 ha teren arabil în extravilan, ori despăgubiri în bani, dacă nu se poate realiza împroprietărirea (doar veteranii decorați cu decorații de război)**
- **12 călătorii gratuite pe CFR; abonamente gratuite pe mijloacele de transport în comun și Metrou**
- **Prioritate în repartizarea și închirierea locuințelor din fondul locativ de stat;**
- **Scutirea de la plata unor impozite și taxe locale;**
- **Scutirea de la plata abonamentului postului telefonic;**
- **Bilete de tratament gratuite în stațiuni balneoclimaterice;**
- **Acces gratuit în spațiile cu destinație culturală, sportivă și recreativă ale M.Ap.N. și MIRA.■**

să rămână o vorbă goală. Iar ei să fie tratați mai mult ca elemente de decor în decorul politicianist și demagogic al alegerilor ori al sărbătorilor naționale și manifestărilor de tot felul. Mai mult, cei care, la Ordinul Patriei, au luptat împotriva Uniunii Sovietice au fost marginalizați și ignorați; numeroși generali și ofițeri care s-au distins pe câmpul de luptă în Campania din Est au fost aruncați în închisori.

Revoluția din decembrie 1989, la idealurile căreia au aderat și veteranii de război, a creat condițiile reabilitării întrucâtva a calității și statutului veteranilor de război.

ANVR, creată ca o organizație non-politică și non-guvernamentală, reunind în rândurile ei supraviețuitorii celor două războaie mondiale, fără deosebire de religie, sex, naționalitate, front de luptă, și-a asumat datoria de conștiință de a acționa pentru ca veteranii, invalizii, văduvele de război, văduvele de veterani de război să se bucure de recunoașterea și cinstirea binemeritate. În acest sens, a propus tuturor organelor statului care s-au perindat în acești 20 de ani pe scena politică a țării o seamă de măsuri, care s-au concretizat în legi, hotărâri, ordonanțe de guvern și alte acte normative "bune, drepte, generoase – cum le-a caracterizat adeseori președintele ANVR – chiar dacă nu toate au fost aplicate în litera și spiritul lor".

Pentru mulți veterani, aceste acte normative au venit prea târziu. Timpul n-a mai avut răbdare!, vorba lui Marin Preda, scriitorul ridicat din Siliștea Gumești, de acolo de unde s-a ridicat și actualul președinte al ANVR, generalul Marin Dragnea.

Pentru cei încă în viață,

Alte drepturi

- **s-a dublat renta veteranilor de război decorați cu Medalia "Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941-1945" – de la 71 de lei la 142 de lei;**
- **scutirea de impozit pe teren până la 5 ha;**
- **dreptul de utilizare a tichetelor de călătorie gratuite și de către soțul/soția sau alte persoane mandatate de titulari să le reprezinte interesele;**
- **obligația statului de a actualiza, anual, cuantumul despăgubirilor acordate pentru teren, în situația în care nu s-a putut realiza împroprietărirea la care veteranii aveau dreptul.**
- **majorarea indemnizațiilor de la 23 de lei la 92 de lei și a sporului de front de la 5 lei la 10 lei, pentru primul an, și de la 3 lei la 5 lei pentru fiecare lună ce depășește un an. ■**

Dumnezeu știe! Dacă în 1990, la înființare, ANVR avea în rândurile sale circa un milion de membri, astăzi numărul veteranilor de război a ajuns la doar 80.000!!! În mod normal, cel mai tânăr veteran de război, dacă se poate spune așa, are vârsta de 85 de ani! De prisos să mai spunem că, în ce privește ANVR, orice evidență și statistică se schimbă de la o zi la alta! Tocmai de aceea, venerabilul președinte al ANVR – el însuși ajuns la vârsta de 86 de ani! – le amintea celor în drept, chiar la adunarea solemnă de la Cercul Militar Național, că dacă doresc cu adevărat să-i respecte pe veterani și să-i pună în drepturile ce li se cuvin prin lege, atunci trebuie să se

grăbească. Mâine s-ar putea să fie prea târziu!!!

Este nefiresc și umilitor în același timp ca, **la 15 ani de la adoptarea Legii 44/1994, să mai existe veterani care nu au fost puși în dreptul celor 500 mp de teren, în mediul urban, sau 1 hectar de teren în mediul rural**, ce li se cuvin, prin lege – subliniem: **prin Lege!** – ei fiind decorați cu importante ordine de război.

Este inadmisibil să mai întâlnim veterani de război care **nu beneficiază de scutiri de taxe și impozite**, stipulate, din nou subliniem, **prin Lege!**

Este revoltător ca acești oameni, la vârsta lor, măcinați de boli și de necazuri, să nu-și poată ridica **în mod gratuit medicamentele**, atât de necesare! – acordate, se înțelege, tot **prin Lege!**

Este de netolerat modul defectuos, ca să nu spunem imoral, în care se distribuie biletele de tratament în stațiuni – bilete la care veteranii de război au dreptul tot **prin Lege!**

O vorbă veche spune: **unde-i lege, nu-i tocmeală! Din păcate, acest dicton nu este valabil în cazul veteranilor de război!**

În pofida cruntei realități cu care sunt nevoiți să se confrunte, când Dreptatea și Drepturile le sunt refuzate sau ignorate, veteranilor de război nu le mai rămâne decât ...Speranța la bunul Dumnezeu!

Poate că cei înveștiți **prin Lege** să vegheze la respectarea **Legii**, când vor citi aceste rânduri, vor înțelege că, umilindu-și înaintașii, umilindu-i pe cei care au luptat pentru Țară, se umilesc pe ei înșiși.

Petre BĂNĂ

Adunarea generală anuală a ANCE

Marti, 28 aprilie 2009, Complexul de protocol *Haiducul*, Sala Polivalentă, a găzduit adunarea generală anuală a Asociației Naționale Cultul Eroilor. Evenimentul a avut loc în prezența consilierului ministrului apărării naționale, Ioan Mija, care a transmis salutul domnului Mihai Stănișoară, ministrul apărării naționale, adresat tuturor participanților. Oaspeți de onoare au fost reprezentanții Asociației Naționale a Veteranilor de Război, ai Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere, ai Oficiului Național Cultul Eroilor, ai altor organizații neguvernamentale și instituții care au o colaborare strânsă cu ANCE.

După un scurt bilanț al activității ANCE pe ultimele șase luni, prezentat de domnul colonel (r) Petre Stoica, președintele ANCE, domnul colonel (r) Constantin Chiper a dat citire și a supus aprobării adunării Proiectul de hotărâre cu activitatea pe anul 2009. Un rol important în cadrul acestei reuniuni l-a constituit

aprobarea Regulamentului de funcționare a Cercurilor Cultul Eroilor. Acesta prevede, în linii generale, desfășurarea de activități educative în unitățile de învățământ, în scopul cunoașterii trecutului de luptă al românilor, a eroilor noștri, păstrării tradițiilor și obiceiurilor, îngrijirii operelor comemorative de război, cultivării spiritualității și moralității în rândul tinerei generații.

Cercurile Cultul Eroilor își desfășoară activitatea sub îndrumarea Consiliilor Directoare ale ANCE locale, programele lor de funcționare fiind aprobate de conducerea unităților de învățământ din care fac parte. În fruntea acestora se află, de regulă, profesori de istorie sau alte cadre didactice.

Regulamentul va fi însușit și aplicat de către toți membrii cercurilor Cultul Eroilor și de către organele de conducere proprii, precum și de către consiliile directoare ale ANCE.

La finalul adunării au fost înmânate diplome de excelență, medalii și cărți.

Silvia MIRCEA

- **Scrisori** -

Nepoatele generalului Dragalina

La câteva zile după lansarea, la Cercul Militar Național, Sala Bizantină, a cărții *Viața tatălui mei, generalul Ioan Dragalina* (autor Virgil Alexandru Dragalina), am primit de la doamna Mira Christopol, din Paris, următoarele rânduri:

Vă scriu pentru a vă mulțumi pentru efortul ce-l faceți pentru memoria bunicului meu, generalul Ioan Dragalina. Pe când eram copil, mama mea mi-a vorbit mult despre tatăl ei și bunicul meu.

Am primit cartea despre bunicul meu, tipărită datorită dvs., trimisă de Anca Săvulescu, și încă una, pentru fiul meu care locuiește aici, la Paris, cu noi, de la Oprița, vara mea.

Am ținut să știți că mă interesează tot ce este în legătură cu bunicul meu, generalul Dragalina, atât de extraordinar român, care n-a pregetat în toate ocaziile ca să lupte pentru țara lui și strămoșii lui.

Vă mulțumesc!

Cine este Mira Christopol? Este fata celei mai mici fiice a generalului

Ioan Dragalina, Viorica, decedată în 1988 la Paris. Plecată din țară în timpul regimului comunist, a ținut permanent legătura cu Anca Săvulescu, Rodica Voiculescu și Oprița Popa Dragalina, verișoarele sale primare, care locuiesc, prima, la București, a doua – în Suedia, și a treia în Statele Unite.

Le mulțumim și pe această cale celor trei distinse doamne, vârstare din arborele, cândva viguros, al neamului Dragalina, acum risipit în lumea largă.

(D. Roman)

Ne interesează, stimați cititori, părerea dvs. despre revistă, vrem să știm despre ce ați dori să citiți în paginile sale. Așteptăm să ne scrieți!

Adresa redacției:

Bd. Ion Mihalache 124-126, Sector 1, București. Cod Poștal 011179

E-mail: dumitruroman@yahoo.com

Telefon: 021 2242651-3, interior 120; 0720037023.

IN MEMORIAM

**Colonelul
Corneliu Chirieș**

La 20 mai 2009 s-a stins din viață colonelul în retragere Corneliu Chirieș, membru în Consiliului Director și președintele filialei județene Bacău a Asociației Naționale "Cultul Eroilor", Cetățean de Onoare al municipiului Bacău.

Născut la 15 noiembrie 1928, a urmat școala primară în Bacău, iar în anul 1951 a absolvit Școala Militară de Ofițeri de Infanterie din Sibiu. Timp de cinci ani lucrează în garnizoana Sibiu, pentru ca din 1956 până la trecerea în rezervă, în 1986, să-și desfășoare activitatea în orașul natal, Bacău, la catedra de istorie militară din cadrul Școlii Militare de Ofițeri în Rezervă. După ieșirea la pensie se dedică activității de cinstire a memoriei eroilor. Este fondatorul filialei județene Bacău a Asociației Naționale "Cultul Eroilor", unde, ca președinte al acesteia, desfășoară o activitate neobosită de identificare, restaurare, îngrijire a operelor comemorative de război din județ, precum și de construire a noi monumente închinat eroilor.

Timp de 17 ani, conducându-se după principiul "omul sfințește locul", reușește să înființeze filiale "Cultul Eroilor" în toate orașele și comunele județului. Datorită eforturilor sale, au fost identificate și refăcute peste 141 de monumente ale eroilor, 64 de troițe, 12 cimitire de onoare, au fost realizate albume foto și monografii ale tuturor operelor comemorative de război.

Pentru râvna, pasiunea și dragostea puse întru cinstirea eroilor neamului, a fost distins, la propunerea conducerii ANCE, cu Ordinul "Meritul Cultural al României", cu Ordinul "Crucea Memoriei" și insigna "Vulturul de Aur" ale Republicii Moldova. La împlinirea vârstei de 80 de ani, la propunerea conducerii ANCE, i s-a acordat titlul de "Cetățean de Onoare" al municipiului Bacău.

Regretăm din tot sufletul încetarea din viață a camaradului și prietenului nostru. Îi vom păstra o pioasă și veșnică amintire.

**Colonelul
Dorin Ovidiu Cheța**

Cu tristețe și profund regret, Biroul executiv central al ANCE anunță că la 29 iunie s-a stins din viață, după o grea suferință, colonelul ing. Dorin Ovidiu Cheța, Membru de Onoare al ANCE, om cu deosebite calități morale și

profesionale, militar desăvârșit și un excepțional familist.

S-a născut la 5 iunie 1951 în comuna Sărmaș, jud. Mureș. A absolvit Școala de Ofițeri de Geniu și Institutul Politehnic București. A îndeplinit diferite funcții militare, fiind avansat până la gradul de colonel. Înainte și după ieșirea la pensie, o mare parte din timp și l-a dedicat activităților de cinstire a eroilor, sprijinind conducerea ANCE în realizarea unor lucrări importante, fapt pentru care a fost declarat Membru de Onoare al Asociației. A fost distins cu diplome și medalii ale ANCE, cu medaliile „Crucea Memoriei” și „Ștefan cel Mare” ale Asociației Veteranilor de Război din Republica Moldova.

Suntem alături de distinsa doamnă farmacist Lidia Cheța și de fiica sa Olimpia-Cristina Cheța, primă balerină la Opera din Toronto, cărora le transmitem sincere condoleanțe și întreaga noastră compasiune.

Corpul neînsuflețit a fost înmormântat, cu onoruri militare, la Cimitirul Militar „Ghencea 3”.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Consiliul Director al Asociației Naționale "Cultul Eroilor"

IN MEMORIAM

Poșta redacției

Severin Valentin.

Pentru că doriți să deveniți un colaborator apropiat al revistei, vă propun să ținem legătura și mai ales să prezentăm date mai puțin cunoscute despre unele monumente, să semnalăm cazuri de profanare a unor monumente și cimitire ale eroilor; interesează fotografii de familie – ale unor militari, foști combatanți; pregătim un dosar despre văduvele de război – dați-ne date despre cele din județul dvs. Colectați curiozități din lumea veteranilor de război, curiozități despre monumente, străzi care poartă numele unor eroi etc. Redacția intenționează să facă scurte prezentări ale filialelor județene Cultul eroilor: anul înființării, președinții care s-au succedat de-a lungul timpului; membrii consiliului director; sediul, telefoane, adresa e-mail; realizări meritorii (carte de aur, monumente, troițe, cercuri școlare), număr de membri cotizanți, de simpatizanți etc.

Ioan Cherecheș, București. "Eroi fără morminte", în care evocați jertfa pilotului erou Ion Poescu Oiță, as al aviației române, va fi pregătit pentru tipar. Așteptăm fotografia originală a eroului sau scanată la o rezoluție de 300dpi; copia xerox pe care ne-ați trimis-o împreună cu textul nu merge!

Prof. Elena Trifan, Ploiești. Am reținut pentru publicare însemnarea "Sfințirea unei biserici, sărbătoare a sufletului și a neamului". Celelalte texte nu se înscriu în tematica revistei. Vă mulțumim și vă așteptăm cu noi colaborări.

Generalul de Bg. (ret.) Toma Munteanu

În ziua de 14 august 2009, în cadrul simpozionului cu tema **Flămânzi. Scânteie de viață și simțire românească**, din ciclul manifestărilor dedicate *Zilelor orașului Flămânzi*, domnului general de bg. (ret.) Toma Munteanu i-au fost acordate titlul și Diploma de „**CETĂȚEAN DE ONOARE**” al orașului, în semn de recunoștință pentru contribuția sa la prosperitatea economică, socială, culturală și spirituală a localității, precum și la prestigiul și la imaginea orașului Flămânzi. În intervenția sa din cadrul simpozionului s-a referit în special la dezvoltarea la tineri a sentimentului pentru cultul eroilor și la necesitatea întreținerii și îngrijirii operelor comemorative de război din arealul localității.

În prezent, generalul de bg. (ret.) Toma Munteanu are domiciliul în orașul de la Mila 80 a Dunării și este președintele Filialei Galați a A.N.C.E.

Foto și text:

Colonel (r.) Valentin SEVERIN

Cetățeni de onoare

Colonelul (r) Paul Valerian Timofte

Colonelului (r) Paul Valerian Timofte i-a fost acordat titlul și Diploma de CETĂȚEAN DE ONOARE al orașului Comănești „pentru realizări marcante în apărarea intereselor cetățenilor orașului Comănești”. Născut la 27 iunie 1953, Paul Valerian Timofte a urmat cariera militară, fiind absolvent al Școlii Militare de Ofițeri Activi de Artilerie „Ioan Vodă” Sibiu (1976), al Academiei Militare București (1986) și al Colegiului de Comandă și Stat Major (2000). Este licențiat în drept al Universității „Petre Andrei” Iași (1997).

În prezent este președintele Asociației Naționale Cultul Eroilor, filiala „Col. Corneliu Chiries” Bacău, și consilier superior la Instituția Prefectului, județul Bacău.

Voluntari străini la Cimitirul Eternitatea din Iași

Peste 30 de tineri, cu vârste între 17 și 25 de ani, din Germania, Belarus și Letonia, însoțiți și de elevi ai Grupului Școlar „Anghel Saligny” din Iași, au participat, la începutul lunii septembrie a.c., la reamenajarea și îngrijirea parcelor eroilor căzuți în Al Doilea Război Mondial și înhumați în Cimitirul Eternitatea din Iași. Organizată din inițiativa Asociației germane pentru întreținerea mormintelor eroilor de război „Volksbund”, în colaborare cu

filiala ANCE a județului Iași, această tabără este prezentă în toate țările unde există astfel de cimitire. În cimitirul Eternitatea sunt înhumați în jur de 15 000 de militari germani. Este îmbucurător să vedem că străinii vin de la sute de kilometri depărtare să îngrijească mormintele eroilor lor, dar să și cunoască valorile și obiectivele culturale din țara noastră.

Ca președinte al Asociației Naționale Cultul Eroilor, filiala Iași, nu pot decât să salut asemenea acțiuni. Sunt convins că și noi putem organiza asemenea tabere. Totul e să găsim înțelegere și sprijin din partea celor în drept, în special a primăriilor locale.

Colonel (r) ing. Ioan Timofte

La centenara sărbătoare, Liga Maiștrilor Militari de Marină a emis Medalia jubiliară și Placheta omagială a Corpului Maiștrilor Militari de Marină

Centenarul Corpului Maiștrilor Militari de Marină

Un eveniment care nu ar fi trebuit să treacă neobservat în societatea românească, fie militară sau civilă, s-a petrecut la 6 mai 2009, când Corpul Maiștrilor Militari de Marină a împlinit venerabila vârstă de un secol! Puține categorii profesionale se pot lăuda cu această vârstă! Așa cum arată confrății noștri în ale scrisului de la “Timona”, maiștrii militari de marină au constituit, încă de la apariția lor în structura marinei, “o categorie profesională distinctă care a realizat, pe parcursul timpului, că, trăind într-un univers de mașini sau de obiecte realizate cu ajutorul mașinilor, tehnica face parte din structura intimă a civilizației noastre”.

Îi felicităm și noi pe bравii tehnicieni marinari și le urăm viață lungă în Armata Română!

Bun cart înainte!

Revista România Eroică a primit Diploma de recunoștință!

Cu prilejul sărbătoririi centenarului Corpului Maiștrilor Militari de Marină, revista *România eroică* a fost distinsă, de conducerea Ligii Maiștrilor Militari de Marină, cu **Diploma de recunoștință** pentru “corecta percepție dovedită față de rolul și locul tehnicianului militar în structura Forțelor Navale”. O diplomă care ne onorează și ne îndeamnă să fim mereu aproape de acești bravi ostași ai Mării.

...în locurile unde a căzut căpitanul av. Alexandru Șerbănescu

Pe Valea Buzăului și Rușavățului (D.N.10 din E 85) se află satul Rușavăț, aparținător de comuna Viperești. Aici a căzut la datorie, în urmă cu 65 de ani, căpitanul aviator Alexandru Șerbănescu, comandantul Grupului 9 Vânătoare. Cu contribuția comandorului dr. Marius Nicoară, am reușit să identificăm locul unde a căzut faimosul pilot și am decis să fixăm, aici, o placă memorială. Dar, din cauză că terenul este greu accesibil, pe un povârniș de stâncă, am considerat că este mai bine să amplasăm placa memorială în fața primăriei din comuna Viperești, scopul nostru fiind acela de a se cunoaște, de către locuitorii acestor meleaguri, sacrificiul unui mare aviator și patriot român.

Vineri, 14 august, a avut loc dezvelirea plăcii comemorative, realizată prin contribuția doamnei Eleonora Arbănaș, președintele Fundației care poartă numele eroului Alexandru Șerbănescu, și, mai ales, prin dăruirea comandorului Nicolae Jianu, comandantul Școlii de Aplicație

Viperești, 14 aug. 2009. Monumentul comemorativ, după dezvelire, străjuit de elevii ai Școlii de Aplicație pentru Forțele Aeriene "Aurel Vlaicu" Boboc. Pe placă este gravat următorul text: *Zbor spre Nemurire. In Memoriam Erou cpt. Aviator Alexandru Șerbănescu, cdt. Grup 9 Vânătoare, 7. 05. 1912 – 18. 08. 1944*

După 65 de ani

pentru Forțele Aeriene „Aurel Vlaicu”, Boboc, și a comandorului dr. Marius Nicoară, împreună cu efectivul Școlii de Aplicație. De acum, acest edificiu comemorativ va aminti peste timp de jertfa supremă a „zburătorilor Grupului Șerbănescu” și a comandantului lor. Acțiunea de la Viperești a fost posibilă și datorită sprijinului logistic al Statul Major al Forțelor Aeriene.

Pe cerul Vipereștilor și Rușavățului, formațiuni de elicoptere și avionul IAR-Șoim, la manșa cărora piloții de la Boboc s-au întrecut pe sine, au impresionat întreaga asistență și

au readus generalului Ion Dobran, fost pilot în subordinea lui Șerbănescu, amintirea acelei zile de 18 august 1944. Cu ochii înlăcrimați, venerabilul general a spus: „...Șerbănescu a fost și va rămâne etalonul aviației. Să nu ne uităm eroii, pentru că ne pierdem neamul!”

... și la mormântul din Ghencea Militar

La 18 august 2009, Statul Major al Forțelor Aeriene, în colaborare cu Fundația Cpt. Av. Al. Șerbănescu, a organizat un ceremonial militar și religios la mormântul eroului din Ghencea-Militar, București, la împlinirea a 65 de ani de la ultima sa luptă aeriană.

Zburător de elită pe IAR-80, dar mai ales pe Messerschmitt Bf 109G, căpitanul Alexandru Șerbănescu a intrat în istorie drept Asul Aviației Române, având 600 de misiuni de luptă, cele mai multe victorii omologate în duelurile aeriene (47) și 8 „sub cuvânt de Onoare”. A luptat cu un curaj neasemuit contra rușilor, dovedind, la Stalingrad, adevărata măsură a talentului său

Garda de onoare, asigurată de școlile militare „Aurel Vlaicu” și „Traian Vuia” de la Boboc.

de luptător aerian, fiind avansat, la excepțional, la gradul de căpitan. "A fost singurul aviator care a luptat pe frontul de răsărit două ierni geroase, a fost aviatorul care a luptat pentru țara lui din patriotism, nu pentru câștiguri materiale" – a spus comandorul av. Cătălin Băhneanu, comandantul Bazei 95. A luptat împotriva americanilor, reușind, cu aparatul său, să doboare prima „fortăreață”, un B-17, la 11 iunie 1944. În ziua de 18 august 1944, când la nivel înalt se luase inițiativa protejării lui, ca un element de valoare inestimabilă pentru școala noastră de aviație, a refuzat protecția, spunând că este "ofițer al armatei române, iar locul lui este în luptă, pentru a apăra țara de neaveniți!" "A căzut într-o luptă inegală, atât numeric, cât mai ales tehnic, cu Mustang-urile americane, pe Valea Buzăului, la Rușavăț-Viperești, adăugându-se pe lista interminabilă de eroi ai Neamului Românesc. Poate că a fost mai bine

Comandor aviator Cătălin Băhneanu, comandantul Bazei 95 Aeriene "Cpt. Av. Alexandru Șerbănescu" Bacău, aduce omagiu eroului de la Ghencea Militar

Doctrinei și Instrucției din SMFA, a domnului comandor aviator Cătălin Băhneanu, comandantul Bazei 95 Aeriene "Cpt. Av. Alexandru Șerbănescu" Bacău, a elevilor școlii de la Colonești (Olt), care poartă numele eroului pilot, însoțiți de doamna director Mirela Celmare și alte cadre didactice, a reprezentantului Primăriei Colonești, a reprezentanților Școlii 178 "General av. Ion Dobran" București, ne-a întărit nouă, membrilor fundației, convingerea că facem parte, cu toții, din familia

Alexandru, care a transmis mesajul special al Șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general de flotilă aeriană dr. Ioan-Aurel Stanciu; general de flotilă aeriană (r.) Ion Dobran, membru de onoare al fundației, fost component al Grupului 9 Vânătoare; comandor av. Cătălin Băhneanu, comandatul Bazei 95 Aeriene "Cpt. Av. Al. Șerbănescu, Bacău; Eleonora Arbănaș, președintele fundației; comandor av. (r.) Ionescu Petrișor, scriitor.

Au fost depuse coroane și buchete de flori. Elevii școlilor participante și actrița Doina Ghițescu, membru al fundației, au susținut un moment poetic. Prin grija președintelui fundației, o placă de alamă, pe care au fost inscripționate numele a câte 15 eroi aviatori din Grupul 7 Vânătoare și Grupul 5 Bombardament și numele a 10 aviatori originari din Oltenia și Muntenia, a fost așezată pe mormânt, pe tot parcursul ceremonialului, apoi a fost oferită reprezentantului primăriei din Colonești, d-na Luminița Burducel, pentru a fi aplicată pe Monumentul "Trepte spre Cer" al Eroilor, ridicat în anul 2008, cu sprijinul fundației și administrației locale.

Grupaj realizat de Eleonora Arbănaș președintele Fundației Erou Cpt. Av. Al. Șerbănescu

18 august 2009. General av. (r.) Ion Dobran (ultimul în viață, din Grupul 9 Vânătoare, care a zburat în 18 aug. 1944) și Eleonora Arbănaș depun o coroană la mormântul eroului din Ghencea Militar

asa pentru el decât să fie umilit, la finele războiului, târât prin pușcării și scuipat pentru cine știe ce „crime” născocite de bolșevicii cărora, cât fusese stăpânul cerului de foc, le făcuse atâtea zile fripte” – cum atât de adevărat a spus scriitorul Dan Giju.

Prezența domnului comandor aviator Gălușcă Alexandru, șeful

extinsă a eroului. Printre cei prezenți s-au aflat, ca de obicei, prof. istoric de aviație Vasile Tudor, comandor (r.) Alexe Rusen, prof. Mihai Athanasie Petrescu, documentarist George Cicos, ing. Dr. Cristian Crăciunoiu, comandor (r.) Aurel Pentelescu.

La mormântul eroului au rostit alocuțiuni: comandor av. Gălușcă

Organizate de autoritățile publice locale și regionale slovace, împreună cu Ambasada României la Bratislava, manifestările au prilejuit Consiliul Județean Prahova participarea cu o delegație, din care au făcut parte Prefectul județului, Radu Oprea, directorii Muzeului Județean de Istorie și Arheologie și al Muzeului de Științele Naturii Prahova, Fanfara și Ansamblul Folcloric "Perinița" ale Consiliului Județean, un grup de veterani de război din ANVR Filiala Prahova – general de brigadă (ret.) Gheorghe Răucea, colonel (ret.) Atanasie Miulescu, locotenent (ret.) Vasile Barbu –, funcționari ai Consiliului Județean Prahova și secretarul Consiliului Director al Asociației Naționale „CULTUL EROILOR”, colonel (r) Puiu Cujbă.

Această acțiune se înscrie în seria manifestărilor organizate de Președintele Consiliului Județean Prahova, domnul Mircea Cozma, menite să consolideze relațiile de colaborare economică, comercială și culturală cu alte regiuni din Europa și să promoveze imaginea județului Prahova și țării noastre pe plan extern și a fost sprijinită de Societatea Cultural-Istorică "Mihai Viteazul" și Fundația "Constantin Stere".

Prima zi a manifestărilor dedicate mării sărbători a poporului slovac a debutat pe 28 august, la Zvolen, printr-o întâlnire a delegației prahovene cu autoritățile locale, reprezentate de primarul orașului, domnul Miroslav Kusein. În cadrul discuțiilor, Prefectul județului Prahova, Radu Oprea, și-a exprimat speranța că relațiile bune de până acum se vor transpune și în alte planuri, cum ar fi cel economic. Delegația prahoveană a dezvelit, apoi, bustul domnitorului Mihai Viteazul, operă a sculptorului Constantin Ionescu, donat orașului de către domnul Mircea Cozma, în calitate de Președinte al Consiliului Județean Prahova, care urmează să fie amplasat în Cimitirul Central al Armatei Române, ca semn de prețuire pentru dăruirea cu care românii au luptat pentru eliberarea Slovaciei.

Eroii români au fost comemorați în Slovacia

În perioada 28-29 august 2009, o delegație a județului Prahova a participat, în regiunea Banska Bystrica din Republica Slovacia, la manifestările dedicate împlinirii a 65 de ani de la Insurecția Populară Slovacă și eliberarea de sub ocupația germano-hortystă.

La ceremonialul depunerii de coroane de flori la Monumentul Eroilor, reprezentanții județului Prahova s-au aflat alături de delegații ale altor regiuni ale țării gazdă și din Cehia. Prefectul regiunii Banska Bystrica, domnul Miroslav Nahlik, și Ministrul Apărării, domnul Jaroslav Baska, au înmănat celor patru ofițeri români decorații slovace.

Ansamblul "Perinița" au susținut un spectacol pe scena amenajată în centrul orașului.

Emoția întoarcerii pe pământul Slovaciei i-a făcut pe veteranii prahoveni să nu mai aibă răbdare până

la începerea festivităților oficiale și au mers încă din 27 august la Cimitirul Eroilor Români. Atanasie Miulescu (88 de ani), fost sublocotenent de cavalerie, comandant de pluton în Regimentul 2 Roșiori din Divizia 1 Cavalerie, rănit de două ori, în octombrie 1944 la Gyula, în Ungaria, și în aprilie 1945 la Chorea Stubna, în Cehoslovacia, Vasile Barbu (87 de ani), fost sergent major, observator de artilerie în Divizionul 9 Artilerie din Divizia 3 Munte, Gheorghe Răucea (82 de ani), fruntaș onorific, voluntar în acea vreme în Regimentul 30 Dorobanți din Divizia 3 Infanterie, având doar 17 ani, au deschis poarta cimitirului marcați de o puternică emoție. Au găsit locurile în care li se odihneau foștii camarazi. Cei care nu s-au mai putut întoarce în țară și-au găsit liniștea în cel mai mare cimitir românesc de peste hotare, alături de peste 10.428 de camarazi. "Am luptat chiar în această zonă și mulți dintre soldații mei din Regimentul 2 Roșiori au rămas pe câmpul de luptă. Eu m-am întors rănit grav la cap de un proiectil de aruncător. Și acum port în craniu schija care putea să-mi curme viața", povestește colonelul (ret.) Atanasie Miulescu. Generalul (ret.) Gheorghe Răucea își amintește de solidaritatea

Col. (ret.) Atanasie Miulescu, lt. (ret.) Vasile Barbu, gl. Bg. (ret.) Gheorghe Răucea, col. (r) Puiu Cujbă

Depuneri de coroane la Monumentul Insurecției Populare Slovace din centrul orașului Zvolen

cu oamenii din zonă, care le spuneau unde se ascund dușmanii și cu care, de multe ori, împărțeau hrana puțină pe care o aveau. Impresionat de respectul cu care slovacii au grijă de mormintele soldaților români, domnul general declară: "Nu am mai văzut un astfel de loc. Este exemplar acest cimitir, este ca o operă de artă. Sunt copleșit de acest mod în care își arată recunoștința. La rândul meu, le sunt foarte recunoscător pentru asta, dar și pentru solidaritatea din timpul luptelor."

Acțiunile din ziua de 28 august au continuat la Turceanske Teplice cu depuneri de coroane, deschiderea oficială a Festivalului "Bucovina", care, întâmplător, avea loc chiar în acele zile în Slovacia și s-au încheiat cu un concert susținut de Fanfara Consiliului Județean Prahova.

Sâmbătă, 29 august 2009, manifestările au continuat la Banska Bystrica. Cei mai înalți funcționari slovaci, membri ai corpurilor diplomatice, delegații din mai multe state – printre care și România, reprezentată de Județul Prahova, veterani de război și reprezentanți ai autorităților locale au participat la un ceremonial solemn deschis de președintele Slovaciei – Ivan Gasparovic.

După discursuri au urmat depuneri de coroane la monumentul ridicat în cinstea eroilor din cadrul muzeului SNP

(al Insurecției Populare Slovace) din Banska Bystrica.

Romania s-a bucurat de o deosebită atenție din partea înalților demnitari slovaci. Președintele Ivan Gasparovic, cel al Parlamentului, mai mulți miniștri, președintele regiunii Banska Bystrica, Milan Murgas, precum și ambasadorul României, E.S. domnul Florin Vodiță, însoțit de funcționari ai ambasadei, au participat la vernisajul expoziției "Eliberarea Slovaciei de către Armata Română – 1945". Președintele slovac s-a arătat interesat de locurile unde au luptat veteranii prahoveni, cu care a schimbat impresii asupra acelor zile, el însuși fiind veteran de război, și le-a mulțumit pentru ajutorul dat. De altfel, așa cum a declarat, încearcă să le mulțumească românilor, prin grija pe care o poartă mormintelor.

La manifestările prilejuite de marea sărbătoare națională slovacă a fost prezent și domnul general maior Ion Ștefan, locțiitor al șefului Statului Major General al Armatei Române.

Trebuie menționată și prezența, în perioada 23-30 august, în Zvolen, pentru al doilea an consecutiv, a unui grup de participanți la "Tabăra de tineri voluntari români", organizată de Oficiul Național pentru Cultul Eroilor, pentru întreținerea și îngrijirea mormintelor și monumentelor ostașilor români.

Colonel (r) Puiu CUJĂ

Dragi prieteni,
Asociația Cultural-Patriotică "Țara Iancului" (www.taraiancului.ro) din Deva, președinte fiind Paul Mărginean, a inițiat un program prin care se dorește realizarea la Țebea a unui Mausoleu închinat tuturor românilor care au căzut pentru libertatea Transilvaniei în timpul evenimentelor din anii 1784, 1848-1849, cele două războaie mondiale.

Gestul se dorește a fi un semn de recunoștință pentru cei mulți care au făcut sacrificiul suprem pentru libertatea noastră de azi.

Alte națiuni au de multă vreme, de peste 150 ani, monumente dedicate eroilor lor naționali, ca gesturi de recunoaștere și păstrare a memoriei înaintașilor lor.

Nouă ne lipsește un astfel de monument, le avem doar pe cele dedicate eroilor din primul război mondial, dintre care cel mai cunoscut este, poate, cel de la Mărășești.

Apel pentru **Mausoleul de la Țebea**

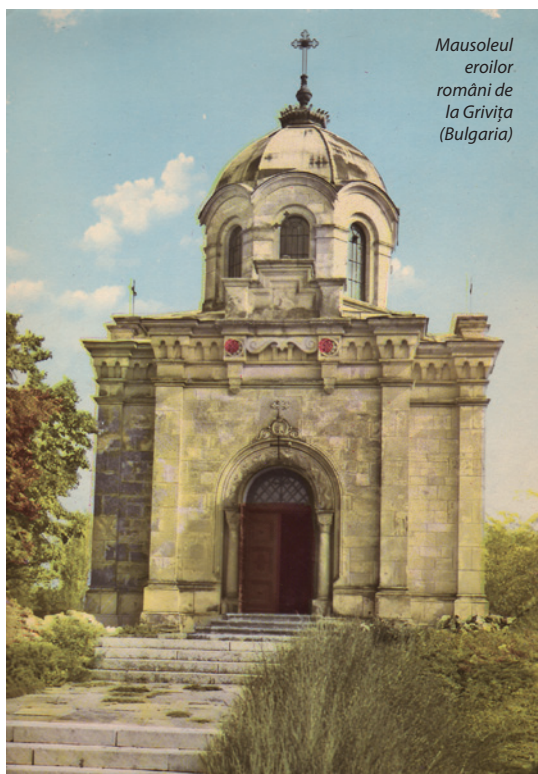
Oricine poate contribui printr-un mic gest la realizarea acestui proiect care să ne mai ducă cu un pas spre rândul țărilor cu adevărat civilizate. Nu e neapărat nevoie să se contribuie cu bani, o semnătură de susținere e poate mai valoroasă, uneori, decât valorile financiare. Dacă nu doriți să semnați pentru susținerea proiectului, spuneți măcar despre el altui român, poate dorește să ajute.

Pe site-ul menționat mai sus puteți afla detalii suplimentare, dacă doriți.

Vom fi, oare, și în cazul acestui proiect turma indiferentă la ce se întâmplă în propria-i țară, cu care ne-am obișnuit atât de mult, sau vom contribui fiecare după puținele noastre puteri și priceperi, arătând generațiilor viitoare că nu suntem mai prejos decât strămoșii și că faptele țăranilor lui Horea de la 1784, ale moșilor lui Iancu de la 1848, ale tuturor românilor din cele două războaie mondiale nu vor fi uitate niciodată?

Răspunsul este în sufletul fiecăruia dintre noi.

Bogdan Briscu
Cluj-Napoca

Mausoleul eroilor români de la Grivița (Bulgaria)

Mausoleele românilor

La solicitarea mai multor cititori, revenim cu noi date despre aceste opere comemorative de război. Cuvântul mausoleu vine de la numele lui Mausol (377-353 î. Hr.), rege din Caria, Grecia antică, după moartea căruia, soția acestuia i-a construit (351 î.Hr.) un monument funerar magnific la Halicarnas (azi Bodrum, în Turcia). Considerat una din cele Șapte minuni ale lumii antice, monumentul nu s-a păstrat, fiind distrus de un cutremur înainte de anul 1494, în schimb a dăinuit cuvântul *mausoleu*, fiind preluat în mai toate limbile. În categoria mausoleelor intră, de regulă, construcțiile de dimensiuni mari, cu o înfățișare maiestuoasă, prevăzute cu cripte și osuare în care sunt adăpostite rămășițele celor căzuți (General bg. (r) dr. Florian Tucă, colonel (r) Constantin Brezoianu, *Cultul Eroilor. Dicționar explicativ de termeni uzuali*, Ed. „Societatea Scriitorilor Militari”, București, 2009).

Potrivit specialiștilor, în spațiul românesc se află următoarele mausolee: **Mausoleul Eroilor de la Buzău.** Ridicat din inițiativă locală, a fost inaugurat în 1930. Adăpostește osemintele a 7 867 de eroi necunoscuți din războiul din 1916-1918.

Mausoleul Eroilor de la Focșani. Construit, cu întreruperi, între anii 1927-1937, cu sprijinul Societății „Cultul Eroilor” și al oficialităților locale, după un proiect al arhitectului State Baloșin.

Mausoleul Eroilor de la Giurgiu. Construit între 1926 și 1934 la inițiativa filialei Societății „Cultul Eroilor”, după un plan al arhitectului State Baloșin, a fost inaugurat în 1939, cu prilejul sfințirii capelei eroilor, a cărei construcție a început în 1927.

Mausoleul Eroilor de la Mateiaș. Ridicat între anii 1928-1935, de constructorul De Nicolo, după proiectul arhitectului Dumitru Ionescu Berechet.

Mausoleul Eroilor de la Mărășești. Este cel mai impunător din țară și printre cele mai maiestuoase din Europa. Realizat după planurile arhitecților George Cristinel și Constantin Pomponiu, între anii 1923-1938, a fost inaugurat la 18 septembrie 1938.

Mausoleul Eroilor de la Mărăști. Construit din inițiativa Societății „Mărăști”. Piatra fundamentală a mausoleului a fost pusă la 10 iunie 1928, la cota 536, unde s-au purtat cele mai înverșunate lupte în vara anului 1917.

Mausoleul Eroilor de la Soveja. Construit între 1927-1929, din inițiativă locală și cu ajutorul Societății „Cultul Eroilor”.

Mausoleul Eroilor de la Târgu Ocna. Construit între anii 1925-1938, din inițiativă locală, după proiectul arhitectului Constantin Ciogolea.

Mausoleul Eroilor de la Toplița. Construit cu sprijinul Societății „Cultul Eroilor” în anul 1939, adăpostește osemintele a 771 de eroi români.

Mausoleul Eroilor de la Tulcea. Ridicat din inițiativă locală, cu sprijinul Societății „Cultul Eroilor”. Pe frontispiciul portalului se află inscripția: 1916-1918. *Mausoleul unor eroi din Reg. 33 și 74 Inf.*

Unii istorici includ în această categorie și alte opere comemorative de război, cum ar fi:

Mausoleul Eroilor de la Comana. Construit în 1932, din inițiativa Societății „Cultul Eroilor”, în incinta Cetații medievale și a Mănăstirii Comana, județul Giurgiu.

Mausoleul Eroilor de la Oituz. Ridicat din inițiativă locală, a fost inaugurat în anul 1924. Operă a sculptorului Vasile Ionescu-Varo.

Mausoleul Eroilor de la Predeal. Construit în anul 1938, din inițiativă locală și cu sprijinul Societății „Cultul Eroilor”.

Mausoleul Eroilor „Galata” din Iași. Ridicat între anii 1929-1930, din inițiativa Societății „Cultul Eroilor”, pe baza proiectului inginerului Henri Coandă, cu fondurile colectate prin subscripție publică.

Mausoleul Eroilor de la Ghencea, București. Construit în incinta Cimitirului Militar Ghencea din inițiativa și cu sprijinul „Așezământului Regina Maria pentru Cultul Eroilor”. În toamna anului 1928 au fost aduși aici primii 178 de eroi, exhumați din cimitirul de onoare *Pro Patria*. Pe plăcile de marmură, fixate pe zidurile a două construcții simetrice, sunt inscripționate numele a peste 2.200 de eroi, iar în cripte au fost introduse rămășițele pământeste a 1009 eroi necunoscuți, care au căzut în toamna anului 1916 pe Neajlov și pe Argeș, în „Bătălia pentru București”.

În afara teritoriului țării au fost ridicate două mausolee în memoria eroilor români căzuți în Războiul de Independență din 1877-1878. Este vorba despre:

Mausoleul de la Grivița (Bulgaria). A fost amenajat, în 1902, la inițiativa Regelui Carol I (1866-1914), „pentru vitejii soldați români căzuți la Grivița” în Războiul de Independență din 1877-1878. Osuarul adăpostește osemintele a 1.300 de eroi români.

Mausoleul de la Plevna (Bulgaria). A fost inaugurat la 16 septembrie 1907 în memoria eroilor români și ruși căzuți în Războiul din 1877-1878. Monumentul adăpostește osemintele a 1.725 de eroi români. (D.R.)

Obsesia mimetismului

Marian IOAN

Asist, de ceva vreme, la dispute pe marginea unor legi. Argumentul cel mai des invocat este că "legea trebuie să fie europeană", iar întrebarea cea mai frecventă este "dar în țara cutare este tot așa?". Există și contraargumente, preponderent, însă, acestea sună cam așa: "Da, dar în țara X nu este așa!".

Chestia asta îmi amintește de vremurile când lucram într-o structură responsabilă cu răspunsul la întrebări de orice natură. În legătură cu un singur aspect nu am fost întrebați niciodată, de către nimeni – cum se înfășoară obielele pe picioarele soldaților în alte armate moderne. În rest, toată lumea se întreba în legătură cu absolut orice, cum se face în alte armate moderne. Întotdeauna întrebarea se referea la armate moderne și întotdeauna soldații despre care trebuia să știm ce fac și cum fac trebuiau să aparțină unor armate moderne.

Adeseori m-am întrebat dacă pe acei oameni care puneau întrebări chiar îi interesa problema despre care întrebau, pentru că întrebările erau din domeniul de presupusă specializare al lor și ar fi fost firesc ca

ei să ofere soluții, nu să întrebe cum fac alții.

Cred că suntem prinși bine de tot de sindromul mimetismului, un sindrom păgubos pentru că îi împiedică pe cei care ar putea să rezolve problemele în legătură cu care alții doar pun întrebări. Pentru că cei ce le-ar putea rezolva nu operează cu argumente de mimetism – "să facem așa, pentru că așa se face în țara Y". Ei gândesc o lege prin prisma efectelor pe care aceasta le-ar avea în rândul românilor, nu în rândul locuitorilor țării Y. Ei gândesc soluții după criteriile funcționale, de eficiență, soluții realizabile cu mijloacele și cu forța de muncă de aici, din România.

Numai că aceștia nu au loc și nici nu sunt lăsați să se manifeste de cei a căror unică preocupare este de a ne spune cum se face la alții, cu speranța deșartă că acei "alții" îi vor vedea, îi vor auzi, îi vor aprecia, îi vor aplauda și, eventual, le vor ridica un bust, dacă nu acolo, "la ei", măcar aici, în România. Uită, sărmanii, că porumbeii români nu sunt interesați de oportunitățile lor politice și fac ceea ce fac pe orice statuie, chiar și pe a lor.

- Stimate domnule general, în 1991, Tribunalul Militar al Caucazului v-a transmis hotărârea de reabilitare, constatând că învinuirile ce v-au fost aduse sunt neîntemeiate. Cum ați primit această, să-i spunem, nouă... sentință?

- Eu nu m-am considerat niciodată vinovat în fața URSS, așa că n-am avut nevoie de reabilitarea lor. În luna octombrie 1990 am solicitat atât Procurorul general al URSS, cât și Ambasadei URSS din București copiile sentințelor emise de Tribunalul militar Gorki, prin care am fost condamnat la 8 și, respectiv, 25 de ani de închisoare. Am primit, prin ambasada URSS din București, Hotărârea nr. 7 N din 18 aprilie 1991 a Tribunalului militar al Districtului militar al Caucazului de Nord, din orașul Rostov pe Don, în care se arată – citesc din documentul respectiv – că: *“Tribunalul militar, compus din..., analizând protestul (cu titlul de control) al procurorului militar al Comisiei Speciale a districtului militar al Caucazului de Nord, cu privire la sentințele date împotriva lui Netejoru Gheorghe Ion, cetățean român..., ofițer activ al armatei române, luat prizonier*

pe 25 august 1944: condamnat pe 27 ianuarie 1947 de tribunalul militar al regiunii Gorki, conform art. 193, p “V” al Codului Penal RSFSR, la 8 ani de lagăr de reeducare prin muncă pentru vinovăția de sabotaj și teroare în lagăr; prin Hotărârea Tribunalului Militar din Rostov, pe 6 februarie 1951, Netejoru Gheorghe Ion, condamnat la 25 de ani lagăr reeducare prin muncă pentru sabotaj, infrațiune prevăzută prin art. 58-14 al Codului Penal al RSFSR, în următoarele condiții: aflându-se în secția 9 a lagărului de prizonieri și profitând de starea de spirit negativă

a contingentului de prizonieri, a intrat în legătură criminală cu Stolț R., ofițer român, Zarman, ofițer german, și Morawski, ofițer austriac, și au chemat întregul contingent de prizonieri de război la un sabotaj în masă prin neieșirea la lucru, începând cu ziua de 26 octombrie 1950.

Pentru aceasta, Netejoru Gheorghe, pe 25 octombrie 1950, a înmănat o cerere provocatoare șefului de lagăr, în care prezenta cereri ultimative, iar până la satisfacerea lor refuza să iasă la lucru. Înainte de a înainta această cerere, el a citit-o în fața unui grup

Generalul în retragere ing. Gheorghe Netejoru
Sunt mulțumit că, după tot calvarul pe care l-am îndurat, a venit și ziua în care mi s-a recunoscut nevinovăția!

Născut la 21 iunie 1922 în familia preotului Ion I. Netejoru din Băneasa, județul Vlașca (astăzi Giurgiu). Urmează școala primară, în satul natal, și liceul, în orașul Giurgiu (1932-1940). Se înscrie la Școala militară de ofițeri și, după doi ani de pregătire, la 10 mai 1942, este avansat la gradul de sublocotenent și repartizat la Regimentul 2 Artilerie de Gardă din Divizia 1 Gardă.

În august 1942, Divizia 1 Gardă este dislocată pe litoral, pentru pază, până în primăvara anului 1944, când, din ordin, se deplasează în zona de operații de la nord de Iași. La 23 august au loc arestarea mareșalului Ion Antonescu și trecerea țării de partea Națiunilor Unite. Urmează cea mai neagră

perioadă din viața sublocotenentului Gh. Netejoru și a sute de mii de militari români. Ignorând noua orientare a României, trupele sovietice continuă să dezarmeze și să captureze unitățile române din Moldova. Astfel, la 25 august, militarii Diviziei 1 Gardă care mășăluiuau spre Moinești (la circa 100 km de Prut) sunt dezarmați și, sub pretextul organizării, sunt dirijați spre Uniunea Sovietică. Ziua de 12 septembrie îi găsește dincolo de Prut, unde, printr-o manevră ticăloasă – Armistițiul încheiat cu Uniunea Sovietică în chiar 12 septembrie 1944 preciza că toate trupele române care se aflau la acel moment dincolo de Prut erau considerate în captivitate – sunt declarați prizonieri de război și trimiși

în lagărele de muncă sovietice.

Așa începe calvarul a circa 140 000 de militari români. (vezi: Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Univers enciclopedic, București, 1997)

Într-o autobiografie, Gh. Netejoru notează: *“Ca urmare a protestelor față de această situație, cu care nu m-am împăcat niciodată, am fost judecat și condamnat de două ori, după legi sovietice, la 8 și, respectiv, 25 de ani de închisoare. La sfârșitul anului 1953, după moartea marelui tiran Stalin și după aproape 10 ani de prizonierat, sunt amnistiat și repatriat. Dar, ajuns în țară, fac cunoștință cu închisorile Jilava și Văcărești, unde sunt ținut până în ianuarie 1954. Cu durere și părere de rău a trebuit să constat*

O familie de români, trei generații de luptători – bunic, tată și fiu – pentru această țară: sergentul Ion Netejoru, participant la Războiul pentru Independență din 1877-1878; sublocotenentul în rezervă Ion I. Netejoru, participant la Războiul pentru Reîntregirea Neamului (1916-1919), sublocotenentul și, în prezent, generalul ing. Gheorghe Netejoru, participant la Al Doilea Război Mondial, fost prizonier de război în URSS.

de români deținuți și, împreună cu Stolț, i-a îndemnat pe condamnați la sabotaj în masă, adică să nu iasă la lucru. Împreună cu Stolț, Zarman și Morawski, a scris o foaie cu chemare către toți deținuții lagărului, prin care cerea să se refuze ieșirea la lucru pe 26 octombrie 1950. Foaia volantă a fost difuzată în limbile română, germană și maghiară. Ca urmare a activității militante provocatoare ale acestora, întregul contingent al lagărului, în număr de 1700 oameni, n-a ieșit la

lucru începând cu 26 octombrie 1950.”

În protestul procurorului se propune anularea sentinței și închiderea dosarului din următoarele considerente – citez: “Din declarațiile lui Netejoru Gheorghe și ale altor deținuți, consemnate în procesul verbal, reiese că pricina hotărârii de a nu ieși la muncă a fost urmare a faptului că la transferul din lagărul de reeducare prin muncă Karabas către lagărul 182, li s-a comunicat că vor fi repatriați, fiind considerați prizonieri de război și nu

deținuți, iar în realitate au fost mutați într-o zonă în care se găseau deținuți criminali de război. În afară de aceasta, Netejoru Gheorghe și Stolț R., fiind ofițeri ai armatei române, pretindeau că pe ei, ca și pe ofițerii germani sau unguri, a-i obliga să execute munci fizice grele reprezintă o abatere de la înțelegerile și convențiile internaționale a administrației lagărului.”

În consecință, verificând materialele din dosarul penal și fiind de acord cu argumentele protestului

noua realitate din propria-mi țară: scăpasem de obsedanta santinelă sovietică (ceasovoi), care mă urmărise pas cu pas, cu arma în mână, dar nu scăpasem de “ochiul și urechea” vigilente ale informatorului român, care “din umbră” avea să urmărească tot ce fac și ce spun...”

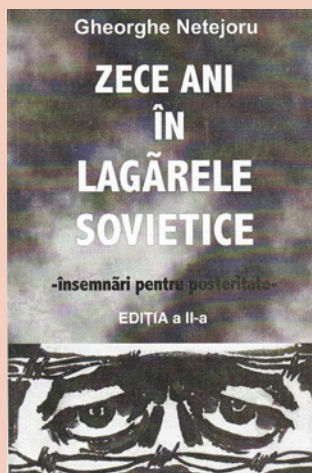
Avea 32 de ani la întoarcerea acasă. Optimist, dornic de viață și de dragostea după care tânjise atâția ani, se căsătorește cu Paula Manolescu, prietena care l-a așteptat cu credință peste 10 ani, deși timp de șase ani n-a știut nimic despre el, dacă mai este sau nu în viață. Pentru că în armată nu mai era loc pentru un fost prizonier de război, își începe studiile la Institutul Agronomic “N. Bălcescu” din București și, în

1960, obține diploma de inginer. Lucrează ca șef de secție, șef de fermă, inginer șef și director tehnic la I.A.S. Giurgiu, I.A.S. Vedea și I.P.I.L.F. Giurgiu. În paralel, urmează cursurile postuniversitare de Îmbunătățiri funciare. Din 1975 până în 1982, când este pensionat, lucrează în Ministerul Agriculturii.

După 1989, se numără printre fondatorii Asociației Foștilor Deținuți Politici, filiala Giurgiu, ai Sindicatului Agricultorilor și ai Asociației Veteranilor de Război.

În 1997 publică, la Editura militară, cartea “Zece ani în lagărele sovietice. Însemnări pentru posteritate”. Ediția a doua, revăzută și adăugită, apare în 2001, fiind distinsă de Fundația Culturală “Magazin istoric” cu premiul

“Constantin C. Giurescu”, pentru cel mai bun volum istoric al anului! Lucrarea se află și în evidența “The Library of Congress” (SUA). În 2003 i se acordă distincția “Orășean de Vază” (Giurgiu), iar un an mai târziu, în semn de apreciere pentru activitatea de militar, este decorat cu medalia “Virtutea Militară”; la 8 mai 2006 este avansat la gradul de general de brigadă (în retragere). La împlinirea vârstei de 86 de ani, de Ziua Veteranilor de Război, Consiliul Local al municipiului Giurgiu îi acordă titlul de “Cetățean de Onoare”, Ministerul Apărării Naționale îi conferă “Emblema de onoare a Armatei Române”, iar Episcopia Giurgiului îi înmânează distincția “Vlăscean de vază”!

Zece ani în lagărele sovietice, o carte în care veți găsi pagini cutremurătoare despre destinul unui Om adevărat, care a avut curajul să înfrunte Gulagul de la Răsărit. Volumul a fost distins, de către Fundația Culturală "Magazin istoric", cu premiul "Constantin C. Giurescu", pentru cea mai bună carte de istorie a anului 2001! Câți tineri vor fi citit-o oare?

procurorului, conducându-se după art. 377, 378 p.2 și 380 ale Codului Penal al RSFSR, Tribunalul militar al Districtului militar al Caucazului de Nord a hotărât: "Sentința Tribunalului militar din regiunea Rostov, de pe 6 februarie 1951, cu privire la Netejoru Gheorghe, se anulează, iar dosarul cu privire la învinuirea de infracțiune prevăzută prin art. 58-14 din Codul Penal al RSFSR încetează ca urmare a lipsei de acțiune a elementului infracțiunii".

Am ținut să citesc aceste documente, pentru că prin ele se recunoaște, de fapt, abuzul la care am fost supus atât eu cât și alți prizonieri de război. Am fost privat de libertate aproape 10 ani, fiind declarat prizonier după armistițiul din 12 septembrie 1944. Am fost judecat și condamnat în mod abuziv, de două ori, după legi și hotărâri

sovietice, deși eram cetățean român și nu comiseseșem nici o infracțiune de drept comun. În cele 16 lagăre prin care am fost purtat, am suportat 300 de zile de carceră, aproape 4 luni de regim de celulă și am făcut 26 de zile greva foamei. Am rămas pentru tot restul vieții cu sechele grave, fiind nevoit ca o mare parte din salariu și, acum, din pensie, să o folosesc pentru tratamente, operații și medicamente. Am fost repatriat ca un mare infractor. Nu pot să uit nici acum tratamentul umilitor la care am fost supus la întoarcerea în propria-mi țară, când, în loc să fiu primit ca un erou, am fost ținut sub stare de arest, în închisorile de la Jilava și Văcărești, și anchetat timp de câteva luni.

După tot calvarul îndurat, a venit și ziua în care mi s-a recunoscut nevinovăția.

- Da, este cu adevărat teribil tot ceea ce vi s-a întâmplat. Mai aveți curajul, acum, după atâția ani, să reconstituiți, pentru cititorii revistei *România Eroică*, acest lung drum al suferinței?

- Totul a început la 25 august 1944, când, în retragere spre Moinești, ne-am întâlnit cu trupele sovietice, care, fără să ne declare prizonieri, ne-au întors spre Prut. La 12 septembrie 1944 am fost trecuți dincolo de Prut, ca prizonieri de război. Am avut câteva ocazii favorabile prin care aș fi putut să scap de sovietici. În degringolada și învălmășeala create pe frontul din Moldova, după 23 august 1944, aș fi putut să fug în țară, să mă feresc din calea trupelor sovietice "eliberatoare". Dar n-am făcut-o! Mi-am respectat jurământul de ofițer al Armatei române regale. Am ratat, poate, cea mai mare ocazie de a-mi schimba cursul vieții. Aș fi putut, pe 12 septembrie, când eram grav bolnav, să rămân, la îndemnul medicilor, în spitalul de la Iași. Am spus NU!, spre uimirea tuturor, chiar și a medicilor ruși. Ca ofițer, nu puteam concepe să-mi las camarazii de arme singuri în fața primejdiei. Acest NU!

avea să anuleze ultima mea șansă de a nu merge mai departe, spre infernul sovietic. Ce-a urmat, am spus în cartea mea de căpătâi, *Zece ani în lagărele sovietice*. Am trecut prin lagărele de la Fălești și Bălți, din Basarabia, prin închisoarea de tranzit Tula, lângă Moscova, prin lagărele de la Mânăstârca și Oranki, prin închisorile Gorki și Kirov, prin închisoarea de tranzit de la Vorkuta, dincolo de Cercul Polar, și de aici în închisoarea de la Sverdlovsk, în munții Urali, pentru ca, din aprilie până în mai 1947, să fiu aruncat în închisoarea de tranzit Karabas (regiunea Karaganda) și, de acolo, mai departe, în lagărul de deținuți politici de la Dolinka (Karaganda), în lagărul Sahti (Rostov) de prizonieri judecați pentru crime de război. A urmat închisoarea Novo Cerkask (Rostov). Când, la 6 februarie 1951, Tribunalul Militar Rostov m-a judecat și condamnat la 25 de ani de detenție, am fost dus în Lagărul Krasnoarmeisk (Stalingrad-Volgograd) de prizonieri judecați pentru crime de război. Din noiembrie 1952 până în martie 1953 am fost ținut în Spitalul pentru prizonieri din Stalingrad-Volgograd. După încă o lună de lagăr, am fost expedit în Lagărul Potma (Moscova) de repatriere pentru prizonierii condamnați. În decembrie 1953 am fost, în sfârșit, expedit în țara mea dragă, unde am mai avut parte de încă două luni de pușcărie la Jilava și Văcărești! Asta drept răsplată, probabil, pentru curajul de a-i fi înfruntat pe tovarășii de la Răsărit!

În vara anului 1991, am încercat să reiau lupta începută în 1944 și întreruptă, oarecum, în 1954. Am întocmit un memoriu în care am arătat tot ceea ce mi s-a întâmplat, ca prizonier de război, și am chemat statul sovietic, URSS, în fața unui tribunal internațional, solicitând daune morale și materiale. N-am mai primit nici un răspuns, pentru că, din fericire pentru întreaga omenire, URSS-ul dispăruse ca stat,

„...Poarta era descuiată. Câinii, care erau foarte răi și nu lăseau pe nimeni să se apropie, au tăcut când mi-au auzit vocea. Unul dintre ei a venit lângă mine și a început să se gudure. Am bătut în geam. „Cine este?” – s-a auzit o voce. „Eu, deschideți!” S-a aprins lumina și s-a deschis ușa. Eram acasă...” (Din volumul *Zece ani în lagărele sovietice*, Editura militară, București, 2001)

cu întregul său sistem. Soarta a vrut ca eu și camarazii mei de suferință să-i supraviețuim! Aceasta a fost, cred, adevărata noastră victorie!

- Ați trecut, ca prizonier de război la „frații noștri de la Răsărit”, prin cele mai cumplite greutăți, ați îndurat foamea, frigul, carcera, interogatoriile, dorul de casă. Care a fost, totuși, cel mai greu moment în cei 10 ani de prizonierat?

- Cel mai greu, o spun fără nici o ezitare, mi-a fost atunci când am fost condamnat de către Tribunalul militar Rostov la 25 de ani de închisoare „pentru sabotaj”. Asta s-a întâmplat la 6 februarie 1951. Am primit sentința într-o carceră, unde am fost supus la cele mai barbare condiții. Fără pic de apă, doar cu o bucată de pește sărat – celebrul pește sărat cu care au fost terorizați mii de prizonieri în nesfârșitele marșuri prin Gulagul sovietic – într-o carceră fără acoperiș, unde nu puteai sta decât în picioare, pe un viscol cumplit, cu mult sub minus 20 de grade. Știam că, dacă adorm, nu mă mai trezesc niciodată. Dimineața, când *ceasovoi* (santinelele) au deschis cutia aceea infernală, am luat-o la fugă ca un disperat. Mi-am zis că nu mai intru acolo niciodată. Mai bine împușcat... Dar soarta a vrut altfel...

- Cum ați trăit clipele repatrierii, întoarcerea în țară, printre românii noștri?

- A fost un alt șoc pe care a trebuit să-l suport. Viața se schimbaseră mult și, din nenorocire, nu în bine. Am sperat că, odată ajuns în țara mea, am scăpat de teroarea roșie pentru totdeauna. Dar m-am înșelat amarnic. Scăpasem de obsedanta santinelă rusească, de acel *ceasovoi* care, timp de zece

ani, mă urmărise pas cu pas, cu arma în mână, dar avem să dau de alta și mai perfidă – *informatorul*, „ochiul și urechea” vigilente ale Securității, care, din umbră, trebuia să raporteze tot ce spun și tot ce fac. Din discuțiile cu părinții, cu rudele și prietenii de altădată am aflat lucruri incredibile. Aproape toți nu făceau decât să-și plângă soarta. Tata, preot în satul Băneasa de Vlașca, fusese declarat chiabur, lipsit de orice drepturi și obligat să dea cote la Stat mai mult decât duble. A fost nevoit să cedeze Statului cele 20 de hectare de teren, să contracteze vaca, bivolița, porcii și păsările din curte, până ce nu a mai rămas cu nimic. Așa au reușit să distrugă o gospodărie mândră, așa cum au făcut cu multe altele. Și cu familia soției, Paula, s-a întâmplat la fel. Le-au naționalizat magazinul, le-au luat via și terenul arabil. Unui unchi, mare proprietar în Teleorman, i-a fost luată moșia și i-au fost naționalizate casele din oraș și de la țară. Un alt unchi a fost arestat și și-a găsit sfârșitul la Canalul Dunărea-

Marea Neagră, mai mulți veri au fost arestați și au făcut ani grei de temniță. Aceasta era atmosfera pe care am găsit-o la întoarcerea acasă, în aceste date trebuia să găsec o soluție, să încep o viață nouă, înnădind firul rupt în 1944...

- Am observat că invocați mereu, în povestirile dumneavoastră, soarta, destinul, de parcă totul ar fi fost dinainte scris...

- Am mai spus și în alte împrejurări că nu regret nimic din ceea ce am făcut, din ceea ce mi s-a întâmplat. Mi-am urmat calea destinului, așa cum mi-a fost scris în cartea vieții. După ani și ani, n-am putut niciodată să-mi explic de ce, când soarta luminoasă îmi surâdea, s-a întâmplat altcumva. În lagăre am trecut prin clipe de răscruce, de desnădejde, când totul îmi părea pierdut. Dar, de fiecare dată apărea „ceva” care să schimbe totul. Este adevărat că uneori destinul întinde o mână celor aflați la strâmtoare, dar tot el este cel care și-o trage înapoi... Nu sunt fatalist, dar viața m-a convins că, orice am face noi, nu putem scăpa de destin. Nu putem fugi de noi înșine, ci facem ceea ce inevitabilul din noi ne impune, ne sfătuiește...

Interviu realizat de colonel Dumitru ROMAN

Paula Netejoru este un adevărat personaj de roman. Este uluitor totul în destinul acestei doamne, care – asemeni Penelopei lui Ulise! – a așteptat zece ani ca să-și revadă iubitul, plecat la război și căzut prizonier. Acum, la cei optzeci și ceva de ani ai săi, încă mai așteaptă. Dar este un alt fel de așteptare. Când i se face dor de copiii ei, doamna Paula ia o casetă video, deschide televizorul și așteaptă... De undeva, de foarte departe, de la capătul lumii, numit Australia, fiica ei îi intră în casă și-i spune, zâmbind, că în ziua aceea, la masă, vor avea mâncare românească. Atunci i se face și mai mult dor, și inima de mamă începe să plângă...

28 mai 2009 Ziua Eroilor

BUCUREȘTI

Celebrarea eroismului românesc

Anul acesta se împlinesc 90 de ani de la legiferarea tradiției românești de cinstire a eroismului românesc, prin semnarea la 12 septembrie 1919, de către regele Ferdinand I, a Decretului-Lege nr. 4106, prin care se recunoștea calitatea de „persoană morală” a *Societății Mormintele Eroilor Căzuți în Război*.

Conducerea Societății se realiza prin Adunarea generală și Comitetul Central. Comitetul își avea sediul în București, iar ca organe de conducere în țară avea comitetele regionale, județene și comunale, care lucrau *într-o unitate de gândire și acțiune prin Statutul și Regulamentul Societății, și prin diferite dispozițiuni ulterioare hotărâte de Ministerul de Război, sub a cărui*

direcțiune lucra această Societate etc.

Din Comitetul Central al Societății făceau parte importante personalități ale țării: regina Maria, președintă de onoare, cinci doamne, soții ale unor generali în viață sau căzuți în război, I.P.S. Mitropolitul Primat — în calitate de președinte activ al Comitetului, ministrii de: război, interne, domenii, culte, lucrări publice, ministrul muncii și ocrotirii sociale, șeful de Stat Major al Armatei, comandantul Corpului Jandarmeriei Rurale, comandantul Corpului Grănicerilor, secretarul general al Ministerului de Război, un profesor universitar desemnat de colegii săi (v. Statutul cap. VII, art. 42). Activitatea desfășurată de Societate în slujba eroilor neamului era

complexă, presupunând respectarea unor *Instrucțiuni* stabilite cu minuțiozitate prin Statutul la care am făcut referire, și întărite prin *Legea Pentru cinstirea eroilor căzuți*, din 24 august 1920.

În cuprinsul acestor legiferări, precum și al celor care le-au urmat, până la desființarea Societății, în 1948, un loc aparte a fost rezervat serbărilor dedicate celebrării eroismului românesc (cf. cap. VIII din *Instrucțiuni*). Înainte de toate, *Ziua Înălțării Domnului* era *decretată ca Sărbătoare Națională, pentru comemorarea eroilor căzuți în război*. Această prevedere, exceptând perioada comunistă, s-a perpetuat până în zilele noastre.

În încercarea de a respecta această tradiție, pentru întâmpinarea Zilei Eroilor, Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” în colaborare cu Asociația Națională „Cultul Eroilor” (A.N.C.E.) și Cercul Militar Național au organizat simpozionul cu denumirea generică — *Veșnică cinstire eroilor neamului românesc*.

Manifestarea s-a desfășurat miercuri,

Academicianul
Florin Constantiniu

27 mai. a.c., în Sala de spectacole a Cercului Militar Național, între orele 11⁰⁰-13⁴⁵, în prezența unui numeros public ce a cuprins întreg spectrul vieții sociale – veterani și văduve de război, cadre militare și civile, active și în retragere, din Ministerul Apărării Naționale precum și de la Ministerul de Interne, elevi, studenți ș.a.

În cadrul simpozionului au fost rostite impresionante mărturii despre eroismul ostașilor români, de către importante personalități: părintele prof. univ. dr. Florin Șerbănescu, consilier patriarhal, a vorbit despre *Praznicul Înălțării Domnului și Ziua Eroilor*; col. (r) Constantin Chiper, vicepreședinte al A.N.C.E., a prezentat un scurt istoric al

Corul Seminarului Teologic Ortodox Liceal „Nifon Mitropolitul”. Dirijor: diac. Ștefan Răzvan

Orchestra de Sufletari a Centrului de Instruire pentru Muzici Militare. Dirijor: mr. Valentin Stoian

Cultului eroilor la români; drd. Lucian Drăghici, de la Serviciul Istoric al Armatei, a vorbit despre *Războiul de independență*, simbol al eroismului armatei și neamului românesc; prof. univ. dr. gl. (r) Nicolae Ciobanu, membru de onoare al A.N.C.E., s-a referit la *Eroii Primului Război Mondial*; gl. lt. (r) Teodor Halic, vicepreședinte al Asociației Naționale a Veteranilor de Război și președinte al Asociației Cavalerilor Ordinului „Mihai Viteazul”, având memoria vie a participării la cea de-a doua mare conflagrație mondială, a prezentat comunicarea *Al Doilea Război Mondial* –

probă de patriotism al militarilor armatei române, iar prof. univ. dr. Petre Roman, ca martor al evenimentelor din istoria recentă, s-a referit la *Revoluția din Decembrie 1989 și eroii săi*.

Întregul program a fost presărat cu momente cultural-artistice adecvate momentului. Astfel, tinerii din Orchestra de Sufletari a Centrului de Instruire pentru Muzici Militare — dirijor mr. Valentin Stoian, au prezentat alături de *Imnul de Stat al României* emoționante lucrări muzicale: *Marșul lui Ștefan*, *Pui de lei*, *Marșul lui Iancu*, *Drum bun*, *Ostașii României*, *Imnul Eroilor*. De

asemenea, din piepturile tinerilor corului Seminarului Teologic Ortodox Liceal „Nifon Mitropolitul”, dirijat de diac. Ștefan Răzvan, au răsunat puternic *Treceți batalioane române Carpații și Troparul Înălțării*. Acestora li s-a alăturat eleva Maria Irena Căleşanu din clasa a III-a (prof. Janine Ionescu), a Școlii de Artă din Câmpulung Muscel, care ne-a încântat cu *Marșul Triumfal*, din „Aida”, de Giuseppe Verdi și

Eleva Maria Irena Căleşanu, clasa a III-a (prof. Janine Ionescu), a Școlii de Artă din Câmpulung Muscel

Arabesque, în la major, de Johann Friedrich Franz Burgmüller. Au recitat din creațiile proprii poezia Elena Armenescu, Sorin Cerin, Cristian Neagu.

Organizatorii le-au apreciat prestația și le-au oferit diplome de onoare, îndeosebi celor tineri, în semn de mulțumire pentru că și-au pus talentul în slujba perpetuării cultului eroilor țării.

Atmosfera de sărbătoare a manifestării a fost sporită și prin evoluția tinerilor oșteni de la Regimentul 30 Gardă

„Mihai Viteazul” precum și a celorla de la Jandarmeria Română, care prin ținutele lor de sărbătoare au încântat publicul.

Un moment distinct al simpozionului l-a constituit lansarea lucrării de memorialistică *Prizonier în lagărele sovietice*, apărută la Editura Corgal Press, Bacău, 2008, scrisă de cel care a fost mr. (r) Sandu V. Cernat. Pentru a prezenta această lucrare ne-a făcut onoarea de a se afla în mijlocul nostru academicianul Florin Constantiniu. Domnia sa a apreciat îndeosebi ineditul unor mărturisiri ale autorului pentru istorie, dar și capacitatea de redare a faptelor umane ale celui care a căzut prizonier pe Frontul de Est, în încercuirea de la Stalingrad (1942).

Manifestarea a fost întregită și printr-o expoziție de carte și fotografie adecvată tematicii, etalată în foaierea „Sălii de spectacol” a Cercului Militar Național, realizată prin grija col. (r) Sandu Martinescu de la Filiala A.N.C.E. Cluj.

Prin toate aceste momente ale simpozionului, organizatorii au încercat să aducă încă un omagiu eroilor țării, care de-a lungul timpului s-au jertfit pentru a ne lăsa drept moștenire o patrie liberă și independentă.

Valeria BĂLESCU
isdvaleria_
balescu@yahoo.com

Sala de spectacole a Cercului Militar Național

GALAȚI

La Troița eroilor și martirilor gălățeni

A intrat în tradiția locuitorilor din cetatea de la Mila 80 a bătrânului Danubius, dar și a întregului județ Galați, ca în fiecare an, de ziua Înălțării Domnului, să rostim cu evlavie *Hristos s-a înălțat!* și să comemorăm eroii neamului nostru românesc.

Anul acesta evenimentul a fost ceva mai deosebit ca în alți ani. Din inițiativa Consiliului Director al Filialei Cultul Eroilor și cu sprijinul Consiliului Județean, președinte ing. Eugen Chebac, al consilierului județean, locotenent-colonel (r.) Avram Trandafir, membru al filialei noastre, și a directorului Centrului Cultural „Dunărea de Jos”, Răzvan Avram, în curtea Cercului Militar s-a ridicat o frumoasă operă de artă închinată CELUI care, prin martirajul SĂU, în viața pământească, ne-a dus spre mântuire, dar și românilor de pe aceste meleaguri care au căzut la datorie pe Altarul iubirii de Țară!

Este, pentru noi, o frumoasă alăturare a semnificației acestei sărbători, care ne unește în rugăciune și ne dă profunde motive de a-i pomeni pe cei care au murit pentru a-și apăra pământul străbun, Credința, Neamul și tot ce-i românesc. Prin ridicarea troiței „EROILOR ȘI MARTIRILOR GĂLĂȚENI” îi venerăm pe toți din acest colț de țară care și-au dat viața lor trecătoare pentru eternitatea României.

Ideea ridicării unei asemenea opere a apărut odată cu organizarea taberei de sculptură de către Centrul Cultural „Dunărea

de Jos”, în 2008, iar pe baza adresei înaintate Consiliului Județean Galați, ni s-a repartizat această lucrare, creație a meșterului popular Balaci Paul, din Craiova, Dolj, comuna Argetoia, datată 03.11.2008.

În cadrul acestei tabere s-au realizat 28 de troițe, aparținând meșterilor populari din întreaga țară: 17 au îmbogățit patrimoniul a 16 localități din județ, iar 11 au fost amplasate în municipiul Galați: la Seminarul teologic și lăcașuri de cult, la Teatrul dramatic, la spitale etc.

Troița din curtea Cercului Militar a fost inaugurată în prima parte a zilei de Înălțare. După intonarea Imnului Național și a Imnului Eroilor, a fost citit hrisovul, care a fost depus la baza troiței. Preotul militar pr. Paul Zaharia a săvârșit slujba de sfințire a acestei opere comemorative. Comandantul garnizoanei, locotenent-colonel Marian Baie, în discursul său, a evidențiat semnificația acestei zile, iar președintele Filialei Galați a A.N.C.E. a mulțumit, în cuvântul său, membrilor Consiliului Director al Filialei Județene și tuturor oamenilor de bine care au contribuit la această realizare, îndeosebi tânărului inginer Dorin Hulea, directorul general al firmei Heinem, pentru entuziasmul și profesionalismul său, domnului Horman Mar, din Ș.N.G., care a coordonat activitatea celor șase lucrători din subordine și a celor șase muncitori din S.C.Termoficare, al cărei director este jr. George Cubasa, care s-au

implicat în amplasarea troiței EROILOR ȘI MARTIRILOR GĂLĂȚENI. Tânărul inginer este fiul col. (ret.) ing. Manolache Vasile Hulea, vicepreședintele Filialei Județene Galați cu probleme de construcții, care a răspuns cu promptitudine la solicitările noastre de întocmire a unor proiecte de opere comemorative de război în localitățile județului. A fost evidențiat efortul celor care au pus umărul la ridicarea și sfințirea acestei opere de artă: col. (r.) Valentin Severin, Pr. Paul Zaharia, lt. col. (ret.) Iulian Iliescu, col. (ret.) Ioan Nichifor, cpt. (ret.) Iacob Lupu lordache, profesor Partene Melu și lt. col. (r.) A. Sârbu, șeful Cercului Militar.

După cuvântul personalităților administrației locale, a urmat un *Memento poetic*, susținut de un elev, membru al cercului „Cultul Eroilor”, și de cpt. (ret.) Iacob lordache, care a recitat un poem propriu închinat celor căzuți la datorie pentru Neam și Țara lor.

Activitatea, la care au luat parte veterani de război, cadre militare în rezervă și în retragere, militari voluntari, reprezentanți ai administrației publice locale și copiii, membri ai cercurilor „Cultul Eroilor”, s-a încheiat în sunetul de trompetă – „Silance” –, lăsându-i pe cei trecuți în eternitate să se „odihnească” în pace.

Ziua Eroilor a culminat cu ceremonialurile de depuneri de coroane la toate monumentele din municipiul și din județul Galați, atât ale eroilor români, cât și ale celor aparținând militarilor străini care își găsesc somnul de veci în pământ românesc.

General de bg. (ret.) Toma MUNTEANU
președintele Filialei Galați a A.N.C.E.

MEDGIDIA

Primul cerc “Cultul eroilor”

Ziua de 27 mai 2009 va rămâne înscrisă în paginile de istorie ale Școlii generale nr. 5 “Carasu” ca o zi importantă prin înființarea Cercului “Cultul Eroilor”, primul de acest fel din Medgidia. Momentul constituirii Cercului Școlar, în ajunul Zilei Eroilor, a fost un prilej de evocare a eroilor căzuți la datorie pe câmpurile de luptă pentru libertatea Patriei.

Inițiativa a aparținut inimoasei și perseverentei doamne prof. Rodica Vasilescu, directoarea școlii, care, în deschiderea festivității, a arătat importanța acestui moment unic în viața școlii. Alături de elevi s-au aflat și reprezentanții Filiala “Cultul Eroilor” Medgidia – sublocotenent (r) Nichita Traian, președinte, și locotenent-colonel (r)

Badea Marin-Victor, prim-vicepreședinte și secretar – care le-au vorbit elevilor despre Asociația Națională Cultul Eroilor, despre acțiunile elevilor din toată țara pentru cinstirea și respectarea memoriei celor căzuți la datorie. În Dobrogea și, bineînțeles, în Medgidia, sunt nenumărate monumente și cimitire ale eroilor; unul dintre ele este ridicat în memoria ostașilor sârbi, croați și sloveni căzuți în luptele din această zonă, alături de români. Domnul profesor de istorie Gafar Ecren a ținut să arate cât de important este pentru tânăra generație să cunoască istoria națională; într-un colaj de secvențe, expuse cu ajutorul a 16 elevi din clasele a VI-a și a VII-a, a fost evocat câte un erou

din toate etniile care au trăit și au luptat pe aceste meleaguri.

Un fapt emoționant l-a constituit prezentarea de către dl. Neacșu, locuitor al orașului, a unui jurnal de zi cu demobilizații din zona Medgidia ai Primului Război Mondial, cu date despre numărul lor, al răniților, decorațiile primite, localitățile în care au luptat. Alături de dânsul s-a aflat domnul Apaz Izmec, urmașul unui erou de etnie musulmană participant în armata română la aceste lupte.

Acest moment emoționant din viața elevilor și dascălilor lor s-a încheiat prin semnarea unui protocol între Școala Generală “Carasu” și Asociația Națională Cultul Eroilor, filiala Medgidia.

Slt. (r) Traian NICHITA
Lt. Col. (r) Marin-Victor BADEA

PRAHOVA

Întâlnire cu oameni care au trăit istoria

În fiecare an, de Ziua Eroilor, a intrat în tradiția micii școli din satul Bătești, Prahova, întâlnirea cu veteranii care au luptat în cel de-al doilea război mondial ori au suferit în lagărele și închisorile comuniste. Noi i-am spus *„Întâlnire cu oamenii care au trăit istoria”*, pentru că acești bărbați, bătrâni și suferinzi, uitați și ignorați cel mai adesea de semenii lor, sunt adevărate legende vii ale neamului nostru. Astfel, elevii au ocazia unică, aș spune, să afle din sursă directă informații prețioase despre momente istorice importante, despre jertfa numeroșilor eroi necunoscuți, despre împrejurările care au determinat un anumit curs al evenimentelor.

Moș Mihai, nea Petre sau neica Ieremia

au mărșăluit cu arma în mână sute de kilometri, au trăit în tranșee luni în șir, au răbdat de foame, de sete și, mai ales, de dor de casă, au scăpat de gloanțele și schijele inamice, au luat prizonieri ori au fost luați prizonieri, au fost decorați sau au zăcut legați cu lanțuri la picioare în închisorile comuniste. Ei reușesc să capteze atenția elevilor așa cum nimeni, nici chiar învățătorul sau profesorul de istorie, nu o poate face.

Întâlnirea cu acești martori ai istoriei este pregătită cu multă grijă. Pentru ca momentul să fie cât mai frumos, unii elevi se îmbracă în costume populare, aduc buchete de flori sau mici daruri pentru gazdele lor, care de cele mai multe ori

au nevoie de mult ajutor. De asemenea, își pregătesc carnețele în care să noteze datele cele mai importante, impresiile personale, sau aparate foto pentru a immortaliza aceste clipe emoționante.

Bătrânii îi așteaptă, la rândul lor, cu emoție. Imaginea veteranilor cu părul alb și pieptul încărcat de decorații îi impresionează puternic pe copii, care înțeleg acum, mai mult ca oricând, că istoria nu este o înșiruire de fapte și evenimente, ci, un organism viu, care ne ajută să înțelegem cine suntem în lumea în care trăim. Se realizează astfel o punte între generații care dezvoltă spiritul de solidaritate umană.

Așezați pe băncuțe, lângă bătrânii uimiți și bucușoși de atenția care li se

Veteranul de război Petre Stoica, un om care a trăit istoria la modul tragic, gazda școlarilor doamnei profesoare Constanța Preda

acordă, căci cei din jurul lor au uitat să-i cinstească așa cum merită, copiii ascultă cu sufletul la gură evocări ale unor fapte deosebite ale camarazilor de arme, întâmplări din vremuri de război care aduc lacrimi pe obraji brăzdați de vreme. Și, după momentele de tăcere, când, și mici și mari, deopotrivă, ne ascundem lacrimile, încep întrebările: *„Cum ați putut să luptați zile în șir?”, „Cine vă aducea de mâncare?”, „Unde erau duși răniții?”, „Nu vă era frică de bombe?”* etc. Și cu fiecare răspuns, admirația și prețuirea luminează chipurile celor care ar vrea să știe totul.

Constanța PREDĂ

*Cadru didactic,
școala din Bătești, Prahova*

DÂMBOVIȚA

0 datorie sfântă!

La 28 mai – Ziua Înălțării și Ziua Eroilor – dâmbovițenii i-au omagiat pe cei care și-au dat viața pe câmpurile de bătălie pentru apărarea pământului sfânt al Patriei. La această mare sărbătoare, Asociația Națională Cultul Eroilor, filiala Dâmbovița, a organizat, împreună cu Biserica noastră ortodoxă și cercurile Cultul Eroilor din licee și colegii, o serie de activități de evocare a faptelor de arme ale ostașilor noștri. Îngrijirea Cimitirelor de Onoare, renovarea și construirea de noi morminte arată respectul administrației locale pentru eroii dâmbovițeni.

Aș dori să remarc în paginile revistei noastre câteva localități pentru care preamărirea faptelor eroilor este o datorie sfântă. Voi începe cu Răzvad, comuna mea natală, acolo unde, datorită neobositului primar, ec. Petre Coman, s-au renovat sau au fost construite noi opere comemorative de război în satele Răzvadul de Jos, Răzvadul de Sus, Valea Voievozilor

Monumentul din satul Izvoare

și Gorgota. De curând, în curtea bisericii din satul Răzvadul de Jos a fost renovat – cu ajutorul financiar al familiei Apostol și sub îngrijirea duhovnicească a preoților din comună – monumentul ridicat în memoria eroilor din Primul Război Mondial și din Revoluția din decembrie 1989.

În satul Izvoare, comuna Voinești, s-a construit un nou Monument al Eroilor din inițiativa și cu contribuția preotului paroh Alexandru Nedelea, col. (r) Constantin Șerb și a Asociației Naționale "Cultul Eroilor".

Într-o altă comună – Vișina – la inițiativa și cu efortul consiliului local și al primarului ing. (slt. r.) Sergiu Ilie, a fost renovat unul din cele două monumente din centrul localității, monument care va fi dezvelit și sfințit în curând.

Și în comuna Răscăieți a fost construit în curtea bisericii, din inițiativa consiliului local și a primarului Iulian Buibăr și cu contribuția sponsorului ec. Victor Vochin, un monument al Eroilor din toate timpurile, cei doi angajându-se că vor ridica un monument în centrul comunei.

A intrat în tradiția unor localități din județul nostru ca de ziua localității și de Ziua Eroilor să organizeze slujbe de pomenire și să depună coroane de flori la monumentele Eroilor. Aș aminti în mod deosebit localitățile Vulcana-Băi, Ocnița, Aninoasa, Moreni, Răzvad, Lucieni, Dragomirești, Petrești, Vișina și multe altele, care nu și-au uitat niciun moment înaintașii care s-au jertfit pe câmpurile de luptă întru eternitatea pământului strămoșesc.

Alături de administrațiile locale ale puterii de stat merită să evidențiez activitatea neobosită a bravilor noștri veterani de război care au luptat alături de eroii neamului nostru românesc și care acum aduc în amintirea noastră episoade de pe câmpurile de luptă.

**General de brigadă (r)
Constantin TĂNASE,**
*prim-vicepreședinte al Asociației
Naționale Cultul Eroilor
și președinte al Filialei Dâmbovița
"Mihai Viteazul"*

SINAIA

La cimitirul eroilor

În ziua de 28 mai a.c., ora 12.00, după slujba de înălțare săvârșită la Catedrala "Sfântul Ilie" din Sinaia, ne-am adunat cu toții, tineri și vârstnici, elevi și mulți oameni veniți în stațiune, la odihnă, și, în frunte cu autoritățile locale, cu două detașamente militare de la Centrul de Pregătire a Jandarmilor Montani și de la Batalionul de vânători de munte din Predeal, cu drapelul național purtat de cercetași, ne-am îndreptat de la primăria orașului spre Cimitirul Eroilor, din centru.

După intonarea Imnului Național, un sobor de preoți a oficiat slujba religioasă de pomenire a celor căzuți în luptele de pe Valea de Sus a Prahovei, în războiul 1916-1918 și înmormântați aici, de la soldatul erou Stan Marin la colonelul Petre Popovăț, comandant de brigadă, mort în luptele de pe Valea Cerbului.

În continuare, au luat cuvântul primarul orașului Sinaia, inginer Vlad Oprea, președintele Asociației Naționale „Cultul Eroilor” filiala municipală Sinaia, profesor inginer Popescu Adrian, căpitan în rezervă, și cucernicul părinte Vlăduț Vasiliu, omagiiind jertfa supremă a înaintașilor noștri pentru o țară liberă, independentă și indivizibilă, în granițele ei firești.

În acordurile Imnului Eroilor, autoritățile locale, Comandantul Jandarmilor Montani, Comandantul Poliției stațiunii, reprezentanți ai partidelor politice și ai societăților din oraș au depus coroane de flori la Monumentul eroilor, iar școlarii au așezat buchete de flori pe crucile eroilor din cimitir.

Ceremonia s-a încheiat cu defilarea celor două detașamente de militari, în aplauzele participanților la această sărbătoare de pomenire și cinstită a celor care și-au jertfit viața, eroi și martiri ai neamului nostru.

**Căpitan (r)
Adrian POPESCU**

BUCUREȘTI

Laudă Eroilor

De **Ziua Eroilor**, elevii din clasa a III-a a **Școlii nr. 96 din București** au dorit să aducă un omagiu celor care s-au jertfit pentru pacea și libertatea țării noastre. La acțiunea intitulată **Laudă eroilor** au participat cei 26 de elevi ai clasei, doamna institutoare Viorica Roșca, doamna profesor inginer Luminița Toderici și un reprezentant al **Asociației Naționale Cultul Eroilor**.

Elevii au vizionat imagini reprezentând scene din luptele duse de armata română pentru eliberarea țării. Cu emoție, au citit fragmente sugestive din povestiri istorice și evocări de război, apărute în revista *România Eroică*. De asemenea, au recitat versuri scrise de ei înșiși.

Eroii noștri

Voinici viteji pornesc voioși
Spre câmpuri înverzite.
E primăvară iarăși...
Și țara îmbracă noi veșminte.

Cerul se-ntunecă încet
Furtuna-i mare de dușmani!
Și tinerii se luptă drept
Să scape țara de tirani.

Și soarele din nou răsare !
Iar jertfa dragilor eroi
Va deveni nemuritoare
Și neuitată pentru noi!

**Elev Alexandru
Atanasie Ioniță
clasa a III-a B**

Eroi au fost, eroi sunt încă

Noi suntem undeva, în iarba moale,
În spicul copt, în țarina fierbinte,
În munți, cu mândrele poieni la poale,
Noi n-am murit de tot, luați aminte!

Noi stăm și astăzi strajă-ndelungată,
Sus, sus, la ale veșnicilor porți
Să-ducem iarăși jertfa ne'ntinată
Luați aminte, noi nu suntem morți!

Cum stăm noi jertfă lângă Dumnezeu,
Din noi se-nalță flacăra cea vie,
Prin care-n ceruri amintim mereu
Că este pe pământ o Românie.

Și dacă neamul plânge în nevoi,
Noi stăm de veghe sus neconținut
Și cerem izbăvire pentru voi,
Căci numai pentru asta ne-am jertfit.

**Elev Mihail Cătălin Chiru
Clasa a III-a B**

Laudă eroilor

De ce atâta suferință
De ce atâta dor și jale
Nu ne ajunge până acum,
Cât am plătit prin lupte seculare?
Sărmani acei ce s-au jertfit,
Ca să ne lase nouă
Ce-a fost mai bun, ce e mai bun,
Ca să clădim o eră nouă.

**Eleva Oana
Alexandra Gheorghe
clasa a III-a B**

La Stâncești

În satul Stâncești, com. Mihai Eminescu, jud. Botoșani, se află un monument al eroilor Regimentului 25 Infanterie Vaslui. După luptele de la Oituz, din 15 august 1916, regimentul este dislocat pentru refacere în această zonă, până în primăvara anului 1917. Militarii care au decedat din cauza rănilor sau a epidemiei de tifos exantematic au fost înhumați în ziua de 20 iulie 1917 într-o groapă comună în cimitirul satului.

Din inițiativa ANVR, Filiala Botoșani, cu concursul veteranului de război PAMFIL MARIN, fiu al satului Stâncești, s-a organizat un ceremonie religioasă și culturală la monumentul ridicat în memoria celor căzuți. Despre importanța Zilei eroilor a vorbit profesorul Ioan Păcuraru și inginerul dr. Ioan Lașcu, președintele Subfilialei Stâncești a Asociației Naționale „Cultul Eroilor”.

La comemorare au participat săteni din Stâncești, Manolești și Baisa, o delegație a primăriei comunei Mihai Eminescu, condusă de Mircea Onofrei, care a depus o coroană de flori. A fost prezentă și o delegație a ANVR, Filiala Vaslui, condusă de colonel (r.) profesor Ioan Păcuraru, președintele filialei, care a depus o coroană de flori și a împărțit colaci și lumânări în memoria eroilor vasluieni.

Ceremonialul a continuat cu un moment de muzică și poezie pregătit de elevii Școlii din Sâncești, conduși de inimosul învățător Daniel Alecu, salutat de public și apreciat de oficialități.

**Colonel (r)
Florea MACOVEI**

Eroii de la Stâncești

Războiul pentru Independență (1877-1878)

1. CHIȚANU D. DUMITRU, soldat

Primul Război Mondial (1916-1919)

1. AȚĂRĂNIȚEI N. GHEORGHE, soldat
2. ALEXA N. TOADER, soldat
3. ADOCHȚEI I. ȘTEFAN, soldat
4. BURLACU T. GHEORGHE, sergent
5. BOMPA V. GHEORGHE, plutonier
6. BOMPA V. TOADER, soldat
7. BUȚNARU S. VASILE, soldat
8. BĂHNEANU A. NECULAI, sergent
9. CANTONERU D. IOAN, sergent
10. CERCEL GH. DUMITRU, caporal
11. CHIRIAC I. GHEORGHE, caporal
12. CIUBOTARU I. IOAN, soldat
13. CONDURACHE T. GHEORGHE, soldat
14. CONDURACHE C. DUMITRU, soldat
15. CORJOS D. DUMITRU, soldat
16. CORJOS C. ION, soldat
17. CHIȚANU D. VASILE, soldat
18. CHISĂLIȚĂ C. CONSTANTIN, soldat
19. CIOCOIU T. ION, soldat
20. COZAC C. ION, soldat
21. GAVRIL I. NECULAI, soldat
22. IEPUREANU C. GRIGORE, soldat
23. LEONTE I. IOAN, soldat
24. LAZĂR I. PETREU, soldat
25. MANOLIU GR. ALEXANDRU, caporal
26. MĂNDRESCU GH. PETRU, soldat
27. MOȘNEAGU C. ENACHE, soldat
28. OLARU I. ION, sergent
29. ONOFREI I. GHEORGHE, soldat
30. PETCU GH. GHEORGHE, soldat
31. PURICE GH. GHEORGHE, sergent
32. PURICE C. VASILE, soldat
33. PURICE I. GHEORGHE, soldat
34. ROTARU T. ION, soldat
35. SPĂNU C. DUMITRU, soldat
36. SPĂNU C. GHEORGHE, soldat
37. ȘOPTEA C. COSTACHE, soldat
38. ȘTEFĂNESCU C. ION, plutonier
39. TUDOSĂ I. TOADER, soldat
40. ȚĂRANU V. ION, caporal

41. UNGUREANU V. VASILE, soldat
42. UNGUREANU V. GHEORGHE, soldat
43. VATAMANU V. VASILE, soldat
44. ȚURCANU V. GHEORGHE, soldat

Al Doilea Război Mondial (1941-1945)

1. ANIȚEI GH. MIHAI, soldat
2. BOMPA V. VASILE, soldat
3. BOMPA V. COSTACHE, soldat
4. BOBOC GH. ION, soldat
5. BURLACU GH. GHEORGHE, soldat
6. CERCEL V. VASILE, sublocotenent
7. CERCEL GH. GHEORGHE, caporal
8. CIUBOTARU GH. VASILE, caporal
9. CHISĂLIȚĂ Ț. PETRU, plutonier
10. CHISĂLIȚĂ T. GHEORGHE, sergent
11. CHISĂLIȚĂ C. COSTACHE, sergent
12. CHISĂLIȚĂ A. NECULAI, soldat
13. CHISĂLIȚĂ A. ION, soldat
14. CHISĂLIȚĂ I. GHEORGHE, soldat
15. COBZARU C. GHEORGHE, soldat
16. COZAC V. ION, soldat
17. DANCIU GH. ALEXANDRU, soldat
18. IEPUREANU GR. COSTACHE, soldat
19. IEPUREANU GR. VASILE, soldat
20. GAVRIL N. DUMITRU, soldat
21. GAVRIL N. MIRCEA, soldat
22. GAVRIL N. MIHAI, soldat
23. HANDOAGĂ T. ION, caporal
24. LUCAN N. COSTACHE, sergent major
25. LAZĂR D. PETRU, caporal
26. LUNGU I. IOAN, soldat
27. MARIN N. COSTACHE, elev T.R.
28. NECHIFOR D. ION, caporal
29. ONOFREI D. GHEORGHE, soldat
30. PURICE D. VASILE, soldat
31. PURICE D. DUMITRU, soldat
32. SANDOVICI I. CONSTANTIN, sergent
33. SPĂNU GH. IOAN, soldat
34. ȘOPTEA C. NECULAI, soldat
35. ȘOPTEA C. GHEORGHE, soldat
36. ȘOPTEA N. MIHAI, soldat
37. ȚĂRANU GH. MIHAI, soldat
38. ȚURCANU GH. CONSTANTIN, sergent
39. UNGUREANU D. DUMITRU, soldat
40. VORNICU V. GHEORGHE, caporal
41. VORNICU V. VASILE, caporal
42. VASILIU I. ION, soldat.

Filiala județul	Presedinte	Sediu	Telefon
Alba	Col. (r) Miron Vasile	Centrul Militar Județean (C.M.J.)	0258/812988; 0258/811555
Arad	Lt. col. Bursa Constantin	C.M.J.	0257/281693; 0751434999
Argeș	Col. (r) Balaban Marius	C.M.J.	0742060301; 0248/216426
Bacău	Col.(r) Timofte Valerian	C.M.J.	0745649425; 0234/514177
Bihor	Col. (r) Poinar Dan	C.M.J.	0259/479602; 0722661355
Bistrița-Năsăud	Col. (r) Cordovan Ioan	C.M.J.	0263/217528; 0751956648; 0268/425079
Botoșani	Col. (r) Timofte Gheorghe	C.M.J.	0231/518089
Brăila	Lt. col. (r) Teodorescu Ionel	C.M.J.	0749102965
Brașov	Col. (r) Stratanov Dumitru	C.M.J.	0268/416722; 0729104254
Buzău	Gl. Bg. (r) Alstanei Achim	C.M.J.	0722991202; 0238/426624
Călărași	Col. (r) Popescu Vladimir	C.M.J.	0721335393; 0242/313045
Caraș-Severin	Col. (r) Ghidarcea Andrei	Cercul Militar	0255/513240; 0255/419579
Cluj	Gl. Bg. (r) Hexan Viorel	C.M.J.	0741193033
Constanța	Col. (r) Macovei Remus	Sc. M.M.M.	0788571284; 0341/419414
Covasna	Col. (r) Cristean Liviu	C.M.J.	0267/312125
Dâmbovița	Gl. Bg. (r) Tănase Constantin	Cercul Militar	0245620912; 0740454728
Dolj	Col. (r) Ionele Ilie	C.M.J.	0251/524471
Galați	Gl. bg. (r) Munteanu Toma	Cercul Militar	0236417590
Giurgiu	Col. (r) Cristea Tudor	C.M.J.	0246/224102; 0726131370
Gorj	Col. (r) Loga Costinel	C.M.J.	0253238588
Harghita	Maior Mursa Cristian	C.M.J.	0743021844
Hunedoara	Col. (r) Năzneaș Ioan	C.M.J.	-
Ialomița	Lt. col. (r) Crăciunescu Dumitru	C.M.J.	0243231156; 07271358255
Iași	Col (r) Timofte Ioan	Centrul Militar Zonal	0232218152
Ilfov	-	-	-
Maramureș	Col. (r) Vaida Aurel	C.M.J.	0262/274576; 0262/386312
Mehedinți	Lt. col. (r) Teleoacă Gheorghe	C.M.J.	0746171059
Mureș	Col. (r) ing. Judea Ioan	Cercul Militar	0722/463729; 0265/214764
Neamț	Lt. col. (r) Murariu Vasile	C.M.J.	0233218717
Olt	Col. (r) Lăpădatu Gheorghe	C.M.J.	0249/433750; 0722 236917
Prahova	Col. (r) Chiper C.	Str. Poștei 1, Ploiești	0244/545418; 0788818677
Sălaj	Col. (r) Mereuță Iulian	C.M.J.	0751736858
Satu Mare	Col. (r) Danciu Nicolae	C.M.J.	0746843136
Sibiu	-	-	-
Suceava	Col. (r) Niga Nicolae	C.M.J.	0230551324; 0230551340; 0724020395
Teleorman	P.S. Galaction Stângă	Episcopia Ortodoxă Alexandria	0247326321; 0745492014
Timiș	Prof. Ciobanu Tiberiu	Cercul Militar Timișoara	0256/224384; 0723098776
Tulcea	M.M.pr. Mănuță Marin	C.M.J.	0240522320
Vaslui	Col. (r) Doboseru Petru	C.M.J.	0235311871/s; 0722671567
Vâlcea	Petrescu Eugen	C.M.J.	0350/404301; 0749070503
Vrancea	Col. (r) Rumeș Vasile	C.M.J.	0237214812; 0740024170

Biroul Executiv Central

Președinte – col. (r) Stoica Petre, 0217711906; 0740357918

Prim-vicepreședinte – gl. Bg. (r) Tănase Constantin, 0245620912; 0740454728

Vicepreședinți:

Col. (r) Todericiu Ioan, 0217253382; 0727795061

Col. (r) Chiper Constantin, 0788818677

Col. (r) Știr Mihai, 0213316049; 0743108686

Col. (r) Poinar Dan, 0259479602; 0722661356

Membri

Col. (r) Roman Dumitru, 0217606848; 0720037023; dumitruroman@yahoo.com

Prof. univ. dr. Mureșanu Ștefan Lucian, 0214205527; 0740782544

C-dor (r) Popescu Marius-Călărași, 0217723767; 0727213392

Prof. Rigler Corneliu, 0724200444

Secretar

Ing. Zugravu Luminița Cornelia, 0729046315

Membri supleanți

Ing. Rădoi Dumitru, 0217452252

Bălescu Valeria, 0721775495

Col. (r) Brezoianu Constantin, 0213358417

Un om în restriște

Pe marginea Notelor din captivitate ale sublocotenentului Ioan Opran

În noiembrie 1916, situația pe fronturile românești se agravase și Conferința Interaliată de la Paris (15 noiembrie) a decis să împiedice inamicul de a invada România. Răul însă s-a produs și poporul român a cunoscut toate neajunsurile provocate de trupele militare și oficialitățile de ocupație: rechiziții și muncă forțată, amenzi, spionaj, control și atacuri asupra culturii naționale, arestări și luarea de ostateci. Un tratament special a fost impus prizonierilor de război români, cărora li se aplica un regim de înfometare și teroare. Figurau în listele germane 58.057 de prizonieri români, deținuți în lagăre, dintre care, până în septembrie 1917, muriseră 19.525, iar 16.645 erau grav bolnavi.

Printre românii din lagărul de la Schwarmstedt (Hanovra) se afla și sublocotenentul Ioan Opran, din Albești, județul Prahova, autorul unor pagini roase de vreme, scrise cu durere, intitulate „*Note din captivitate*”, găsite în podul unei case.

La 13 octombrie 1916, apelul Plutonului 3, Compania a 5-a, din Regimentul 72 Infanterie a fost ultimul. A urmat un bombardament lung între orele 7.00–11.30 și... timpul s-a oprit: „Ziua nenorocirii”, „Ziua nefastă”. Erau din Ceptura, Cărbunești, Scăieni, Aricești, Pleașa, Chiojdeanca, Mălăești, Homorâciu, Albești, Cerașu, Urlați, Baba Ana, Bucov, Mizil și alte localități prahovene. Au primit botezul de sânge la 14 septembrie 1916, pe dealul Bucata din Transilvania.

Au asistat la moartea camarazilor lor – soldații Neagu, Manea, căpitanul Dumitru Rădulescu. Sublocotenentul Ioan Opran a căzut prizonier la nemți. Opt zile a mers spre Stralsund, unde a ajuns pe 28 noiembrie (noaptea).

La începutul lunii decembrie sunt mutați într-un lagăr mai mare, apoi, în ultimele zile ale anului, sunt urcați în vagoane și timp de 10 ore călătoresc pe via Lubeck, Hamburg, Luneburg spre Hanovra, la Strohermov. De aici, după un marș de 7 km, prin mocirlă, ajung, în lagărul Schwarmstedt, unde vor sta aproape 5 luni. Ioan Opran purta numărul 250.

În primăvara anului 1917, un tren îi duce la ultima gară din hotarul Prusiei: Bresen. Este înregistrat cu nr. 4.700 și repartizat cu încă patru camarazi în baraca II (stubă – cum o numeau): P. Tudor, Georgescu, G. Rădulescu și Ștefan Popescu. Au găsit aici – uimire! – saltea plină cu talaș, masă, scaun și... electrică!

Deja începuse să facă însemnări, care pot fi împărțite pe câteva categorii: 1. Apelul Plutonului 3, Compania 5, Regimentul 72 infanterie; 2. Un calendar al hranei (perioada 16 octombrie 1916 - 13 octombrie 1917), pe care nu-l mai termină, dar din jurnalul zilnic rezultă o oarecare ameliorare a situației; 3. Bugetul ofițerilor din lagărul de la Stralsund pentru lunile noiembrie 1916 și ianuarie 1917, având câteva referiri la lunile următoare, dovadă că lucrurile nu s-au schimbat în esență; 4. Ciornele corespondenței trimise în țară (cărți

poștale și scrisori) erau transcrise în limba română, germană și franceză, pentru că tranzitul se făcea prin Crucea Roșie, sub controlul strict al cenzurii germane; 5. Notele din captivitate în perioada 29 noiembrie 1916 – 1 aprilie 1918.

Toate evocă un tablou zguduitor: mizerie, suferință, foamete, frică, încrâncenare, speranță și un mare dor de casă, de familie și de copii.

Notele lui Opran sunt laconice, dar grăitoare. Frânturi de fraze și chiar un singur cuvânt pot exprima o lume, o viață, o trăire: „*Plouă*”, „*Baie*”, „*Nimic nou*”, „*Răbdare!*”; „*aglomerație în Moldova*; *frontul la Buzău*”, „*ochiul stâng*”, „*morți de foamete*”, „*vis cu soția și fetele*”, „*vis în Albești*”, „*vis cu școala din Albești*” (ambii soți erau învățători în această comună), „*dezastrul din țară*”, „*nimic mai mult ca-n toate zilele*”.

În prim plan stau grijile legate de război. Nu se știa mare lucru, doar că se dădeau lupte. România va rezista sau nu?! Într-un sfârșit, pe 29 noiembrie 1916, în lagăr sosește, printre alți prizonieri, un anume Vulcan din Urziceni, care le aduce vești groaznice: ruperea frontului în Galiția, precum și căderea Ploieștiului și a Bucureștiului. *Jale mare pe români*, notează Opran. Urmează o perioadă chinuitoare, cu întrebări fără răspuns. *S-a dus Albeștiul!* Ochiul stâng i se zbătuse 2-3 zile. Ce s-a întâmplat cu soția sa, cu ficele, Lilica și Cezarina, cu părinții, frații, gospodăria și școala?

Armata română era descrisă în ziarele care ajungeau la ei ca fiind *bine organizată și disciplinată*. Pierderile erau prea mari, arăta *Lumina*: un milion de soldați și civili și 10 miliarde lei datorie, ceea ce îl determină pe Opran să exclame profetic: *Ți se strânge inima de durere. Numai că sângele martirilor va face să crească floarea dreptății, floarea Idealului nostru național.*

În vârtoarea evenimentelor,

gândul său se îndreaptă spre frații din Basarabia: *Ce s-or face ai noștri? Armistițiul ruso-german îl pune pe gânduri: „Ce soartă va avea țărișoara noastră ?!!”* Viitorul României pare pecetluit: *„izolată și părăsită de mizerabilul aliat”,* trebuie să ceară pace. Lagărul freamătă, așteaptă verdictul *„cu inima strânsă, cu sufletul îndurerat și familiile plecate”*. *„Nu mai am astâmpăr – scrie Opran. Vremurile astea mă consumă îngrozitor, ca și când eu aș fi produs dezastrul... Corb la corb nu-și scoate ochii! Toate se vor mușamaliza... Parcă sunt corbi care se reped și întind un hoit (teritoriul românesc)”*.

Abia pe 21 aprilie i se permite corespondență – *cea mai mare bucurie sufletească,* dar tocmai în data de 1 (13) octombrie 1917 primește cinci scrisori din partea familiei. Până atunci se gândea la calvarul fetelor lui. Vorbea în gând cu soția, Caliopi, cu fetele lui. Le dădea sfaturi, multe din experiența de lagăr: *Nici celui din urmă gunoi să nu-i dați cu piciorul, căci și acela își are folosul lui.* De teama iernii, le sfătuiește să strângă tot ce poate fi hrană și conchide: *Fiți ca niște furnici!* Îi motivează cu o sensibilitate

de reținut: *Acum pricep ce conține cuvântul de mamă, soție, frate, soră și dragoste de copii.*

Cu mare greutate se destăinuie. Din conținutul unei scrisori aflăm atmosfera din lagăr și regimul de viață al prizonierilor. *Am uitat cu totul viața de om... M-am deprins azi cu viața animalică. Nu mă preocupă decât stomacul, pe care nu l-am avut niciodată mulțumit.* Dimineața – o jumătate de kilogram de apă fiartă înnegrită cu orz prăjit; la dejun – o farfurie cu tot felul de zarzavaturi și legume la un loc, cu puțină carne, pește sau vursti; la cină – veșnicul terci subțire de mălai, câteva fire de grâu cu zeamă sau hrișcă, *„toate supă”*. Pâine? 250 g pe zi ar fi trebuit, dar *să cauți un praf de făină și-n laborator, nu-l găsești.* Pâinea era făcută din tărâțe, mălai, irmilic, poate cartofi și rumeguș de lemn și semăna cu cea de secară. Oricât ar fi fost de rea, pâinea era venerată, căutată, economisită. *Să fi văzut pe camarazi cum împărțeau pâinea în 4-5-6 bucăți (rația fiind pe 5-7 zile), cum adunau fărâmiturile, cum o netezeau, o prăjeau, o împachetau în hârtie și o puneau la păstrare. Cu câtă lăcomie ar fi mâncat-o într-o*

secundă... *Le plângeai de milă – scrie Opran în jurnal, la 30 decembrie 1916. Era unul dintre ei!*

Sărbătorile, departe de casă, de cei dragi, erau *o mare jale.* Nu se puteau bucura, își doreau întoarcerea în timp, freamătul sărbătorilor, pregătirile din bucătărie, bradul, cadourile. În ajunul Crăciunului (1917), cinci camarazi au venit cântând *Bună dimineața la Moș Ajun,* dar coșurile, pe care sperau să le umple cu daruri dulci, au rămas goale. *Câtă tristețe mi-a produs astăzi – remarcă Opran.* Crăciunul este la fel: *Keine popă, Keine biserică, Keine bucurii!* Colegii prahoveni au organizat o masă, fiecare contribuind cu câte ceva. *Revelionul nemțesc* l-au serbat cu vin, cașcaval, ceapă și pesmeți. Opran notează laconic: soldații au făcut jocul „Capra”.

Evenimentele din lagăr erau puține. Sosirea noilor camarazi le aducea noutăți din lume și din alte lagăre, iar evadarea „printre sârmele” gardului îi bucura, dar și îngrijora. Renășteau speranțele când se zvonea despre o evadare reușită. Așa s-a aflat că un colonel, Lupașcu, comandantul brigăzii de la Cerna, a trecut granița în România, adică în Moldova și i s-a dat comanda unei brigăzi, participând la apărarea frontului de pe Siret, în vara anului 1917. Se temeau de pedepse – *8 zile de arest nemțesc* și represaliile care urmau: lumina se stingea la 9.00 sau 9.30 preț de o săptămână, se suspendau șezătorile, apelurile erau repetate de mai multe ori pe zi și erau interminabile.

Începând cu Paștele din 1917 (15/28 aprilie), în sala de mese au improvisat un „festival” cu câteva declamații și cântece la vioară și flaut. Următoarele acțiuni de acest fel vor purta numele de șezători, desfășurate seara, după cină. Unele vor avea denumirea de „șezătorile dascălilor”. Erau preferate piesele lui

MEMENTO

Asociația Națională Cultul Eroilor, filiala județului Covasna, este prezentă la toate activitățile organizate în județ de către Prefectură și Garnizoana Sfântu Gheorghe.

MEMENTO

La monumentul eroilor din satul Burghelești, Tanacu, de Ziua Eroilor, 2009

Caragiale. Corurile erau în general patriotice, cântece naționale, ca *Dor de țară*, *Graiul românesc*. Când s-a cântat *Deșteaptă-te, române!*, „recompensa” din partea germană a fost promptă: timp de o săptămână, lumina s-a stins la ora 9.30 seara. Menținerea moralului și a spiritului românesc se dovedește a fi un scop realizat prin aceste șezători. Meritorii sunt cele patru concluzii în urma lecturilor, pe care le notează spre aducere aminte: 1. Să chibzuim bine cele ce vrem să întreprindem, să ne cumpănim puterile cu treaba pe care vrem s-o încercăm; 2. Să facem alegere între oameni; 3. Orice muncă să aibă un scop; 4. În orice moment să căutăm a învăța ceva. Dacă la un moment dat s-a putut crea impresia că prizonierii nu mai știau cu ce să-și consume timpul, să nu uităm că muncile grele din zonă erau realizate cu ei, în lipsa bărbaților plecați pe diferite fronturi sau morți pe alte meleaguri. Opran face o referire la satele din jur *pustii* în zi de sărbătoare.

Hrană puțină, muncă, apăsare, restricții, teama pentru ziua de mâine – totul ducea la epuizare. Se adăuga depărtarea de tot ce

le era drag. De toate acestea, ca și de slăbiciunea umană se vor folosi câțiva ofițeri veniți în lagăr cu o misiune dubioasă, și anume de a-i determina pe prizonieri să ceară plecarea în țară. Aceasta avea un preț: urma ca ei să facă propagandă în armata română (cu scopul dezorganizării ei) spre *binele țării și a poporului chinat de lipsuri*. Era necesară *demascarea planului acestor venetici* – spune Opran. Colonelului Dimitrie Sturdza i se va cere *adevărul*. Treptat, se va înțelege scopul celor patru „misionari” și se declanșează o reală dispută pro sau contra între ofițerii din lagăr. S-a ajuns la violențe, vorbe grele, pământuri*. *Viermele începuse să încolțească și o parte dintre ofițeri erau foarte bucuroși că vor merge acasă*. Opran a ales: *sunt mai liniștit – s-a potolit sufletul atât de zburciat cu hotărârea ce era să iau spre a mă întoarce în țară și să intru în serviciul germano-sturzist*. Ei au plecat. *Noi rămânem tot în mizerie, întuneric și umezeală, cu picioarele înghețate toată ziua - și rămânem!* Oameni de toată isprava, cu principii serioase de viață și iubire de țară, care au pus mai presus de binele personal

vremelnic interesul general.

Finalul războiului a adus triumful idealului nostru național. El și camarazii lui de lagăr au putut vedea acest lucru cu ochii lor. S-au întors și au lucrat pentru România Mare.

Ioan Opran s-a mutat în Ploiești, a locuit pe str. I. Rusu Șirianu la nr. 5 și a fost în continuare învățător și director la Școala nr. 9. A divorțat, s-a recăsătorit și a mai avut o fiică, ai cărei urmași mi-au dat ocazia să citesc memoriile din lagăr. Fiica cea mare, Lilica, devenită Stan, i-a urmat meseria, ca profesoară în Târgoviște. A fost înaintat la gradul de locotenent în rezervă și a obținut legitimația de veteran de război, în baza Legii nr. 440 din 4 iunie 1945, ca unul ce a fost „luptător în războaiele României din 1913 și 1916-1919”. A trăit 79 de ani (12 mai 1881 – 27 noiembrie 1960) și, din păcate, a cunoscut vremuri grele care i-au adus alți nori pe fruntea chinuită de amintiri.

Este necesar a reda adevărata valoare a istoricului an 1918, acum când patriotismul se demonetizează cu fiecare clipă, iar globalizarea, europenizarea, americanizarea etc. impun un alt standard de viață și alte valori. Idealul național, pentru care mulți au murit, alții au suferit, dar supraviețuind l-au înfăptuit, trebuie să fie mereu actual. „Visul românesc” să existe în conștiința colectivă, așa cum în altă parte, în alte țări și continente, se păstrează, la cote ridicate, alt vis.

Profesor Emilia LUCHIAN

Îndrumătoare a Cercului „Cultul Eroilor” Colegiul Național „Mihai Viteazul” Ploiești

Notă

* Episodul este redat cu lux de amănunte în volumul: Constantin C. Popian. *Memorii. O viață de om (1913-1944)*, vol. II, Editura Agros, Sibiu, 2009.

Întâlnire cu Mareșalul Ion Antonescu

În anul 1941 am fost încorporat la Regimentul 1 Căi Ferate Focșani, comandat de colonelul Ortensio Panciu. După perioada de instrucție, am fost avansat la gradul de fruntaș și repartizat la trenul militar pentru aprovizionare de război. Aici am fost numit șef de tren, având în subordine câțiva ostași specializați și autorizați CFR ca manevranți, fochist și mecanic de locomotivă. Trenul avea în compunere vagoane cu armament, muniție, alimente. Prima misiune am executat-o în zona Nistrului. Ajunși cu bine la destinație, stația de descărcare, am fost felicitați, iar eu am fost

avansat la gradul de caporal. Am primit alte și alte misiuni, tot mai dificile, cu pagube materiale provocate de aviația inamică.

La începutul anului 1942, într-una din cursele feroviare speciale, când am ajuns în stația de destinație, l-am întâlnit pentru prima dată pe mareșalul Ion Antonescu. Am coborât din tren și i-am raportat că trenul de război și-a îndeplinit misiunea. Mareșalul mi-a strâns mâna și m-a sărutat pe frunte, m-a decorat și m-a avansat la gradul de sergent. Este cea mai frumoasă amintire de pe frontul de Est.

La 1 iunie 1942, am primit ordin să mă prezint la Regimentul 3 Căi ferate Sibiu, nou înființat, sub comanda colonelului Traian Nicolae Panaitescu, care a hotărât să fiu folosit în continuare tot ca șef de tren pentru asigurarea exploatării de căi ferate în Ardeal, Banat, Oltenia și vestul Câmpiei Române. În această perioadă am avut din nou șansa să-l întâlnesc pe Mareșal, care m-a recunoscut și m-a felicitat pentru modul cum mi-am îndeplinit misiunile.

În Campania din Vest, regimentul nostru a primit misiunea formării Grupului Operativ al Brigăzii CF, participând la exploatarea feroviară a liniilor ferate restabilite de către militarii din regiment specializați în construcția și refacerea liniilor ferate. Am executat misiuni de aprovizionare a frontului în Ungaria, Slovacia, Cehia și Austria, fiind martor ocular la îngroparea unor ostași de-ai noștri căzuți pe pământ străin. După încetarea războiului, noi, militarii din unitățile de căi ferate, ne-am continuat misiunile, organizând transporturile militare de evacuare, așa că am fost lăsați la vatră la sfârșitul lunii octombrie 1945.

Mulțumesc lui Dumnezeu că m-am întors din război sănătos și mi-am revăzut părinții, frații și surorile. Am lucrat la CFR până în 1982, când am ieșit la pensie.

Autorul acestor rânduri, Iancu Stegaru (primul din dreapta), alături de cei dragi: Mircea Stegaru, Paul Stegaru, Constanța Bosu, Elena Panait (decedată), Ana Crețu, Stela Stegaru (decedată), Țuca Stegaru.

**Plutonier adjutant (r)
Iancu Alexandru STEGARU**

Pomenire pentru unchiul Petre

Domnul colonel (r) Constantin Chiper, un om minunat, cu mare dragoste pentru eroii neamului, un prieten al familiei noastre, ne anunță într-una din zilele toamnei anului trecut că a găsit, prin documente de arhivă, locul unde a căzut în luptele pentru eliberarea Slovaciei unchiul nostru, Petre Crăciun. Vestea ne-a bucurat peste măsură. Petre Crăciun a căzut la datorie la 21 aprilie 1945 în zona localității Nova Bosaca, unde a și fost înhumat. Mai târziu, autoritățile slovace au amenajat un cimitir al Armatei Române la Zvolen. Aici sunt înhumați aproape 11.000 de militari din cei 66.495 căzuți pe teritoriul fostei Cehoslovacii!

În familie se vorbea mult despre unchiul nostru, despre plecarea lui pe drumul fără de întoarcere... Bunicii și câțiva din cei 9 frați ai unchiului Petre au plecat și ei în "căutarea" lui în vastul spațiu de dincolo, al eternității... Verii mei, Dan Crăciun, comisar șef la IPJ Suceava, și Costel Crăciun, locotenent-colonel de radiolocație, au luat inițiativa de a organiza un pelerinaj

**După 64 de ani,
o familie de
români merge
să se reculegă
la mormântul
unchiului lor, căzut
pe câmpul de luptă
din Slovacia**

la locul veșniciei unchiului nostru! Zis și făcut! Pe 28 mai 2009, sârbătoarea Înălțării și Ziua Eroilor, ne-am adunat în satul nostru, Osoi, de Suceava, am cinstit memoria morților noștri după obiceiurile creștinești ale locului, în cimitirul bisericii, și am hotărât să mergem la Zvolen: unchiul Gheorghe, fratele cel mai mic al lui Petre, în vârstă de 73 de ani, 9 nepoți, un strănepot, 3 soți ale verișoarelor noastre și preotul Nicolae Capșa, prieten de familie a verișoarei noastre Florica,

profesoară în Piatra Neamț! După vreo 800 de kilometri de drum, am ajuns la Zvolen. A doua zi, la ora 09.30, eram în Cimitirul Militar al Armatei Române! Eram singuri. Liniște de codru. Auzeam doar ciripitul păsărilor. Cimitirul este foarte frumos amenajat. Autoritățile locale merită tot respectul nostru pentru modul cum se ocupă de întreținerea acestui loc al veșniciei eroilor noștri! Le mulțumim!

Grupul nostru a pornit tăcut în căutarea mormântului. Am găsit

În vara anului 2009, spre sfârșitul lunii august, m-am aflat, împreună cu o delegație a județului Prahova, însoțit de alți câțiva veterani ai războiului antifascist, într-o vizită în Slovacia, cu prilejul manifestărilor dedicate Insurecției Populare Slovace din 28-29 august 1944, la sărbătorirea a 65 de ani de la acele lupte. Duceam cu mine, alături de dorința de a revedea locurile în care am participat alături de camarazii mei la luptele împotriva agresorilor hortyști și hitleriști, și rugămintea doamnei profesor doctor Emilia Iancu, director al Muzeului de Științele Naturii Prahova, de a descoperi locul unde a fost înmormântat unchiul său, sublocotenentul erou Gheorghe Ioneanu.

Născut la Cioranii de Sus, Prahova, acesta era fiul celui care a fost primul învățător al satului, Ion Ioneanu, la rândul lui, fiu al unui preot originar din Poenari, Câmpulung Muscel. Mama sa, casnică, era fiica unui oier cu oarecare stare, venit din Ardeal și care s-a stabilit lângă Ciorani, în valea ce avea să-i poarte numele, "Valea lui Seman".

Tânărul sublocotenent, al doisprezecelea dintre frații și surorile sale, învățase carte, ca toți dintre

băieții și fetele familiei sale și era foarte talentat la muzică.

Datoria față de țară l-a chemat să participe la crâncenele lupte ce au fost duse de către armatele române și sovietice pentru înfrângerea dușmanului comun, hitleristo-hortyst. Spre sfârșitul lunii martie 1945, divizionul de aruncătoare de mine al Regimentului 13 Artilerie din Divizia 9 Infanterie, din care făcea parte și sublocotenentul Ioneanu, se afla în împrejurimile orașului Banska Bistrica. Poziția de tragere a aruncătoarelor de mine se afla într-o viroagă. Unitățile Diviziei 9 Infanterie primiseră misiunea să continue atacul, iar terenul muntos în

repede piatra de mormânt, în parcela C la nr. 111! Am citit emoționați: Caporal Crăciun Petre! Unchiul Gheorghe a început să plângă. Avea 7 ani când fratele său plecase spre moarte! Își amintea că l-a condus vreo 3 kilometri de la ieșirea din sat... Venise într-o permisie și nu vroia să mai plece pe front... Era îngrozit de câtă suferință și moarte văzuse pe frontul din est!... "Du-te, băiatul tatii, și fă-ți datoria pentru țară – i-a spus bunicul întristat. Dumnezeu va avea grijă de tine! Ne vom ruga să te ocrotească și să ni te aducă înapoi acasă!..." Lacrimi, durere, teamă în sufletele celor de acasă, presimțiri negre. În ziua de 21 aprilie 1945 nenorocirea s-a produs. Un glonț ucigaș l-a trimis spre veșnicie. Avea doar 23 de ani neîmpliniți...

Plânsul unchiului Gheorghe ne-a răvășit pe toți. Nimeni nu putea să lege un cuvânt, emoția ne amuțise! Preotul, deși foarte tânăr, a fost mai tare decât noi și, fără să aștepte vreun semn, a început slujba de pomenire. Imediat, fetele întind un prosop în fața crucii, pe care așază doi colaci mari, un platou cu plăcinte și unul cu prăjituri. Am aprins câte o lumânare, pe care era prinsă o mică fâșie tricoloră. Când preotul a cântat "veșnica pomenire",

care se găsea aceasta impunea sprijinul unităților de aruncătoare, pentru a lovi cu foc rezistența inamicului.

Nemții, care pierduseră Banska Bistrica, căutau să mențină pozițiile de pe înălțimile din vecinătatea orașului, în speranța refacerii apărării cu sprijin adus din adâncimea teritoriului. Pentru a opri înaintarea trupelor române, hitleriștii au dezlănțuit un puternic contraatac cu infanterie și tancuri, reușind să creeze o breșă și să se apropie de pozițiile artileriștilor.

Legăturile fir ale bateriilor de aruncătoare cu prima poziție a infanteriștilor fuseseră întrerupte de artileria inamică. Sublocotenentul Ioneanu s-a oferit voluntar să organizeze apărarea apropiată a bateriilor. El a adus informații prețioase despre forțele inamice atacatoare. A

ne-am strâns în cerc, prinși unul de altul, "legându" coliva!... La sfârșit, preotul ne spune că a venit aici, la Zvolen, și cu speranța că va găsi pe o piatră și numele unchiului său, pilot militar, căzut pe aceste meleaguri! Ne citește o poezie scrisă de o măicuță, închinată celor ce-au plecat la război și nu s-au mai întors! Și, cu o voce caldă, melodioasă, începe cântecul lui Grigore Leșe – *Cântă cucu în Bucovina*... Glasul preotului răsuna în tot cimitirul eroilor români! Părea ceva ireal, dumnezeiesc. Nu știu să fi trăit momente mai emoționante. Când ecoul cântecului s-a stins, dau și eu citire unei *Scrisori pentru cel de dincolo de cruce*, rânduri scrise cu două seri înainte pentru unchiul Petre – căruia i se mai zicea și Ilie, pentru că fusese "cumpărat" cu nume schimbat, datorită unei boli avute pe când era copil – în care îl înștiințam despre celelalte "plecări" din familie, ce s-a mai întâmplat prin sat și prin țară, de când el ne-a părăsit. Îl înștiințam că are acum 22 de nepoți, 45 de strănepoți, 21 de străstrănepoți și chiar 2 nepoți ai strănepoților! I-am promis în fața crucii de pe piatra de mormânt că vom ridica și în satul nostru un monument pentru toți osoienii care s-au jertfit

trecut la flancul drept al dispozitivului, la bateria cea mai amenințată de contraatac inamic. Din spatele unei coline au apărut trei tancuri inamice, care au deschis focul asupra pozițiilor artileriștilor noștri, în timp ce infanteriștii, sub acoperirea focului de pe tancuri, căutau să învâluie poziția divizionului de aruncătoare.

Rezistența dârză a artileriștilor români, care au deschis un foc năpraznic de la mică distanță, a făcut să se clatine atacul dușman. Un tanc german a fost incendiat iar celelalte două au făcut cale întoarsă. Încurajați de succes, artileriștii români, avându-l în frunte pe bravul sublocotenent, s-au avântat la atac. Un snop de gloanțe s-a înfipt, însă, în piciorul stâng al sublocotenentului. A refuzat să fie evacuat, continuând să-și încurajeze

pentru țară! Și ca emoția să fie deplină, verișoara noastră Nuța cântă *Tăticul meu*, o baladă învățată de la badița Ion, tatăl ei, unchiul nostru, despre soarta unui părinte plecat pe front. Fire tare această femeie, nu știu cum a putut să dea glas unui astfel de cântec, mai ales că în sufletele noastre era o așa întristare!... Așa s-a încheiat reculegerea noastră la mormântul celui ce a fost caporalul Petre Crăciun!

Am făcut fotografii la mormântul unchiului-erou, am străbătut tot cimitirul, am pus un coș cu flori la Monumentul Armatei Române și... am plecat la mașini! Pe fețele fiecăruia se putea observa un licăr de lumină, de mulțumire pentru un vis împlinit!... A început să plouă!... Doamne, Tu ești cu adevărat!... A plouat până acasă, la Fălticeni. În 42 de ore ne împlinisem o datorie creștinească, de mult dorită, și eram cu toții mulțumiți sufletește. Este greu de descris emoția ce ne-a cuprins pe toți cei care am fost la Zvolen, am trăit clipe unice, cu o încărcătură sufletească deosebită, dar și cu o înțelegere mai profundă a ceea ce noi suntem, a istoriei neamului nostru românesc.

Colonel (r) Constantin CRĂCIUN

soldații. În timp ce urmăreau inamicul, a fost rănit din nou, de data aceasta mortal.

Prin acțiunea îndrăzneată și prin jertfa sa, tânărul ofițer a contribuit la îndeplinirea de către divizionul de aruncătoare a misiunii primite de la comandantul lor, inamicul fiind respins cu pierderi însemnate.

Din păcate, în evidența eroilor îngropați în cimitirul din Zvolen și nici în alte cimitire din zonă, numele său nu apare. Este posibil ca numele său să fi fost înscris greșit în evidențe. Căci altfel, bunii și vechii prieteni slovaci sunt foarte scrupuloși cu memoria eroilor eliberatori români.

**General de brigadă (rtr)
Gheorghe RĂUCEA
președinte al A.N.V.R.
Filiala Prahova**

Este primul general al Armatei române care a căzut la datorie în războiul nostru drept și sfânt pentru apărarea și întregirea hotarelor Patriei.

A venit pe lume în ziua de 10 decembrie 1865, în orașul Turnu Măgurele, într-o familie de țărani harnici, ce moșteniseră de la înaintașii lor o bogăție de mare preț: onoarea și vitejia. Se spune că străbunicul tatălui său fusese „praporgic”, adică purtător de steag, în oastea lui Mihai Viteazul. Pornind de la acest fapt, unii istorici apreciază că numele de Praporgescu ar veni de la acel purtător de steag din vremurile de demult.

Reușind să aflu de la părinți și din unele cărți de istorie despre trecutul strămoșilor săi, David, după ce a absolvit cursurile primare și liceale în orașul natal, s-a îndreptat spre cariera armelor. A intrat, prin concurs, la Școala Militară de Ofițeri, pe care a absolvit-o în anul 1888, primind gradul de sublocotenent. Apoi, cu o ambiție specifică celor plecați din mediul rural, s-a pus pe învățatură, reușind să se impună drept unul dintre cei mai pregătiți ofițeri. Studiul cărților de specialitate și al regulamentelor ostășești i-a asigurat o cultură militară apreciabilă, pe care a știut să o folosească cu pricepere în munca de instruire a subordonaților săi.

A fost avansat în grad înainte de termen, încredințându-i-se funcții de comandă tot mai importante. Astfel, în anul 1916, la intrarea țării în războiul de întregire națională, David Praporgescu avea gradul de general și se afla la comanda Diviziei 20 infanterie. După câteva săptămâni de campanie, unde dovedise pricepere și competență în conducerea trupelor luptătoare, i s-a încredințat comanda Corpului 1 Armată, ale cărui unități luptau în defileul Oltului.

Generalul Praporgescu era convins că „locul comandantului pe timpul desfășurării acțiunilor militare este în mijlocul luptătorilor, acolo unde se decide de fapt soarta unei lupte, adică în primele rânduri ale celor ce atacă sau se apără.” Susținea acest principiu nu doar în vorbe, ci și în fapte. Deseori

Eroul de la Căineni

Generalul David Praporgescu

putea fi văzut alături de ostașii săi în tranșee, în pozițiile de tragere de artilerie sau acolo unde situația o impunea, stătea de vorbă cu soldații și le cerea să nu se teamă de moarte, să fie bărbați adevărați, să lupte cu vitejie, așa cum îi îndemna căpitanul Nicolae Vulovici într-o poezie nemuritoare, scrisă cu câteva ceasuri înainte de a muri eroic:

*Ce-ți e, oare, mai înălțător
Când moartea-ți râde-n față?
Să-nfrunți, jertfindu-te pentru Neam,
Nevrednica viață...
Erou, de mii de ori erou,
Acela ce se bate
Și moare pentru brazda lui
Ori pentru libertate.*

În timpul luptelor dramatice din defileul Oltului, generalul Praporgescu s-a aflat în prima linie. De cele mai multe ori, primii care cad pe câmpul de luptă sunt cei din primele linii de atac sau de apărare.

În ziua de 30 septembrie 1916, însoțit de doi ofițeri, locotenent-colonelul Cantacuzino Gheorghe și maiorul Rădulescu Dumitru, generalul Praporgescu a ajuns în punctul Munții Coți, la nord de pichetul grănicerilor români. Era o zi senină de toamnă. Din locul unde se afla, se vedea tot dispozitivul de apărare al trupelor sale.

De aici a pornit spre Pleșu, coborând pe valea pârâului Căineni, în direcția Plaiul Căineni-Zănoaga. După ce a stat de vorbă cu ofițerii și trupa din Batalionul Regimentului 2 Vâlcea (aflat în rezervă), și-a continuat drumul spre Zănoaga. Dar, n-a apucat să facă decât vreo 30-40 de pași pe fundul văii, când s-a produs lovitura fatală: un vuiet de proiectil și o detunătură groaznică... Și glasul generalului... „M-au omorât!...” Toate încercările ofițerilor care îl însoțeau de a-l salva s-au dovedit zadarnice. Ultima dorință a generalului: trupul său să fie dus acasă și predat familiei.

În anul 1927, generalul erou a fost distins post-mortem cu cea mai înaltă decorație de război: Ordinul „Mihai Viteazul” clasa a III-a. În Înaltul Decret nr. 614 din 2 martie 1927 se arată: „Pentru vitejia și destoinicia cu care a condus personal operațiunile trupelor de pe valea Oltului și munții Coți în 1916, căzând grav rănit de o schijă de obuz când se afla în linia I de tranșee îmbărbătând pe soldați la luptă crâncenă contra inamicului care era mult superior ca număr, murind ca un erou din cauza rănilor căpătate.”

După moartea sa, elogiindu-i calitățile și simțindu-i lipsa, unul din subordonații săi, rămas anonim, i-a închinat un cântec, pe care soldații

aveau să-l fredoneze în clipele de răgaz din tranșee, pe melodia „Pe lângă plopii fără soț”: Pe lângă codrii întunecați / Adesea ai pășit, / Soldații tăi îmbărbătând, / Eroule iubit, / Că tu așa ți-ai înțeles / Menirea ta-n război, / În veci vei fi-ntre noi. În lupte aprige, pe Olt, / Tu veșnic ai fost treaz, / Stând cot la cot cu-ai tăi eroi, / Românule viteaz.”

Sunt versuri populare simple, dar care se constituie într-un cald și nemuritor elogiu bravului fiu al județului Teleorman. Aceste versuri au fost publicate pentru prima dată, acum 85 de ani, în revista „Cultul Eroilor Noștri”, nr. 1-2/1924.

După înfăptuirea Marii Uniri de la 1 decembrie 1918, în memoria eroului teleormănean, în localitatea Căineni, pe marginea șoselei care duce la Sibiu, într-un loc plin de verdeață, a fost ridicată o cruce din piatră. Pe fața principală a acestui monument a fost fixată fotografia generalului erou. Mai jos se află următoarea inscripție: *În memoria și veșnica amintire a generalului David praporgescu, mort la 30 septembrie 1916, comandant al Corpului 1 Armată. În semn de veșnică amintire și ca îndemn pentru viitor, că orice român trebuie să-și jertfească viața pentru Neam și Țară.*

Pe zidul casei părintești, din Turnu Măgurele, a fost așezată o placă memorială pe care stă scris: *Români, în această căsuță s-a născut, la 10 decembrie 1865, generalul David Praporgescu, fecior de țărani, erou al neamului. El a căzut pe front, în luptele de la Olt, pe crestele Carpaților, la 30 septembrie 1916.* Pe aceeași fațadă a casei, din inițiativa și prin grija Societății „Cultul Eroilor”, a fost fixată însemnul „Aduceri aminte”, o piesă din metal, reprezentată cu elemente și date specifice glorioasei campanii 1916-1919 și persoanei nominalizate. Nu vom insista pe descrierea acestei valoroase piese. Ne exprimăm, însă, regretul că însemnul „Aduceri aminte” de pe casa în care s-a născut un erou al neamului nostru a dispărut. Păcat!

În 1974, la împlinirea a 58 de ani de la moartea bravului erou, în

Carte poștală trimisă de pe front de generalul David Praporgescu

localitatea sa natală a fost dezvelit un monument. Este așezat pe strada David Praporgescu, frontul cuprins între nr. nr. 75-79 (Harta cultural-turistică a jud. Teleorman – îndrumar). Această operă comemorativă de război este creația sculptorului Gheorghe Iliescu-Călinești. Pe pedestalul pe care a fost fixat bustul stă scris: David Praporgescu 1865-1916. Colegiul tehnic din aceeași localitate îi poartă numele. În Cimitirul Bellu din București, în locul de veci al familiei apropiate (nepot al generalului), a fost ridicat un bust al eroului de la Căineni. Tot în București, Școala generală nr. 113 poartă numele „General David Praporgescu” (Decizia nr. 9014 din 20.10.2008 a Inspectoratului Școlar al

Municipiului București). O stradă din Sibiu îi poartă numele... Și cam acestea sunt, astăzi, semnele cinstirii memoriei acestui erou. Este mult, este puțin?

Noi, autorii acestor rânduri, credem că nimic nu este prea mult atunci când este vorba de nemurirea eroilor și a faptelor lor de arme. De aceea, apreciem că este timpul ca oficialitățile din județul din care s-a ridicat generalul erou David Praporgescu să sprijine și alte inițiative prin care să-i fie cinstită memoria.

**General de brigadă (ret.) dr.
Florian TUCĂ
Colonel (ret.)
Constantin BREZOIANU**

MEMENTO

28 mai 1998, Vărzărești-Nisporeni. Cimitirul eroilor români căzuți în lupta din iunie 1941; monumentul și placa comemorativă depusă de „Ginta latină” Sângeorz-Băi.

Candidați nepoftiți la gloria eroilor!?

Din Piatra Neamț primim următoarele:

Vă trimitem două fotografii reprezentând cele două cavouri construite ilegal de către general (r) Nicolae Pruteanu și general (r) Nicolae Vieru în Cimitirul Eroilor din Piatra Neamț, amplasate în spatele statuii generalului Nicolae Dăscălescu. Construcția celor două cavouri în Cimitirul Eroilor constituie un abuz și o încălcare a Legii nr. 379 din 30.09.2003,

Deschidem o nouă rubrică: S.O.S. Save Our Souls! Salvați sufletele noastre! După cum se știe, în 1993 marinarii au renunțat la celebrul semnal internațional de alarmă pe mare, transmis în alfabetul Morse, în favoarea unor mijloace mai sigure și mai eficiente – sateliții. Și totuși, S.O.S. va continua să simbolizeze, cel puțin pe uscat, apelul celor aflați în primejdie. Îl vom folosi și noi, de acum încolo, pentru a avertiza opinia publică asupra pericolului de moarte în care se află operele comemorative de război. Începem cu un caz devenit cronic: botezul străzilor.

Edilii orașelor noastre – și Bucureștiul este de departe în top – suferă de mania schimbării denumirii unor străzi, piețe, piațete etc. De la 48 încoace, cum ar zice marele cardiolog Caragiale și al său pacient Cațavencu, noi, dăi și luptă... am tot botezat și răsbotezat, mai cu busuioc, mai cu apă proletară, după cum ne-au bătut vânturile și vremurile. Un studiu pe această temă ar scoate la iveală cazuri patologice demne de o carte a recordurilor tembele.

În perioada interbelică, de pildă, Constantin Argetoianu deplângea în „însemnările zilnice” insistența cu care bătrâna doamnă Lia Brătianu, văduva lui Vintilă Brătianu, îi cerea să intervină, ca fost ministru în Cabinetele Ionel și Vintilă Brătianu din 1927-1928,

pe lângă Primăria Capitalei, pentru abrogarea hotărârii prin care bulevardele Ion I. C. Brătianu și Vintilă Brătianu au fost botezate altfel. Abilul politician i-ar fi răspuns (să-l credem pe cuvânt – n. m., D.R.) că nu este convins de „dreptatea cererii”. „Există – nota Argetoianu în jurnalul său – *deja un bulevard Brătianu, și încă unul de frunte, cel care duce de la strada C. A. Rosetti la monumentul lui Ion C. Brătianu. Câte vor? Și familia Bonaparte a avut mai mulți membri iluștri, și totuși nu există decât o singură „rue Bonaparte” (strada Bonaparte) la Paris. Și așa, în străinătate pretutindeni, cu familiile care au avut mai mulți reprezentanți celebri sau notorii. Să se termine o dată cu I.C., cu G.G., cu N.P. și alte notații care nu fac decât să încurce lumea, ca de pildă strada G. Cantacuzino și strada G. Gr.*

Cantacuzino...”

Dar cei mai zeloși în organizarea botezurilor și a cumetriilor stradale au fost comuniștii. De pildă, în anii regimului totalitar, se ajunsese la situația hilară ca pe “nomenclatorul” străzilor Bucureștiului să existe nu mai puțin de 9 străzi 23 August, 6 străzi 1 Mai, 8 străzi 6 Martie, 6 străzi 7 Noiembrie, 5 străzi 30 Decembrie, 6 Republicii, 7 Vasile Roaită, 5 Ștefan Gheorghiu, 8 Ilie Pintilie, încât îi apuca durerea de cap pe bieții poștași până să ajungă cu plicul la adresa potrivită.

O fi și pe la alții boala asta, nu zic nu, dar parcă la noi s-a cronicizat în așa hal, încât te întrebă dacă nu cumva a atins la cap și funcționăria stătuță din primăriile orașelor, care în loc să se îngrijească de plombatul străzilor dă în gropi cu schimbatul tăblițelor de la colțurile lor.

După decembrie 1989, „emanații Revoluției”, îmbrăcați în straie noi, toate curate, parfumate și albe ca zăpada, au trecut la o deratizare totală a străzilor „contaminate”, așa încât era cât pe-acți să avem parte și de niscaiva „malpraxisuri” à la Ciomu, adică pe lângă maseaua stricată să fie scoasă și cea sănătoasă.

Știu, aveți dreptate, doctorul Ciomu nu era stomatolog. Ei și? Aveți impresia că doctorul Oprescu e primar general? Păi, dacă ar fi fost așa, ne-am fi așteptat ca după venirea domniei sale la Primărie,

care, la art. 2, precizează: *În sensul prezentei legi, mormintele de război sunt locurile de înhumare a persoanelor care au decedat în timpul și din cauza conflictelor armate ca urmare a îndeplinirii unui serviciu comandat sau voluntar în interesul statului ai căror cetățeni au fost, precum și alte locuri în care se păstrează rămășițele pământești ale acestora.* La art. 47 se

bietul bolnav cu numele București să se bucure și el de un diagnostic mai înțelept și o terapie intensivă pe măsură. Or, cel puțin până acum, bucureștenii, și nu numai ei, sunt rezervați în privința șanselor de supraviețuire a mult încercatei noastre urbe. Ba, mai mult decât atât, am sperat că domnul doctor, chiar dacă nu poartă patrafir, va pune capăt și botezurilor după ureche. Dar, n-a fost să fie!

Sub oblăduirea domniei sale s-a

INCREDIBILUL CARE DOARE PÂNĂ LA REFUZ

De la bătălia de la Răzoare la anonimul Davide Euwe?!

consumat, în acest an de grație 2009, nu departe de buricul orașului, un eveniment buimăcător: **Piața Răzoare** a fost botezată **Piața Davide Euwe!!!** Da, ați citit bine! Faimoasa Piața Răzoare, punctul de intrare în cartierul Drumul Taberei și, prin Bulevardul Timișoarei, în Cartierul Militari, a dispărut din nomenclatorul străzilor Bucureștiului!?? **Răzoare, Drumul Taberei, Militari, Geniului, Statuia Leul** – sunt denumiri cu rezonanță istorică și eroică pentru bucureșteni, ele amintindu-le că pe aici au trecut și și-au instalat „tabără” pandurii

arată că încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea administrativă contravențională, civilă sau penală.

Construcția este ilegală și din cauză că nu s-au obținut toate avizele cerute de lege. Capitolul 3, art. 26, pct. b, precizează că **Oficiul Național pentru Cultul Eroilor** ține evidența centralizată a mormintelor și operelor comemorative de război românești și străine, aflate pe teritoriul României. (A

se vedea Regulamentul de organizare și funcționare al ONCE).

Se impune de urgență, ca măsură administrativă, mutarea celor două morminte din Cimitirul Eroilor și aplicarea de măsuri contravenționale și persoanelor care au avizat și favorizat construcția lor.

Locotenent-colonel (r) Vasile MURARIU
președintele ANCE,
filiala Neamț

N.R. Cazul semnalat de domnul Murariu este simptomatic pentru „epoca de tranziție” postdecembristă. Oare ce și-or fi închipuit cei doi generali când au intrat într-un spațiu sacru – căci așa trebuie să fie considerate locurile unde dorm eroii acestui neam –, înghesuindu-și locurile de veci lângă osemintele marelui general Nicolae Dăscălescu? S-au gândit, oare, că, având mormintele lângă mormântul generalului Dăscălescu, ar putea avea parte și ei de o glorie postumă? Mă îndoiesc că le va băga cineva în seamă mormintele, dimpotrivă, cei care vor veni să pună o floare la mormântul generalului Dăscălescu se vor întreba cine sunt cei care și-au permis să-i tulbure liniștea și să strice ambianța monumentului. Chiar așa! Cine sunt cei doi și ce au în comun cu marele general, în afară de faptul că-i cheamă – ce coincidență! – și pe ei Nicolae?

lui Tudor Vladimirescu (nu departe se află Șoseaua Pandurii), iar ceva mai târziu s-au întins cazărmile Regimentului 1 Geniu, depozitele și poligoanele Arsenalului Armatei, unde Aurel Vlaicu a zburat cu primul său avion (pe locul acela a fost fixată cândva o placă memorială, de care, tot prin „grija” edililor tranziției, s-a ales praful!). A fost o zonă prin excelență militară, ale cărei denumiri au fost păstrate până și de huliții regim comunist!

încercărilor trupelor germane de a cuceri Mărășeștii și a pătrunde în inima Moldovei, au murit 4800 de români! Ați știut asta, domnilor edili, când ați semnat hârtia prin care ați șters acest nume de pe harta Bucureștiului? În apropierea pădurii Răzoare, la cota 100, a căzut compania de mitraliere a căpitanului Grigore Ignat. Ați știut asta, domnilor edili? Am în față cartea de căpătâi a istoricului Constantin Kirîțescu, din care vă citesc doar atât: „Căpitanul Grigore Ignat își așezase mitralierele într-o tranșee, adunase în jurul său sfărîmăturile batalionului și organizase rezistența. Căpitanul Ignat primise ordinul să ție pe loc înaintarea dușmanului „cu orice preț”. El a înțeles care e singurul preț cu care se poate plăti oprirea inamicului și nu i s-a părut prea mare.” Mai departe, știți ce s-a întâmplat! Dacă nu știți, citiți, domnule primar general, această carte de istorie. Poate că numai așa veți înțelege că, noi, românii, prea ne batem joc de istorie și de noi înșine, lăsând toate otrăvurile de teapa lui Patapievici și naiba mai știe cum îi cheamă să urineze pe capetele noastre mult preaaplicate și să se îngrașe din banii acestui popor.

Dacă ne luați istoria, domnule primar Oprescu, luați-ne și sufletele! Patria vă va fi recunoscătoare!

Colonel Dumitru ROMAN

Anul trecut, la 1 Decembrie, când toți românii au sărbătorit împlinirea a 90 de ani de la Marea Unire, au fost emise trei medalii care reprezintă monumente semnificative ale eroilor neamului nostru. Le prezentăm în cele ce urmează.

Prima medalie.

(avers) În câmpul central se află Mormântul Eroului Necunoscut din Parcul Carol, pe amplasamentul din fața Memorialului Eroilor Neamului, realizat la 25 noiembrie 2006, prin grija Oficiului Național pentru Cultul Eroilor. Circular, în exergă, găsim înscrisul: MORMINTELE EROILOR NEAMULUI (în partea de sus); MORMÂNTUL EROULUI NECUNOSCUȚ (în partea de jos).

A doua medalie. (avers) Câmpul central este ocupat de silueta zveltă a Mausoleului de la Mărășești, localitate intrată de-a pururi în istoria românilor pentru eroismul soldatului român, care în vara anului 1917 a oprit înaintarea armatelor germane comandate de generalul Mackensen. Pe

medalie, în exergă, circular, în partea de sus, se află înscris cu majuscule: MONUMENTELE EROILOR NEAMULUI; în partea de jos, tot cu majuscule scrie: MAUSOLEUL MĂRĂȘEȘTI.

În bătălia de la Mărășești au căzut eroic peste 27 400 de ostași români, din care 610 ofițeri. Pe aceste locuri, la

fețe bisericești și a numeroase personalități politice și militare ale timpului. În 1935, după o pauză motivată financiar, lucrările de dezvoltare și finalizare au continuat cu ridicarea cupolei, cunoscută sub numele de "Cupola Gloriei". Culoarele interioare și basoreliefurile au fost realizate de sculptorii Ion Jalea și Corneliu Medrea, iar fresca interioară a pictat-o Eduard Săulescu.

Acest complex funerar este compus dintr-o construcție de beton armat, de formă pătrată, pe care se ridică un cilindru acoperit, în retrageri succesive sub forma unui con în trepte.

A fost inaugurat oficial la 18 septembrie 1938, în prezența

Monumentele Eroilor Neamului

inițiativa Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române, s-a ridicat Mausoleul Mărășești. Piatra de temelie a construcției a fost pusă la 6 august 1923, ziua când se sărbătorea împlinirea a șase ani de la marea victorie. În vara anului 1924 a început reînhumarea în criptele mausoleului a osemintelor ostașilor căzuți pe câmpul de luptă. În sarcofagul central au fost depuse rămășițele pământești ale generalului Eremia Grigorescu, comandantul Armatei I în timpul luptelor de la Mărășești, mort la 21 iulie 1919. La 27 septembrie 1924 a avut loc solemnitatea inaugurării criptelor în prezența Reginei Maria, președinta de onoare a Societății "Mormintele Eroilor Căzuți în Război", a unor înalte

M.S. Regele Carol al II-lea, a oficialităților timpului și a unei mulțimi impresionante.

Interiorul adăpostește 154 de cripte individuale și 9 cripte comune, dispuse radial pe cele 18 culoare, în care se află osemintele a 5073 de soldați și ofițeri, printre care căpitanul Grigore Ignat, locotenentul Pruncu Gabriel și fetița de 13 ani Măriuca Zaharia. În rotunda de la etaj sunt așezate drapelele regimentelor care au luptat la Mărășești.

A treia medalie. (avers) Câmpul central este ocupat de silueta Mausoleului Mateiaș, construcție care domină înălțimile pe care a fost amplasată.

După cum se știe, traseul cuprins între trecătoarea Bran-Rucăr-Câmpulung Muscel a

fost, în toamna anului 1916, teatrul unor crâncene lupte în care oștirea română s-a opus ofensivei germane în încercarea de a trece Carpații.

Când se împlineau 10 ani de la Marea Unire, la 18 iunie 1928, un Comitet de inițiativă din Câmpulung Muscel a hotărât construirea unui Mausoleu pentru a cinste memoria eroilor români căzuți în Marele Război. Amplasamentul ales a fost vârful muntelui Mateiaș, un loc istoric, greu încercat, martorul luptelor sângeroase și al eroismului bravilor noștri ostași. Construcția s-a ridicat după planurile arhitecților Dumitru Ionescu-Berechet și State Baloșin și a durat 7 ani. Pictura interioară a fost executată în tempera de către artista Olga Greceanu, reprezentând alegoric unitatea armatelor aliate victorioase în lupta împotriva Germaniei și Austro-Ungariei. Construit din piatră de Albești, mausoleul este

compus dintr-un corp central, reprezentând o capelă, în subsolul căreia se află osuarul, și, alăturat, un corp vertical, foisorul, din vârful căruia se poate cuprinde întreaga panoramă a câmpului de bătaie. În interiorul pavilionului central au fost realizate portretele domnitorilor Mircea cel Bătrân, Vlad Țepeș, Iancu de Hunedoara, Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul. În partea inferioară au fost înscrise numele localităților din Muscel în care s-au dat lupte: Rucăr, Mateiaș, Pravăț, Câmpulung, Lerești, Albești și Cândești, iar mai jos se află portretele lui Burebista, Decebal și Traian. Subsolul adăpostește două încăperi: osuarul cu osemintele a 500 de ostași neidentificați și o încăpere cu 31 de cripte, acoperite cu plăci de marmură gravate cu numele a peste 1900 de eroi, căzuți la datorie pentru Patrie. În partea superioară a basoreliefului, după inscripția "Pe aici nu se trece!", se află un vas de piatră care adăpostește flacăra veșnică. Scara din piatră din fața Mausoleului întregeste monumentalitatea complexului. Construcția a fost inaugurată în anul 1935.

Medalia, în exergă, în partea de sus, are înscris cu majuscule MONUMENTELE EROILOR NEAMULUI, iar în partea de jos, tot cu majuscule, MAUSOLEUL MATEIAȘ.

Toate cele trei medalii sunt confecționate din tombac argintat și patinat, cu diametrul de 60 mm. Sunt medalii bifață – avers și revers.

Reversul este același pentru toate medalii: câmpul central îl reprezintă însemnul comemorativ – "Semnul aducerii aminte", care constă din casca purtată de ostașul român în perioada 1916-1919, sub care apare, oblic, o cunună

de lauri și un stilet, iar jos o medalie de vitejie; în partea de sus, deviza *Pentru Patrie*, sub care apare înscrisul: *Soc. Cultul Eroilor*. Caseta "Semnului aducerii aminte" este flancată cu frunze de laur. În exergă, în partea de sus, circular: *EI AU MURIT PENTRU TARĂ*. În partea de jos: *SECȚIA NUMISMATICĂ ALEXANDRIA*. Tot circular, în exergă, cu majuscule, sus, înscrisul: *90 DE ANI DE LA MAREA UNIRE*, iar jos: *1918 – 1 DECEMBRIE – 2008*.

Toate medalii, rostuite într-o cutie capitonată cu tricolorul în colțul stânga sus, constituie bijuterii numismatice românești și au intrat deja în patrimoniul nostru cultural. Ele se datorează sânguinței depuse de Prea Sfântul Părinte Galaction Stîngă, episcopul Alexandriei și Teleormanului, pasionat al numismaticii, organizator al multor întâlniri la nivel local și național, patriot, plin de har, cu largă deschidere culturală. Cinste Preasfinției Sale și felicitările ce i se cuvin cu prisosință!

**Comandor (r) aviație
Marius POPESCU-CALĂRAȘI**

NOTĂ. P.S. Părintele Episcop Galaction Stîngă este președinte al Asociației Naționale "Cultul Eroilor, filiala județeană Teleorman.

Elena, primul copil al postelnicului lordache Rosetti* și al Ecaterinei (fica logofătului Dumitrache Sturza), s-a născut la 17 iunie 1825, în Iași. Și-a petrecut copilăria la moșia de la Solești**, împreună cu frații săi, Costache, Zoe, Theodor și Dimitrie. Educația, începută la Solești sub îndrumarea mamei, a continuat la Miclăușeni, reședința bunicului Dumitrache Sturza, care avea o bogată colecție de manuscrise și documente vechi.

La vârsta de 7 ani, este trimisă la colegiul particular de la Șcheia, al lui Constantin Sturza (fratele Ecaterinei Sturza), unde, împreună cu copiii acestuia și ai rudelor apropiate, învață limba română, aritmetica, limbile franceză și germană.

Când împlinește 14 ani, pleacă la Iași pentru a-și desăvârși educația. Aici intră în anturajul rudelor de sânge și de alianță, participând la saloane literare și societăți muzicale, sub îndrumarea unor specialiști aduși de la Paris, Berlin și Viena. În aceste împrejurări îl cunoaște pe tânărul Alexandru Ioan Cuza, cu care se căsătorește, la 30 aprilie 1844, la moșia de la Solești. După căsătorie, tânăra pereche se mută la părinții soțului, Ioan și Soltana (născută Cozadini), din Galați, unde proaspătul soț era judecător la judecătoria Covurlui. În acești ani poartă o corespondență strânsă cu mama sa, căreia îi solicita amănunte despre viața de la Solești.

Sărbătorile de Crăciun și Anul nou 1845 le petrece la Solești, alături de părinți și de bunica Ecaterina. Abia înapoiată la Galați, primește trista veste a decesului bunicii și a tatălui său, lordache Rosetti, în ziua de 10 ianuarie 1846. După înmormântare, comandă, la Constantinopol, o placă de marmură care va fi fixată la intrarea în biserica ridicată de familia sa. Pe ea pot fi citite și astăzi emoționante versuri: *La acest semn de pomenire / Cată omule să vezi / Cum a lumii fericire*

Doamna ELENA CUZA

2 aprilie 2009 - 100 de ani de la moarte

17 iunie 2009 - 184 de ani de la naștere

Doamna Elena Cuza. Portret de Carol Popp de Szathmari

/ Azi o ai și mâine o pierzi... Revine la Galați, lângă soțul său, pe care îl iubea mai presus de orice, deși acesta nu mai păstra pentru ea cea dintâi înflăcărare. Trecuseră doar trei ani de la căsătorie!...

În anul 1848 continentul european este cuprins de flacăra revoluției.

și Elena, cei doi soți hotărându-se să plece la Viena și la Paris, de unde se vor înapoia în țară alături de noul domn Grigore Ghica, sub administrația căruia Alexandru Ioan Cuza va ocupa diverse funcții de răspundere.

Moartea timpurie a surorii sale

Zoe, căsătorită cu lordache Lambrino, o determină să rămână pentru o vreme la moșia cumnatului său de la Banca, județul Vaslui, pentru a-i îngriji pe cei trei copii orfani. În toamna anului 1858 revine la Iași, lângă soțul său, proaspăt numit loctiitor al hatmanului Miliției din Moldova. La 5 ianuarie 1859, când soțul său este ales domnitor, Elena îl încurajează: „Ești bun, Măria ta! Ești înțelept și-ți iubești mult neamul. Cu aceste însușiri poți stăpâni fără teamă și o împărăție. Fii vrednic de încrederea celor ce ți-au dat-o!”

Fire timidă și retrasă, Elena s-a adaptat mai greu noii situații, dar cu sprijinul mamei sale reușește să facă față îndatoririlor de principesă domnitoare, luând sub patronaj școlile din Moldova, instituțiile de binefacere și cultură pentru educația populației sărace. Flirturile soțului cu alte femei o mâhnesc mult, deși nu-și arată supărarea pe față, suportând chiar și purtarea obraznică a principesei Maria Obrenovici (născută Catargi în Vrancea), care nu se sfia să-l curteze pe domnitor chiar în fața soției sale. Participă la Te Deumul slujit la Mitropolia Iașului, primind apoi vizitele oficiale, mulțumind și în numele domnitorului pentru felicitările adresate. Dar, cocheta ei rivală, de care domnitorul se îndrăgostise și pe care o măgulea fățiș în societate, îi provoacă multă durere și pentru a nu-și împinge soțul la un gest necugetat, pleacă pentru un timp din țară, călătorind prin Paris, Roma, Neapole, Veneția, Torino, Milano, stabilind contacte diplomatice cu persoane care au devenit prieteni devotați ai României. Împăratul Napoleon al III-lea organizează o primire triumfală la palatul Tuilleries, acordându-i o audiență de peste o oră.

Revenită în țară în 1862, participă la prima recepție dată în palatul din București, vizitează așezămintele publice, instituțiile de binefacere și

Casa memorială Alexandru Ioan Cuza, Galați

cultură. Își amenajează o cameră în apartamentul ei, unde confecționa îmbrăcăminte pentru sârmani, pe care o dădea preoților să o împartă, fără a preciza de la cine vine. Împreună cu dr. Carol Davila cercetează așezămintele de binefacere din București și, constatând numărul mare de orfani, hotărăște să înființeze un nou așezământ după planurile mitropolitului Filaret II, dăruind de la început suma de o mie de galbeni din caseta particulară. La 18 iulie 1862 este emis Decretul de înființare

a Azilului "Elena Doamna", iar la 29 iulie se pune piatra de temelie a viitoarei construcții. La începutul lunii iulie, înainte de a pleca la Iași, îi scrie președintelui Consiliului de miniștri despre trebuința unor îmbunătățiri la Maternitatea Pantelimon, la Ospiciul infirmilor și al bolnavilor de nervi de la Mărcuța, precum și la Spitalul militar, precum și despre intenția ridicării unui azil de bătrâni la Pantelimon, sugerând ca la fiecare așezământ să fie expuse portretele fondatorilor, ca o recunoștință pentru generozitatea lor.

În drum spre Iași, se oprește la Galați, ca să-și vadă soacra, și la Solești, locul atât de drag inimii sale. Mama sa organizează o slujbă în noua biserică. Ajunsă la Iași la 20 august 1862, se instalează în fostul palat domnesc, unde primește binecuvântarea mitropolitului Moldovei și salutul militarilor și al funcționarilor publici, al delegaților școlilor din Iași. Seara participă la masa de gală oferită în onoarea sa. În zilele următoare vizitează Spitalul central al mănăstirii Sfântul Spiridon, Închisoarea criminală, Maternitatea și spitalul copiilor părăsiți, Oficiul de bolnavi psihic de la Golia, Spitalul din Tătărași și Spitalul israelit, Muzeul de istorie naturală, Școala de arte,

Maria Obrenovici

Elena Cuza la tinerețe

Institutul pentru școlirea fetelor, peste tot oferind daruri. Se dovedește o bună organizatoare pentru rezolvarea problemelor sănătății publice și ale culturii. La Ruginoasa, reședința particulară cumpărată de la vărul său Mihail Sturza, angajează meșteri pentru repararea clădirii și grădinari germani pentru refacerea parcului din jurul castelului.

Înapoiindu-se la București, reîncepe șirul faptelor caritabile, implicându-se în dezvoltarea industriei textile de pe lângă mănăstiri, comandând pânza de uniforme pentru școlile pe care le patrona. Îl însoțește pe domnitor la Spitalul Colțea, la Garnizoana militară, unde se naște ideea pregătirii unui Corp de infirmieri în cadrul Serviciului sanitar de ambulanță și înființării Crucii Roșii. La Instituția Sfânta Maria a femeilor germane, pun piatra de temelie a Bisericii evangheliste reformate.

La jumătatea lunii martie 1864, Alexandru și Elena pleacă la Ruginoasa pentru inaugurarea palatului și sărbătorirea Paștelui.

În timpul inundațiilor din

București, provocate de râul Dâmbovița, domnitorul, profitând de situație, îl aduce la palatul domnesc pe primul său fiu, Alexandru, rezultat din relația sa extraconjugală cu Maria Obrenovici, prezentându-l ca pe un orfan salvat de la înec, pe care dorește să-l aibă sub protecție până la aflarea părinților. Această minciună o revoltă pe Elena, care refuză să înfieze copilul. Preferând despărțirea de domnitor, principesa se înapoiază la Ruginoasa, hotărâtă să nu accepte niciun compromis. Dar când domnitorul vine în vizită de împăcare, principesa, impresionată de manifestările de simpatie ale țăranilor sosiți în întâmpinare la castel, acceptă să-l înfieze pe micul Alexandru. Rămasă toată vara anului 1864 la Ruginoasa, se dedică îngrijirii copilului, supraveghează lucrările palatului și schițele pentru confecționarea mobilelor comandate la Paris, demonstrând un gust deosebit pentru decorarea încăperilor.

La București, domnitorul are de înfruntat opoziția foștilor stăpâni ai bisericilor înstrăinate, ale căror averi au fost secularizate, precum și agitațiile celor nemulțumiți de instituirea cenzurii și suprimarea unor ziare. În absența soției, în palatul de la Cotroceni își face tot mai des apariția Maria Obrenovici, ceea ce nemulțumește multe doamne din înalta societate, care îi impută prințesei domnitoare că ar fi prea tolerantă și îngăduitoare, fără demnitate și amor propriu.

Starea sănătății domnitorului începe să se înrăutățească după moartea mamei sale Soltana (20 mai 1865), cunoscându-se că el moștenise boala acesteia. Convins de soție și de prieteni, merge la cură la Ems (Germania), dar este silit să se înapoieze repede în țară, întrucât în capitală se produce, la 3 august 1865, o răscoală a celor nemulțumiți de reformele promovate de domnitor.

Și după înfierea celui de al doilea

copil (Dimitrie) al Mariei Obrenovici, la 5 noiembrie 1865, principesa rămâne alături de domnitor, susținându-l moral în conducerea treburilor statului. Își intensifică vizitele la diferite așezăminte, pe care le sprijină, ține audiențe de două ori pe săptămână.

În noaptea de 10/11 februarie 1866, când domnitorul este silit să abdice, Elena își protejează copiii până sosește guvernanta, după care pleacă să afle de soarta soțului arestat.

Deși părinții îi cer să divorțeze, hotărăște să-și urmeze soțul cu copiii la Viena. În aprilie 1869, se întoarce în țară, la Solești, lângă mama grav bolnavă, care avea să-și dea sufletul în brațele fiicei iubite. După înmormântare, revine la Doblin (Austria), lângă soț. În 1870, familia se mută la Florența (Italia) și, după trei ani, se stabilește la Heidelberg (Germania). La trei zile după sosirea la destinație, adică la 15 mai 1873, Alexandru Ioan Cuza moare. Cumnatul său Theodor Rosetti, reprezentantul diplomatic al României la Berlin, a întocmit documentele pentru aducerea corpului neînsuflețit la

Doamna Elena Cuza, portret în ulei de Carol Popp de Szathmari

Ruginoasa. Elena se întoarce în țară, își înmormântează soțul pe 29 mai, în castelul de la Ruginoasa și după scurtă vreme se mută, împreună cu Baligot de Beyne, fostul secretar al domnitorului, și cei doi fii, la Paris, unde Alexandru urmează facultatea de drept și unele cursuri de istorie. După moartea lui Baligot (1882), Elena revine la Ruginoasa. Fiul cel mic, Dimitrie, suferind de o boală de piept, se sinucide prin împușcare, în 1888, la Paris. Trupul său este adus la Ruginoasa și înmormântat la dreapta tatălui său.

Alexandru încearcă să intre în politică, dar se lovește de foștii adversari ai tatălui său, care dezlănțuie o campanie furibundă împotriva lui, determinându-l să renunțe la mandatul de deputat de Mehedinți. În anul 1889, se căsătorește cu Maria Moruzi. În timpul călătoriei de nuntă la Madrid, se îmbolnăvește și, simțindu-și sfârșitul aproape, își face testamentul în favoarea soției sale. Rămasă moștenitoarea celei mai mari părți a averii familiei Cuza, inclusiv moșia de la Ruginoasa, Maria Moruzi își obligă soacra să părăsească pentru totdeauna palatul de la Ruginoasa, grădina minunată, mormintele dragi și liniștea mult dorită și să se mute în Iași. Aici se înscrie ca membră fondatoare a Spitalului de copii "Caritatea", dăruind la început suma de 5000 de lei. Ca infirmieră, ia în îngrijire cinci copii, de care se ocupă cu multă afecțiune. În 1892 părăsește spitalul din Iași, dăruind acestui așezământ casele din strada Romană și o cotizație anuală de 25000 de lei.

La Solești poposește pentru ultima dată în anul 1895, să-și vadă nepotul, Gheorghe Rosetti, fost ambasador al României la Sankt Petersburg, și pe soția acestuia, Olga, fiica fostului ministru de externe al Franței, De Gers. În 1903, însoțită doar de o cameristă, se stabilește la Piatra Neamț, într-o căsuță modestă,

Elena și Alexandru Ioan Cuza

continuându-și operele de binefacere. Moare în zorii zilei de 2 aprilie 1909, la vârsta de 84 de ani. Este înmormântată la Solești, după dorința sa, fără ceremonie oficială, doar cu un preot.

Elena Cuza a fost un model de înțelegere, de demnitate și devotament, care trăiește și va trăi în inima poporului nostru.

Colonel (rtr.) Constantin CHIPER

NOTE

1. Lucia Borș, *Doamna Elena Cuza, Craiova, Editura Pelendava, 1992*
2. Theodor Râșcanu, *Ruginoasa, Povestea unui castel blestemat, Iași, Editura Porțile Orientului, 1995*
3. Constantin Chiper, *Dan Burghelea, Marcela Isac, Vera Tărăță, Monografia comunei Solești, Editura Thalia, Vaslui, 2002.*

**Iordache era fiul cel mic al marelui vornic Iordache Rosetti din Ținutul Vasluiului, care întărea ramura bărbătească a familiei Rosetti-Solescu. Foarte bogat, stăpâna 29 de moșii, ce se întindeau până la Nistru, marele vornic și-a pierdut averea prin diferite întâmplări sau prin împărțire la numeroșii săi copii. La bătrânețe a rămas doar cu moșia de la Solești, pe care a moștenit-o Iordache, stabilit la Solești cu mama sa, vorniceasa Ecaterina Rosetti. Deși nu a deținut niciun post în administrația țării, Iordache Rosetti a primit, conform obiceiului de atunci din Moldova, titlul de postelnic.*

***Așezată la 15 km nord-est de Vaslui, localitatea Solești a dat personalități de vază, între care cea mai importantă este Elena Cuza, prima doamnă a României moderne.*

La 29 noiembrie 1915, în casa lui Dumitru și Eugenia Ciobănaș, din comuna Vișinești-Cahul, s-a născut un fiu – prilej de mare bucurie – care a fost botezat cu numele sfântului Andrei, propăvăduitorul dreptei credințe pe meleaguri apropiate de localitatea lor cu secole în urmă. După ce a absolvit școala primară în comuna natală, părinții s-au decis să-l înscrie feciorul la Școala de arte și meserii din Cahul. Acolo, Andrei s-a dovedit a fi silitor la învățătură și foarte talentat

la Școala de vânătoare de la Galați, condusă de faimosul maior german Gorlitz. Acolo, în 13 octombrie 1943, pe când executa școala patrulei alături de alți piloți de vânătoare, a avut o pană de motor care l-a obligat să aterizeze chiar în lunca Siretului, manevră executată ireproșabil, el scăpând neatins, iar avionul s-a ales doar cu palele elicei strâmbate și câteva capotaje.

Brevetat pilot de vânătoare, basarabeanul nostru aproape că i-a obligat pe cei care îl

m deasupra aerodromului, exact când americanii zburau pe deasupra Oltului. În acel moment, a primit ordin, prin radio, să se îndrepte spre careul sau sectorul Ciorogârla-Dărmănești și să spargă plafonul, urmând ca după aceea să ajungă în alt careu. Piloții au spart plafonul în formații mici, adică pe patrulă și celule, unii chiar individual, pe direcția nord-vest. Însă necazul a fost că numai o parte au întâlnit inamicul. Astfel, la ora 12.35, o patrulă a interceptat, la sud de București, circa 30 de avioane „Liberator” care își lansaseră bombe și se îndreptau spre Italia, neprotejate de avioane de vânătoare. Le-au atacat pe ultimele, dar fără succes.

Patrula cpt. av. Mușica Grigore a fost surprinsă de vânătoarea inamică chiar la ieșirea din nori și doborâtă în totalitate: șeful patrulei și adj. av. Andrei Ciobănaș au căzut lângă Snagov; slt. av. Tatoi Aurel și adj. av. Catană Mircea s-au prăbușit lângă comuna Poienarii Apostol – Prahova; și adj. av. Marchiș Ion a căzut la datorie; rănit la ambele picioare, Slt. av. Cristu I. Cristu a reușit să aterizeze și a fost internat în spital; slt. av. Vieru Mihai, care traversase singur stratul de nori, a fost doborât, dar s-a salvat cu parașuta. La ieșirea din ceața norilor, cu avionul în flăcări, a apucat să-i mai vadă pe cei din patrula cpt. av. Mușica cu aparatele incendiate...

Așa a căzut, în acea cumplită zi de vineri, adjutantul major av. Andrei Ciobănaș, cel ce avea o mână de aur, cum aprecia unul dintre superiorii săi, și care s-a jertfit pe altarul neamului, apărând spațiul aerian al țării.

Eroul basarabean Andrei Ciobănaș

la desen, fapt pentru care a fost îndrumat spre pictură, gravură și pirogravură. Dar, după doi ani de la însușirea acelei splendide meserii, spre surprinderea profesorilor și mai ales a familiei, Andrei s-a înscris voluntar la Școala militară de pilotaj de la Tecuci, unde, în cursul anului 1935, a fost brevetat pilot-aviator. Nu mult după aceasta a fost trimis la Școala de Perfecționare, unde l-a avut comandant pe Teodor Mândrescu, basarabean și el de prin părțile Orheiului care, văzându-l hotărât pentru viitoarea carieră, l-a sprijinit așa cum bine a meritat. Câteva luni mai târziu, a fost repartizat la Flotila de hidroaviație, pe litoral, cu care avea să ia parte la prima campanie a războiului antisovietic, ca pilot secund. Însă, cunoscându-i-se priceperea la întocmirea graficelor și hărților, a fost detașat la Statul Major al Aerului, unde în anul 1943 a fost înălțat la gradul de adjutant major.

Insistând să-și continue instrucția de zbor, a fost trimis

aduseseră în birou ca, în decembrie 1943, să-l trimită la Roșiori de Vede, într-o unitate care urma să facă parte din sistemul de apărare a teritoriului.

Din nenorocire, la 4 aprilie 1944 aviația anglo-americană și-a reluat atacurile aeriene asupra României. La 21 aprilie, circa 400 de avioane americane s-au năpustit asupra orașelor Ploiești și București, lovindu-le nemilos cu bombe grele. Toți piloții de vânătoare români disponibili s-au ridicat pe cerul Patriei, înfruntând inamicul.

Grupul 1 Vânătoare, dotat cu avioane IAR-81, a decolat primul de la Roșiori. La ora 11.45 se afla la 2000

Prof. Vasile TUDOR

Ridicat dintr-o familie de militari, generalul Corneliu Dragalina (1887-1949) a purtat cu sine povara celebrității tatălui său, generalul erou Ioan Dragalina, căzut pe câmpul de luptă în Primul Război Mondial. Crescut și educat în spiritul militar al acelei epoci, fiul a vrut să se ridice la înălțimea gloriei tatălui. Negreșit, avea calitățile unui mare comandant: charismă, curaj, inteligență, noroc.

Istoricii militari i-au reproșat faptul de a fi supralicitat, uneori, în fruntea unităților pe care le-a comandat. S-a spus despre el că, pe frontul de Est, și-ar fi epuizat trupa, fiind acuzat că nu are milă de soldații din subordine. Și astăzi, după atâta vreme, este greu de cântărit dacă a fost rău sau a fost bine ceea ce a făcut. A avut o acțiune remarcabilă în 1942, când Corpul 6 Armată a capturat, în a doua bătălie de la Harkov, peste 26 000 de prizonieri sovietici. Angajat în ofensiva germană din vara anului 1942, Corpul 6 a reușit să țină pasul cu unitățile motorizate germane și să străbată, în luptă, 450 km în circa 20 de zile, dar după această performanță, ieșită din comun pentru unitățile noastre de infanterie, care aveau o dotare tehnică modestă în comparație cu cele germane, au ajuns epuizate la Stalingrad. Diviziile lui Dragalina n-au reușit să mai facă față șocului contraofensivei sovietice de la sud de Stalingrad. Măcinate în defensive și retrageri succesive, unitățile Corpului 6 au fost trimise în țară pentru refacere, iar comandantul lor a fost numit într-o altă funcție.

Fotografia alăturată a fost făcută pe frontul de Est. A mai fost publicată, inclusiv pe internet, fără a i se preciza autorul. Probabil că aparține unui reporter de război. Nu este, din câte se vede, o imagine

Generalul Corneliu Dragalina la o țigară cu soldații...

trucată propagandistic, pentru a arăta, chipurile, cât de apropiați și de deschiși erau generalii români cu subordonații lor. Generalul Corneliu Dragalina era, ca și tatăl său, un comandant care comunica cu trupa, cu soldații săi, știa să se facă înțeles, iubit, respectat. Știa să le insuflă încrederea în victorie, să-i îmbărbăteze în momentele grele.

Imaginea vorbește de la sine. Priviți-l pe soldatul care a primit "un

foc" de la general. Chipul îi radiază de bucurie, dar și de încordare.. Și mai interesantă este reacția camarazilor săi, este o atitudine între uimire și admirație. Tu, soldat, să-ți aprinzi țigara de la un general! Așa ceva nu s-a mai pomenit! Și totuși, rarissime în vreme de pace, asemenea scene erau posibile pe front, acolo unde regulamentele militare au și alte înțelesuri și dimensiuni umane. (D.R.)

O fotografie, așezată pe un perete, în casă, sau uitată într-un album de familie, ar putea aduce în atenție un fapt de istorie mai puțin cunoscut sau un erou uitat. Nu ezitați să o trimiteți redacției noastre, împreună cu explicațiile și "inscripția" de rigoare.

Această rubrică vă aparține!

BUCUREȘTI

de Regina Maria

**Prin amabilitatea
familiei Radu și Eugenia
Greceanu, din București,
aducem în atenția
cititorilor câteva pagini
inedite aparținând
Reginei Maria. Stabilită
la Iași, în 1917, Regina
Maria a avut bunăvoința,
la trei luni de la părăsirea
Bucureștiului, să noteze
în carnetul Georgetei
Apotecker impresiile sale
despre episodul dureros al
priebeiei.
Născută, la 1897, în
familia doctorului Nicolae
Apotecker, Georgeta s-a
căsătorit cu Constantin
Ghimpețeanu, ofițer,
apoi avocat la Iași și
București. Carnetul său a
ajuns în posesia vărului
său primar, domnul Radu
Greceanu. În paginile
sale și-au pus semnătura
personalități cunoscute,
printre care scriitorii
Garabet Ibrăileanu, Felix
Aderca și Radu D. Rosetti.**

Este o oră de care încă n-am vorbit niciodată, oră sumbră și tristă pe care nimănui n-o puteam împărtăși, o oră în care trebuia să umblu cu fruntea sus, ca nimeni să nu-mi vadă lacrimile din ochi, oră în care nu-mi mai rămânea nimic alta decât să trec cu privirile dincolo de lucrurile acestui pământ, spre un viitor învăluit în ceață, pe care-i stăpân numai Dumnezeu.

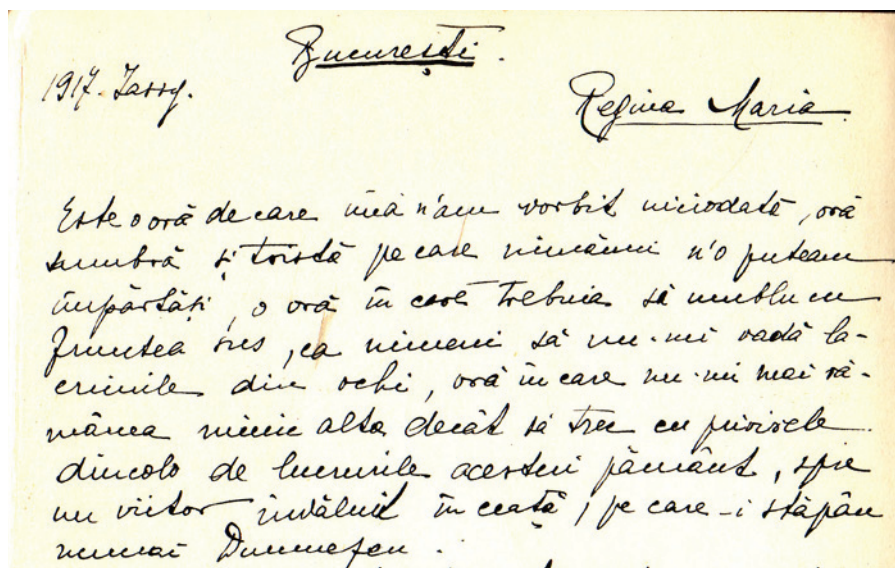
Trebuia să fiu tare în acel ceas, să nu strig, să nu mă tânguiesc, să arăt drumul exilului, simplu, liniștit, pentru ca panica să fie înlăturată și nimeni să nu se îngrozească. De mine atârnav alții, toate privirile erau spre mine ațintite, ca să vadă cum voi îndura ce era de neîndurat. Eu tăceam. În ceasul acela numai tăcerea putea îmbărbăta.

Trei luni au trecut de atunci, trei luni nesfârșite, trei luni care mi-au părut trei ani, atât au fost pline de durere și groază, luni petrecute aproape de inima poporului meu, luni în care i-am auzit gemetele și-am trăit din nădejdi și temerile lui. Luni în care cu poporul meu am muncit

și-am plâns, încercând totul ca să-i ușurez povara și să-i usuc lacrimile.

Dar dacă sunt clipe în care numai tăcerea ne poate ajuta să îndurăm datoria ce avem de împlinit, sunt clipe când avem dreptul să ridicăm glasul și să ne strigăm dorințele și părerile de rău.

Trei luni au trecut de când Bucureștii ne-a fost răpit, de când vrăjmașul a lovit în chiar inima pământului nostru. Trei luni! Și azi aș vrea ca toți câți iubesc, câți regretă și câți plâng să-și cufunde, împreună cu mine, privirile în depărtarea aceia și să-și aducă aminte de ce am pierdut. Mi se pare că ar trebui să mă ridic pe un munte foarte înalt, să ajung până în vârf, și de acolo să pot zări măcar fumul ce se resfiră din orașul care a fost cuibul tuturor iubirilor noastre și azi zace înlănțuit și tăcut sub frigul vrăjmaș. Într-adevăr, inimă a pământului nostru, centru însuflețit care ne lega, ne hrănea energiile și ne umplea de mândrie, cine dintre noi va uita vreodată ultimele zile de spaimă, când nădejdea scădea

Geta Ghimpețeanu în 1966

mereu, când de pretutindeni glasul tunului împrăștia vestea-i înfricoșată, înștiințându-ne că primejdia se apropie, că peste puțin va trebui să începă pribegia, tristețea și întunericul.

E greu să vorbești de propria-ți durere, când atât de mari sunt suferințele tuturor. Totuși vorbesc astăzi de mine, pentru că știu că durerea mea este a țării întregi; că mii și mii de glasuri răspund glasului meu atunci când plâng durerea obștească și tot ceea ce a rămas dincolo de linia de foc, care, ca o rană pe sânul unei mame, a tăiat în două patria noastră iubită...

Vă vorbesc eu, Regina voastră, și aș vrea ca glasul meu să pătrundă în toate inimile, să străbată în toate căminurile, să meargă până la cel mai nefericit, s-ajungă până la eroul culcat în patu-i de zăpadă. Aș vrea să știți cu toții că am jelit cu voi, că am împărțășit toate suferințele, că v-am înțeles toată desnădejdea, că nu-i jertfă a voastră pe care să n-o fi prețuit. Și aș mai vrea să vă spun aceasta:

Inimele se leagă mai în zilele de restriște decât în cele de bucurie, în zilele de războiu, decât în cele de pace.

Nu pot ști ce durere plânge fiecare, ce casă, ce peisagiu, ce față

întrezărește fiecare în visurile lui. Nu știu de ce speranță se agață, spre ce lumină dorește să se întoarcă. Este o durere națională și o durere personală și fiecare pe aceasta din urmă o poartă în sufletul său.

*

București, numele tău trezește imagini fără sfârșit în sufletul acelora cari au fost siliți să te lase dușmanului urât de noi. Te revedem în zilele tale de soare, în zilele tale de ceață, pe ploaie ori ninsoare, ni te reamintim harnic și zâmbitor. Străzile tale nu păreau că poartă decât o lume fericită și toți, câți suntem astăzi departe de tine, ne închipuim că n-am cunoscut odinioară decât bucuria ta. București! Care-i fața ta astăzi? Porți oare vâl de doliu pentru toți copiii tăi pribegi? Ori ai un surâs prefăcut spre a nu deslănțui asupra bieților tăi oameni mânia acelora cari astăzi se chiamă stăpâni ai tăi? Cele mai mărețe clădiri ale tale fost-au necinstite de steaguri ce nu poartă cele trei sfinte culori în fața cărora fiecare Român se descoperă? Perdelele ferestrelor fost-au trase pentru ca cei rămași să nu vadă pe străinii cu cască plimbându-se și făcând gardă în fața palatului regal? Spitalele, pe care noi le pregătisem cu atâta duioșie pentru răniții noștri, sunt astăzi pline de venetici cari nu vorbesc limba noastră, bucuroși de amărăciunile pe care le-au semănat la noi în Țară?

O, București! Eu te-am părăsit fără un cuvânt de bun rămas, eu, care de-atâtea ori am fost aclamată pe străzile tale!... Mi se spusese că trebuie să plec în tăcere fără să arăt durere și fără să trezesc în sufletul celor osândiți să rămâie amarul despărțirii. Lăsându-te așa în voia sorții, mă simțeam ca un fugar trădător. Să plec, să nu mai văd nimic din durerea ta, să te știu fără sprijin, pradă acelora cari se îmbulziau să sugă sângele inimii tale!...

Și tu, Cotroceni, lăcaș iubit, cămin orânduit după gândurile mele, casă care cunoști glasul copiilor mei, grădină unde alergau odinioară piciorușele lor... Cotroceni, te-am părăsit fără a spune o vorbă celor lăsați să te vegheze, ne mai aruncând decât o privire spre odăile care adăposteau mândria mea. Am avut tăria să-i zâmbesc bătrânului servitor, care se uita la mine înspăimântat, parcă înțelegând că tăcerea mea ascunde un adevăr grozav. Te-am părăsit. Și numai unul singur, da, unul singur a primit oftările mele din urmă, dar acela era atât de unic, atât de tăcut, că în veci nu va spune aceea ce mama lui i-a murmurat în ceasul plecării.

Era seară. Umbre pătrundeau în biserică și cu ele am intrat și eu în sanctuarul unde grămezi de flori albe împrăștiau mirezme misterioase. Aici, lângă mormântul așa de curând închis, mi-am smuls masca ce purtasem ziua întregă și mi-am gemut durerea ființei

Desen de Geta Ghimpețeanu, 1917

Inima Reginei Maria

În perioada 1920-1940, Regina Maria își avea reședința de vară la Balcic, unde exista și o bisericuță din piatră.

Construcția a fost inspirată după un templu aflat pe țărmul Mediteranei, unde regina și-a petrecut o parte din copilărie.

Aici, la Balcic, aproape de țărmul Mării Negre, era locul de reculegere și de relaxare al reginei, botezat STELLA MARIS.

Ultima dorință a Reginei a fost ca, după moarte, inima să-i fie depusă în ctitoria sa de la Balcic. A murit în 1938 și dorința i-a fost respectată.

În anul 1940, când România a pierdut Cadrilaterul, iar Balcicul a devenit localitate bulgărească, inima Reginei a fost luată și depusă în firida unei stânci de lângă Castelul Bran. Principesa Ileana a ținut să construiască la Bran o biserică identică cu cea de la Balcic, în care să fie păstrată caseta cu inima Reginei Maria. Din păcate, caseta n-a mai apucat să fie depusă în noua biserică, deoarece în 1948, după abdicarea forțată a regelui Mihai, principesa a fost expulzată din țară. În martie 1971, caseta cu inima Reginei a fost depusă la Muzeul Național de Istorie a României, din București, unde se află și în prezent.

După nenumărate demersuri ale organelor locale din Bran, nu s-a reușit ca Inima Reginei Maria să fie readusă la Bran, în biserică ridicată de principesa Ileana.

Colonel (r)
Dumitru STRATANOV

Regina Maria, pe front, pictură. Arhiva Muzeului Militar Național București

plăpânde care zăcea sub lespezi...
L-am mărturisit că plec, că mă duc și nu știu când mă voi întoarce...
L-am rugat să mă ierte că-l părăsesc, să ierte pe mama lui că se duce cu ceilalți cinci și care-l lasă pe el, cel mai mic din toți, îl lasă singur, în voia celor cari grabnic vor lua în stăpânire locurile atât de scumpe nouă.

Cum plângeam acolo, în singurătatea desnădejdiei mi se părea că aud pasul armatelor care se apropiau și, înfricoșându-mă, am înțeles că erau soldați de ai noștri care cu piepturile lor făceau zid în jurul căminului nostru amenințat. M-am gândit atunci la toți cei cari aveau să mai cadă înainte ca dușmanul să poată trece acest prag

sfânt și cu jale mi-am dat seamă că nu voi mai fi lângă ei să le leg rănilile, să-i mângâi în suferință...

Poate așa a fost să fie: trup din trupul meu să rămâie în pământul capitalei noastre, chiar și după despărțire. Destinul a vrut ca pe cel mai tânăr dintre copii să mi-l las sub pietrele reci ale unei biserici de-acolo. Și, poate, Dumnezeu mi l-a luat Țării, a cărei stingere era stingerea inimii mele... Vaietele răniților păreau ale copilului meu pierând și când mă aplecam spre căpătâiul celor pe moarte, eu nu mai știam dacă plâng de suferința lor, ori dacă jalea mea cere cuvânt...

Din aceste locuri întunecate ale durerii mele zăceau răniții desfigurați, cu fețele însângerate întoarse către perete, din țara mea întregă năvălită la granițele ei, din câmpuri, din sate, din orașe și din păduri un geamăt adânc de groapă părea că se urcă la cer... Simțeam că trebuie să mă aplec, ca să ridic la mine toată această groapă, s-o ridic cu brațele amândouă și s-o port cu mine, ca să-i ridic pe toți aceia cari erau mai puțin în stare să ducă o asemenea povară...

Dar dragostea mea atât de mare, ce putea ea? Să scape țara? Putut-am, oare, să scap cu toată această dragoste viața copilului meu?...

Maria
Iassy 1917

pe toți aceia, cari erau mai puțin în stare
să ducă o asemenea povară...
- Dar dragostea mea atât de mare, ce putea
ea? Să scape țara? Putut-am, oare, să
scap cu toată această dragoste viața copilului
meu?.....
Maria
Iassy 1917.

*Prozatorul și poetul Ion Dragoslav (pseudonim al lui Ion Ivaciuc) s-a născut la 14 iunie 1875 și a murit la 4 mai 1928. A scris: „Pe drumul pribegiei”, „Povești de Crăciun”, „Povestiri biblice populare”. A fost colaborator apropiat al revistei **Cultul Eroilor Noștri**, publicație devenită **România eroică**.*

Lumea, poate, crede că dacă ridicăm monumente, creiem cimitire, ridicăm troițe și facem câte un parastas anual, apoi, odată toate isprăvite, ne-am pus șeaua pe roib și putem *Tabla-Bașa* să ne desfătăm fără nici o grijă de ce se poate întâmpla de acu încolo. Și e multă lume cu stare, plini de bogăție – bogăție acum proaspătă eșită din precupețirea bucăței de pâine a truditei mulțimi nevoiașe, cari avuți, dacă au dat zece lei pentru o cruciuliță, sau pentru o floare, se cred cu totul achitați față de cei care cu prețul vieții lor au făcut România de azi și în care România trăiesc cum n-au trăit atâția inși așa de bine: fac afaceri, se îmbogățesc, ridică palate, se plimbă cu automobilul și unii petrec în lux și în nepăsare.

Lumea crede, poate, că a svârli o biată pensioară unei văduve de război și un codru de pâine unui orfan de război, nu mai are nici o datorie față de cei care s-au jertfit pentru Țară și pentru viitorul neamului.

Oare cine e în stare a prețui jertfa de-a muri pentru un scop așa de nobil?

O, dar cine e în stare să șteargă durerea unei mame care a pierdut pe unicul său fiu; obida din sufletul unei văduve sărace cu 3-4 copii care a avut un soț bun și pe care l-a pierdut, și nu mai găsește un

al doilea tată pentru copiii ei? Și cine poate să șteargă desnădejdea din sufletul orfanului al cărui tată a murit pe front, iar mama de tifos exantematic? Ori a altuia care a pierdut numai pe tatăl său și se pierde de dor de a-l revedea? Ori pe lumea asta numai atât sprijin și apărare a avut și dânsul și de acela e lipsit în veci?

Toate aceste lipsuri care produc sbucium în sufletul celor rămași nemângâiați pe urma celor dispăruți nu se pot repara cu nimic pe lume.

Dar datoria rămâne datorie.

Școala viitorului românesc

de I. DRAGOSLAV

Venituri și cheltuieli putem scrie în registrele noastre, dar datoria pe care o avem față de cei morți pentru Țară și pentru urmașii lor va rămânea vecinic deschisă, și acela care s-ar crede cândva volnic să tragă cu buretele peste această mare datorie, acela va fi un mare ticălos și un nebun.

Cât timp va fi deschisă această datorie și vom întârzia a o achita, noi vom avea întotdeauna în față umbrele a sute de mii de români morți pe toate meleagurile României Mari și pe ale străinătății – umbre care ne cer veșnic recunoștința și aducere aminte și purtare de grijă și de sufletele lor și de starea celor rămași după dâșii...

Și cât timp vom purta grijă de sufletele lor, de țărna lor, și de urmașii lor, atât timp neamul românesc se va înălța sufletește, se va oțeli, va fi gata de orice jertfă și va trăi.

Aceasta este școala viitorului și

cea mai mare școală a României – școală cu care se pecetluiește vecinica continuitate a măreției și trăinicieii spiritului românesc scrise cu sânge și atâta de impunător în istoria neamurilor – pagini pline de întâmplările și faptele, când de o vitejie neasemuită, când de cele mai tragice momente, că te miri cum a mai putut acest neam să mai răzbată la lumina libertății, a întregirii și civilizației.

Umbrele! Umbrele mărețe ale trecutului și vecinica aminte și prăznuire a lor, ele ne-au condus

din vecinicia lor necunoscută pe drumuri neumblate – pe poteci nehotărâte, pe căi nesilnice; prin negură și fum, prin foc și sabie, prin robie și întuneric – la lumină, la lumină... Și la mărire și cinste.

Să ne aducem deci aminte vecinic de Eroii noștri morți pentru Mărirea Patriei lor și a noastră, nu numai de mântuială și pentru a fi la modă cu statele civilizate și culte, dar din o convingere de pietate și recunoștință.

Soc. Mormintele Eroilor, condusă de I.P.S. Mitropolitul Primat și de oameni de meseria armelor și care au fost pe front, nu poate fi pusă la îndoială pentru sentimentele celor ce o reprezintă, dar ea își face datoria pe cât poate pentru această mare școală a viitorului. Și și-ar lărgi cercul activității și mai mare dacă ar dispune și bănește, atât cât se cere, spre a mulțumi toate lipsurile care vin la ordinea zilei.

Dar rolul cel mare, pentru asta

ar cădea și asupra oamenilor cu stare din țara asta ca să contribuie și ei într-o măsură la scopul ce și l-a propus Societatea, care din o absolută convingere a creat acte de comemorare nu numai de mântuială sau de achitarea vremelnică a datoriilor, ci și pentru consolidarea spiritului românesc în viitor cu o pedagogie care până acum ne-a cam lipsit.

Să luăm pildă – dacă nu vrem să facem nimic din propria noastră îmboldire sau născocire – de la statele aliate sau nealiate de felul cum trebuie să se ridice monumente, cum să se creeze și să se îngrijească cimitirele de eroi, cum să se îngrijească de văduvele și de orfanii din război și să ne aducem aminte că mai avem și noi ceva bun – dar pe care din ticăloșie l-am uitat – cum trebuie la anumite zile să ne aducem aminte de cei morți pentru țară; în sfârșit, cum bunicii noștri prăznuiau și cinsteau umbrele celor morți pentru vecinica lor pomenire și hodină.

(Din revista „Cultul Eroilor Noștri” nr. 4/1924)

– Strofe –

Eroilor

Dedicație eroilor din comuna Crevedia Mare - Vlașca, morți în războiul pentru întregirea neamului

„Schimbarăți plug pe pușcă” în sfânta zi de vară,
Lăsarăți mamă, casă, nevestă și copii;
Și-n strigăt de urale, cu flori la pălării,
Cu toții alergați l-a patriei fanfară.

Dar, vitejește-n lupte din viață ați sfârșit...
Și, din al vostru sânge care a stropit câmpia,
A răsărit în urmă „Întreagă România”
Și visul nostru de-aur, așa ați împlinit.

Prin locuri risipite, țărâna voastră zace...
Dar, sub a „Nemurirei” prea falnică cupolă,
Acoperiți de lauri și în aureolă
De „glorie”, de „slavă” voi odihniți în pace...

A voastră pomenire deapururi înainte
Rămână prea-mărită „săteni ai Crevediei,
Eroi slăviți ai noștri, eroi ai României!”;
Cum nouă ne rămâne cu timpul care trece
Doar înduioșătoarea aducere aminte
Și bravul vostru nume săpat în piatra rece...

Nicolae I. Cârstea

Elev clasa 6-a Liceu, Crevedia Mare-Vlașca

N.R. Elevul Nicolae Cârstea este scriitorul și publicistul de mai târziu Nicolae Crevedia. Aceste versuri au fost recitate de autorul lor la inaugurarea Monumentului de la Crevedia (in imagine).

Cultul eroilor la alte popoare

Rubrică realizată de comandor (r) Neculai PĂDURARIU

Germania. Memorialul Marinarilor de la Laboe

În partea apuseană a Mării Baltice (Ostsee), pe malul de est al fiordului (Kieler Förde) prin care se intră în portul Kiel (Kieler Hafen) din golful cu același nume (Kieler Bucht) se află mica stațiune de odihnă și portul pescăresc Laboe. Pe un delușor din partea de nord a acestei stațiuni se află impozantul Complex Memorial Maritim „Marine-Ehrenmal Laboe”, înălțat în amintirea celor peste 103 000 de marinari germani căzuți în cele două războaie mondiale.

Uniunea Populară (Volksbund), o organizație neguvernamentală care se îngrijește de mormintele militarilor germani căzuți în război, a publicat un registru comemorativ în care apar numele tuturor celor 63 686 de marinari ce și-au pierdut viața în 1939-1945 și l-a prezentat **Asociației Navale Germane** (Deutscher Marinebund) pentru a fi păstrat în salonul memorial, situat la subsol, în spatele

Complexului (unde se află și lista morților din 1914/1918) alături de o expoziție. În 1972, la baza Complexului a fost amplasat pe cavaleți de beton submarinul U 995 în chip de navă-muzeu.

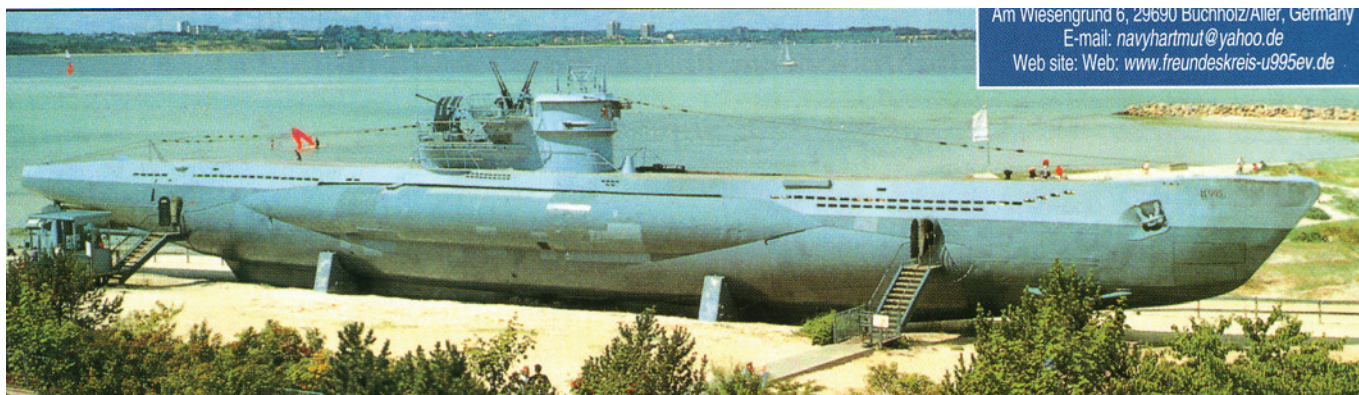
U 995 este unul din cele aproape 700 de submarine de tip VII, cea mai numeroasă serie construită de nemți în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Această navă a patrat cu precădere în Marea Nordului și în Arctica, scufundând patru nave cu un total de 9000 de tone. La 21 mai 1944, fiind atacat de un hidroavion canadian de tip „Sunderland”, U 995 a fost avariat, având și cinci răniți. În luna mai 1945 a fost inclus în Marina regală Norvegiană sub numele de „KAURA”, servind până la restituirea sa Germaniei în 1971.

Jochen KRÜSMANN,
Germania

jochen.kruesmann@gmx.de

Născut la Kleve, Germania, la 7 ianuarie 1966, Jochen KRÜSMANN s-a specializat în probleme economice, activând în Serviciul Vamal și apoi în Administrația Financiară locală. Pasionat de istoria navală, și-a concentrat atenția, încă din 1982, asupra navelor și companiilor de navigație cu aburi otomane și turcești din 1839 până în prezent, cât și asupra flotei otomane de război din perioada 1839-1923, fără însă a neglija marina germană. Pe lângă numeroase articole apărute în Germania și în alte țări, a colaborat la întocmirea lucrării *The Ottoman Steam Navy 1828-1923* (Londra, 1994) și este coautor al cărții *Halbmond & Kaiseradler* (Hamburg, 1999), un exemplar al acesteia din urmă aflându-se la biblioteca Muzeului Universității Politehnica din București. Colaborează activ cu cercetători români, numele său fiind citat în articole și cărți de istorie navală publicate în România, între care *Document*, Buletinul Arhivelor Militare Române, și volumul II al Dicționarului Enciclopedic de Marină (2008). Face dese călătorii de studii în Turcia, pentru completarea și actualizarea datelor despre istoria navală a acestei țări.

Am Wiesengrund 6, 29690 Buchholz/Aller, Germany
E-mail: navyhartmut@yahoo.de
Web site: Web: www.freundeskreis-u995ev.de

Submarinul-muzeu german U-995 amplasat din 1972 pe plaja de la Laboe, lângă portul Kiel, Germania, văzut de pe uscat. Caracteristici: Tip VII C/41, pus pe cală la Șantierul Naval **Blohm und Voss** din Hamburg la 25 noiembrie 1942, intrat în serviciu la 16 septembrie 1943, deplasament la suprafață 769 tone, lungime 66,54 m, lățime 6 m, pescaj 4,5 m.

Pozițiile artileriei sudiste de pe Muntele Lookout

S.U.A. Parcul militar de la Chattanooga

În dorința de a aduna cât mai multe informații despre Războiul Civil din America, am ajuns și în frumosul oraș al Sudului: Chattanooga. Al patrulea, ca mărime, din statul Tennessee – după Nashville, Memphis și Knoxville – Chattanooga este situat la granița dintre Alabama și Georgia, pe malurile fluviului Tennessee.

În anul 1863, aceste locuri au fost teatrul ultimelor confruntări dintre unioniști și sudiști în așa-numita Bătălie de la Chattanooga, unde sudiștii nu numai că au pierdut controlul asupra statului Tennessee, dar au și deschis nordiștilor poarta de "invazie a Sudului". Punctul culminant al acestui important moment din istoria națiunii americane l-a constituit

campania de la Atlanta.

Bătălia de la Chattanooga a durat două zile, între 23 și 25 noiembrie 1863.

Forțele sudiste, comandate de generalul Braxton Bragg, au ocupat poziții favorabile pe Muntele Lookout, de unde puteau controla cu artileria, dar și cu cavaleria, trupele inamice și, mai ales, apele fluviului, împiedicând aprovizionarea unioniștilor, aflați sub comanda generalului Ulysses Grant. De pe aceste înălțimi erau atacate convoaiele de căruțe sau vagoanele, cum le numeau americanii, acele faimoase căruțe solide, cu coviltire trase de catări sau de boi.

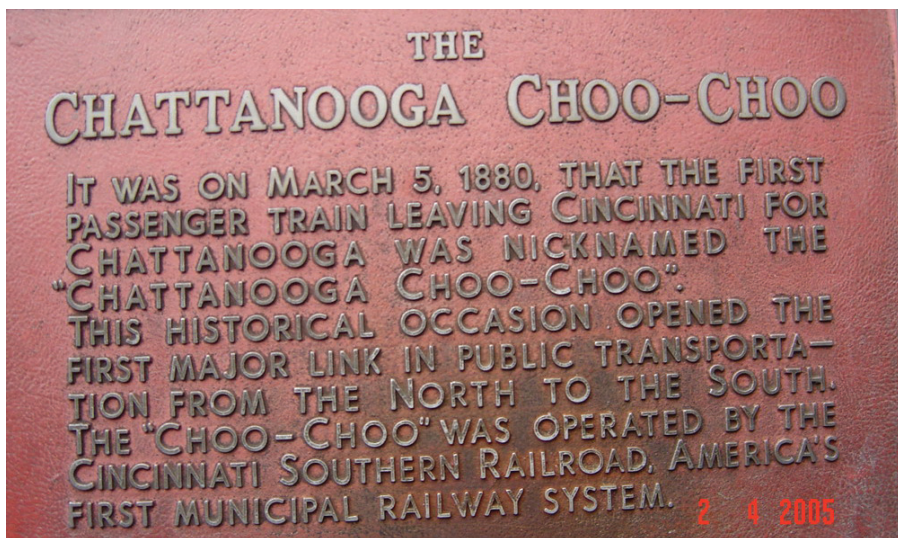
Unioniștii, speriați de avantajele poziției strategice inamice, au cerut forțe noi, reușind să respingă trupele sudiste și să întoarcă soarta bătăliei în favoarea lor.

Pierderile au fost aproximativ egale: au pierit 5800 de nordiști și 6600 de sudiști.

Se spune că, a doua zi după luptă (26 noiembrie), care a coincis cu prima sărbătoare oficială a americanilor, *Thanksgiving Day*, când preotul unioniștilor l-a întrebat pe generalul Thomas dacă să îngroape morții separat, în funcție de statele de unde provin, acesta a răspuns: "Îngropați-i așa cum i-ați găsit. Toți sunt americani!" Cuvintele generalului zugrăveau tragedia războaielor civile de pretutindeni și din toate timpurile.

Este impresionant, mai ales pentru un european, omagiul pe care americanii îl aduc, astăzi, acestui tragic eveniment din istoria Americii. Câmpul de luptă de odinioară este vizitat de sute de tineri americani, însoțiți de familiile lor.

Poate tot atât de faimoase ca bătălia, pentru acest oraș,

Placa memorială Chattanooga Choo-Choo

sunt și prima linie de cale ferată care trece prin oraș, făcând legătura cu Chicago și Miami, și cântecul *Chatanooga Choo-Choo*. Compus în 1941, acest cântec evocă o călătorie cu faimosul tren de la New York la Chatanooga. Unul din acele trenuri care transportau americanii de la Nord la Sud poate fi văzut, astăzi, în stația de cale ferată, transformată, odată cu declinul drastic al transportului pe calea ferată, în muzeu și hotel. De altfel, nu este singura stație de cale ferată care a fost nevoită să se adapteze situației și să se transforme fie în muzeu, fie în expoziții temporare sau permanente (Nu este exclus să se fi inspirat de la francezi, care au transformat Gara d'Oresey, din Paris, în faimosul Musée d'Orsay), fie în restaurante. Dar unde nu sunt restaurante în America?

O soartă asemănătoare a avut și gara din Chatanooga, dar locația a fost mai norocoasă, datorită legendarului *Choo-Choo*, care ocupă una din liniile ferate, devenind loc de pelerinaj pentru

tinerii căsătoriți, care, potrivit tradiției, în ziua cununiei, fac o plimbare pe aleile gării, transformate în parc.

Tot aici ai posibilitatea să închiriezi un apartament în fostele vagoane de dormit ale trenului, să folosești "Room-service", asemeni călătorilor lui Choo-Choo, de odinioară, și să asculți cântecul *Chatanooga Choo-Choo*, al formației Glenn Miller, fundalul sonor al filmului *Serenada din Valea Soarelui*, difuzat pe ecrane în 1941. Romantic, nu-i așa?

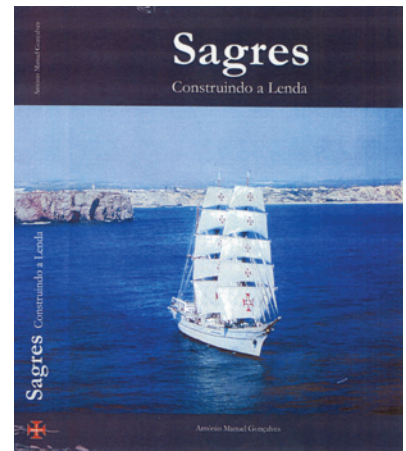
Asta în cazul în care nu vii de pe tărâmurile dâmbovițene, unde ai fost obișnuit să fredonezi cântecul Mariei Tănase: "Foaie verde și-o sipică / Trenule mașină mică / Unde-lduci pe Ionică / Mărioara lui nenică, măi, măi!..."

Cine a stat mai mult în America, nu se poate să nu fi auzit expresia: "Dacă vrei să vezi adevărata ospitalitate a poporului american, du-te să vezi Sudul!"

**Colonel (r) ing.
Nicolae MĂRUNȚELU**

Faimosul Chattanooga Choo-Choo

Nava-școală „MIRCEA” într-o monografie portugheză

Sagres. Construindo a Lenda (Sagres. Făurirea unei legende) este titlul unei lucrări apărute, sub semnătura căpitanului António Manuel Gonçalves, în Portugalia. Semnalăm această monografie pentru faptul că, în paginile sale, este prezentată și una din legendele Marinei Militare Române – **Bricul Mircea**. Un exemplar din această lucrare de excepție – 550 de pagini bogat ilustrate cu schițe, hărți, fotografii alb-negru și color ale navelor-școală portugheze care au purtat în istorie numele „Sagres” – a fost oferit de contraamiralul Rui Rodrigues de Abreu, președintele Comisiei Culturale a Marinei Portugheze, Ligii Navale Române, filiala București.

Monografia descrie istoria și situația actuală a navelor școală portugheze cu numele „Sagres”, precum și datele esențiale despre navele-școală cu vele din diferite țări construite de Șantierul Naval „Blohm und Voss” din Hamburg după modelul legendarei GORCH FOCK (I) din 1933, și anume: HORST WESSEL (1936), ALBERT LEO SCHLAGETER (1937), MIRCEA (1938), HERBERT NORKUS (1939) și GORCH FOCK (II) din 1958. Doar trei dintre aceste nave au rămas permanent sub același pavilion, respectiv **german** (Herbert Norkus, Gorch Fock II) și **românesc** (Mircea), cu excepția unei scurte perioade când „Herbert Norkus” a fost capturată de englezi, iar „Mircea” a fost sechestrată samavolnic de ruși. „Gorch Fock” I a fost în flota germană (1933-1945), apoi sub numele de „Tovarișci” în cea sovietică (1952-1990) și ucrainiană (1991-2003), revenind la patria-mamă și la vechiul nume în 2003. „Horst Wessel” a servit în flota germană în anii 1936-1945, iar din 1946 este în Garda de Coastă a SUA și poartă numele „Eagle”. „Albert Leo Schlageter” a aparținut Germaniei (1937-1945), apoi Braziliei, sub numele „Guanabara” (1948-1961), din 1962 purtând numele „Sagres” (III) și pavilion portughez. „Herbert Norkus” a fost în șantier până în 1945 când a fost luat de englezi, încărcat cu arme, explozivi și muniții chimice expirate rămase din război și scufundat în 1947.

Datele despre „Mircea” provin din surse germane și românești, autorul mulțumind comandoului (r) Neculai Pădurariu (vicepreședinte al Ligii Navale Române), colonelului Constantin Moisa și locotenentului Marius Sebastian pentru informațiile puse la dispoziție.

N. P. CULIȚĂ

Monumentul de la Provița de Sus

Se află amplasat în fața bisericii din localitate, peste șosea, într-un mic scuar cu fundal din brazi, cu fațada spre biserică.

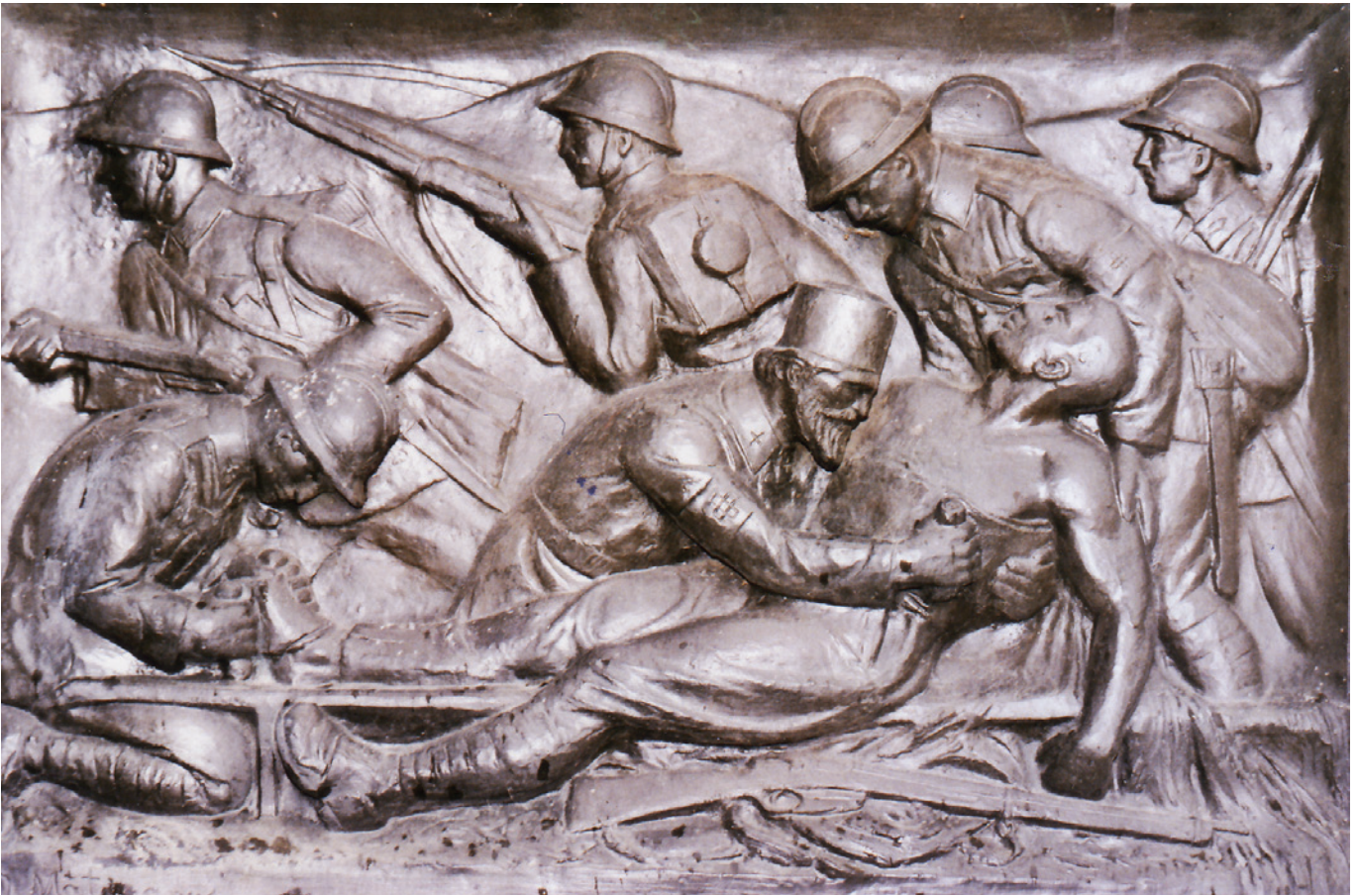
A fost ridicat în anul 1928 prin subscripție publică, la inițiativa Mitropolitului Pimen Georgescu al Moldovei și Sucevei, fiu al comunei Provița de Sus, în strânsă conlucrare cu notabilitățile locale. S-a dezvelit, cu ceremonial religios, civil și militar, duminică 30 septembrie 1928. Este unul dintre cele mai frumoase monumente dedicate eroilor de pe cuprinsul județului Prahova.

Are dimensiunile: înălțimea – 7 m; lungimea – 4 m; lățimea – 4 m. Se compune din: soclu, obelisc (ambele din piatră de Albești); statuia ostașului român ronde-bosse, din bronz, înaltă de 1,80 m; 3 basoreliefuri din bronz pe soclul monumentului, cu dimensiunile 0,70 x 0,45 m; 1 placă din bronz (0,70 x 0,45 m) cu inscripție votivă.

Monumentul are soclu cu plan pătrat și patru trepte, continuat cu obelisc cu fețele ușor concave și în retragere spre vârf, decorat în partea superioară și la bază cu cornișe. În terminație – statuia ostașului român în uniformă din anii războiului pentru întregirea neamului, 1916-1919, cu cască metalică Adrian, manta strânsă pe talie cu centura cu dublă cartușieră, veston, pantaloni cu molitiere, bocanci; ține în mâna stângă, sprijinită la picior, carabina Mannlicher, iar în mâna dreaptă, înclinat deasupra capului, steagul tricolor victorios, cu flamura desfășurată și drapată în pumn la mijlocul hampei; în terminația superioară a hampei – pajura. Chipul soldatului exprimă deopotrivă calm, mândrie, bucuria victoriei; talpa piciorului drept, ușor îndoit, se sprijină pe un scut. Cornișa superioară a obeliscului, pe fațada principală, include stema României întregite, iar dedesubt inscripția:

**EROILOR
DIN
PROVIȚA DE SUS
ÎN
MARELE RĂZBOI
1916-1919.**

Partea inferioară a inscripției este decorată cu o ramură de laur, din bronz, care pornește de la baza obeliscului, unde este o bogată decorație cu însemne militare, din bronz: cască Adrian peste grămada steagurilor de luptă ale celor învinși.

Basorelieful de pe fațada principală cuprinde bustul Regelui Ferdinand, profil dreapta, în uniforma de Mareșal al României, cu casca Adrian pe creștet, și bustul Reginei Maria, profil stânga, în uniforma surorilor de Crucea Roșie. Basorelieful din stânga monumentului înfățișează o scenă de luptă – infanteriști români în iureșul atacului, iar basorelieful din dreapta monumentului – o scenă cu primul ajutor dat unui soldat român rănit, întins pe targă, în timp ce camarazii săi continuă atacul. Soldatul rănit este îngrijit de un călugăr, aflat în Serviciul de Crucea Roșie. Credem că această scenă care glorifică aportul călugărilor din Mănăstirile Moldovei în Serviciul de Crucea Roșie, la stăruințele Mitropolitului Pimen Georgescu, este unică în șirul impresionant de mare al monumentelor ridicate în orașele și satele României întregite în memoria eroilor din Marele Război, 1916-1919.

Pe placa din bronz de pe soclul monumentului, partea din spate, se află următoarea inscripție:

DIN INIȚIATIVA ȘI STĂRUINȚA Î.P.S. MITROPOLIT PIMEN AL MOLDOVEI, FIU AL ACESTEI COMUNE PROVIȚA RIDI CATU-S, A ACEST MONUMENT, PRIN SUBSCRIȚIE PUBLICĂ, PE VREMEA M.S. REGELUI PRUNC MIHAI I, ÎNTRU AMINTIREA MARELUI RĂZBOI 1916-1919 PURTAT PENTRU ÎNTREGIREA NEAMULUI DE VITEAZUL REGE FERDINAND I, MULT AJUTAT DE M.S. REGINA MARIA, CU VICTORIOASA ARMATĂ ROMÂNĂ, ÎN CARE ERAU CEI 600 OSTAȘI PROVINCENI, DINTRE CARI MULȚI AU MURIT, LUPTÂND VITEJEȘTE, PE VALEA SIRETULUI ȘI LA MĂRĂȘEȘTI. ȘI LĂSĂM ACEST MONUMENT GENERAȚIILOR VIITOARE, CA UN ÎNDEMN, CĂ: A LUPTA PENTRU APĂRAREA ȚĂREI MĂRITE E O DATORIE SFÂNTĂ PENTRU ORICE BUN ROMÂN.

1928

Două tunuri de câmp, utilizate pe front în anii 1916-1919, dispuse lateral

la stânga și la dreapta monumentului sporesc grandoarea acestuia.

Statuia soldatului român și basoreliefurile poartă semnătura autorului lor și a monumentului în ansamblul său: D. MĂȚĂUANU, precum și fabrica unde s-au turnat bronzurile: FABRICA/V.V. RĂȘCANU/BUCUREȘTI 1928.

Comandor (ret.) dr. Aurel PENTELESCU

N.B. Sculptorul Dumitru Mățăuanu (1888-1929), cu studii de pictură și sculptură în țară (București) și la Paris, a lăsat în urma sa mai multe portrete, busturi, basoreliefuri, statui ronde-bosse ale ostașului român în războiul pentru întregirea neamului, 1916-1919. Deși a desfășurat o rodnică activitate, din cauza dezinteresului general pentru lucrările sale, se sinucide la vârsta de 40 de ani (Cf. Lucian Predescu, Enciclopedia României. Cugetarea, București, 1940, p. 531).

Sursa: Cercetare la fața locului; Eugen Stănescu ș.a., *Jertfele prahovenilor. Monumentele recunoștinței*, Ploiești, 2001, p. 372.

Politicienii zilelor noastre nu vor ajunge în vecii vecilor să urce pe o statuie! Nu i-ar răbda nici pământul, nici timpul, pentru hoțiile lor. Dacă cei ajunși, prin voința alegătorilor, în fruntea obștilor ar fi cu adevărat patrioți, n-ar lăsa în derizoriu memorialul eroilor acestui neam. Dar, mai bine să-i dăm în "plata oilor" pe politicieni și să ne vedem de ale noastre.

Urmând exemplul lui Spiru Haret, marele reformator al învățământului românesc, care a cerut ca fiecare școală să înființeze și să păstreze la loc de cinste albumul eroilor locali –, *"conducerea Vetrei Românești împreună cu Asociația Națională Cultul Eroilor, care îl avea ca președinte atunci pe regretatul colonel Vasile Schinteie, au hotărât se editeze un album monografic"*, în care să fie cuprinse *"listele cu toți cei căzuți pentru țară din Bihor în secolul XX, precum și fotografiile monumentelor ridicate până acum în onoarea acestora"*. Așa s-a născut albumul *Jertfa de sânge a Bihorului**.

Suntem, o spun fără nicio exagerare, în fața unui

a primăriei Oradea", au contribuit: dr. ec. Gheorghe Tonț, ing. Ioan Pantea, ing. Augustin Vasile Pop, ing. Vasile Pitic, ing. Corneliu Benea, Alexandru Badea, Viorel Zdritea, care au reprezentat **colectivul de organizare**, și: prof. univ. dr. Mihai Drecin, prof. univ. dr. Barbu Ștefănescu, prof. univ. dr. Ion Zainea, conf. univ. dr. Constantin Mălinaș, Mircea Bradu – care au format **colegiul științific**. Coordonatorul lucrării a fost prof. Gheorghe Damian, președintele Organizației Vatra Românească, filiala Bihor, secondat de locotenent-colonelul (r) ing. Dan N. Poinar, vicepreședinte al Asociației Naționale "Cultul Eroilor" și președinte al filialei Bihor "Cultul Eroilor".
Tuturor, felicitări!

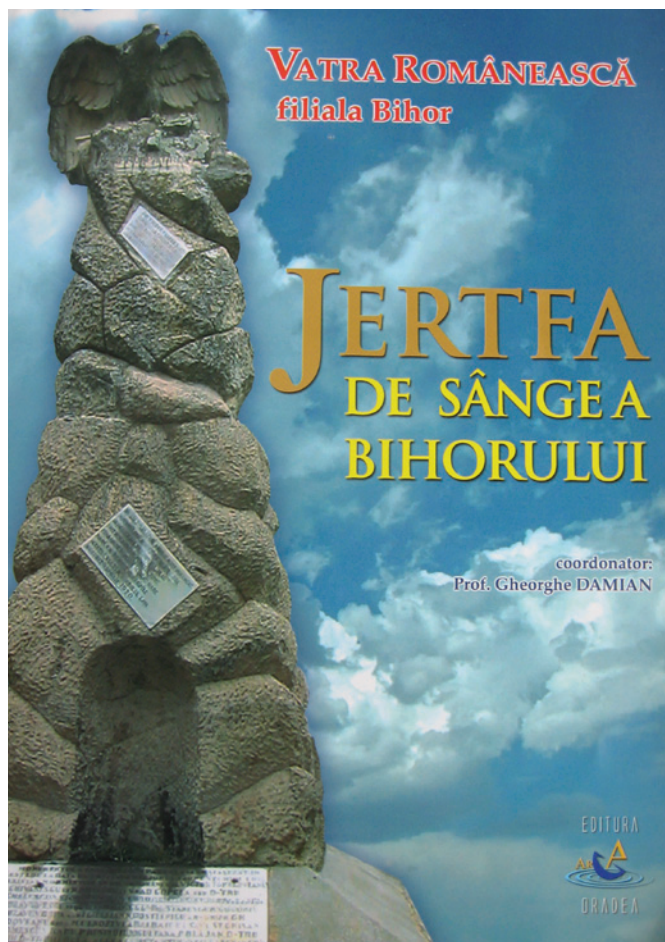
O carte își împlinește menirea atunci când reușește să umple un gol sau să aducă ceva nou în domeniul pe care îl prezintă. Este ceea ce ține să precizeze, în *Cuvânt înainte*, și profesorul Gheorghe Damian: *"Trecând la fapte, ne-a cuprins mâhnirea constatând că prea puține localități din județul nostru reușiseră în aproape o sută de ani să ridice*

Un monument împotriva uitării

eveniment editorial de excepție. De aceea, îndrăznesc să susțin, orice inițiativă pe această temă, de acum înainte, ar trebui să se raporteze la albumul bihorenilor. Sigur, s-ar putea ca multe filiale județene "Cultul Eroilor" să nu reușească a aduna fondurile bănești care să le permită să editeze o așa lucrare. Cred însă că, în câțiva ani, orice județ își poate împlini o datorie sfântă atât de mult amânată, ignorată, minimalizată: cinstirea eroilor.

O carte despre eroi trebuie să arate tot atât de măreț și de impresionat ca un monument. (În paranteză fie spus, nu am în vedere acele monumente care nu-și merită numele! Și, din păcate, nu sunt puține, ridicate îndeosebi după 1990!) Cu formatul tipografic (A4) cel mai potrivit pentru un album monografic, cu pagini aerisite și fotografii color, luate din unghiuri care pun în valoare aproape fiecare monument, cu texte scurte, însoțite de listele celor căzuți, cu o copertă superbă – iată doar câteva elemente care dau forță acestei cărți-monument. Spațiul nu ne permite să insistăm asupra conținutului ei. O vom face, poate, cu altă ocazie. Credem că se cuvine, acum, să lăudăm efortul celor care și-au pus semnătura pe paginile ei, dar și al celor care au preferat anonimatul, mulțumiți că, prin râvna lor, și-au binecuvântat înaintașii, binecuvântându-se, în felul acesta, pe ei înșiși!

Așadar, să reținem că la realizarea acestei lucrări, lansată, după cum se precizează chiar pe pagina de gardă, "la data de 17 septembrie 2008 în Sala "General Traian Moșoiu"

un monument în onoarea celor căzuți pentru țară în primul război mondial și apoi în ultima jumătate de secol, pentru cei căzuți în a doua conflagrație mondială pe câmpurile de luptă. Mai mult, am constatat că în numeroase localități informația despre cei căzuți în cele două mari războaie mondiale sau în alte împrejurări de mare semnificație istorică aproape dispăruse, astfel că prea puțină lume mai păstrează în memorie numele celor care și-au dat viața pentru glia strămoșească în secolul XX. Cu aceeași nemulțumire am constatat că nici în unele monografii scrise nu se găsesc listele cu cei căzuți în secolul XX pentru țară.”

Lucrarea de față vine să repare o nedreptate făcută, cu voie ori fără voie, eroilor acestui neam. S-ar putea – așa cum înșși autorii avertizează – ca anumite date să fie greșite sau incomplete, mai ales că unele localități nu s-au învrednicit să trimită la timp informațiile solicitate de coordonatori. Sunt convins, însă, că cititorii vor trece cu bunăvoință peste aceste neajunsuri și-i vor ajuta pe autori să le elimine la o ediție viitoare.

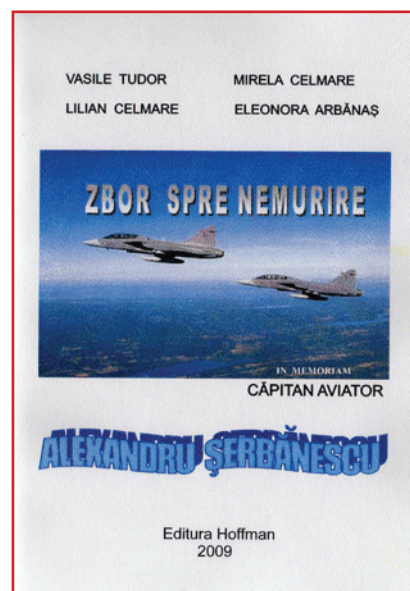
O carte despre eroi își împlinește cu adevărat menirea atunci când reușește să ajungă în casele tuturor românilor. A fost tipărit acest album la un tiraj îndestulător? Mai mult ca sigur, nu! De aceea mi se pare inadecvat, ca să nu zic “de neînțeles”, avertismentul de pe pagina de gardă, care interzice orice reproducere integrală sau parțială a textului fără acordul organizației Vatra Românească, filiala județului Bihor. Socot că, atunci când este vorba de eroi, nu numai că ar trebui să lăsăm informațiile să circule fără nicio restricție, dar să și îndemnăm să fie folosite în voie.

Dumitru ROMAN

* Vatra Românească, filiala Bihor, Jerta de sânge a Bihorului, coordonator prof. Gheorghe Damian, Editura ARCA, Oradea, 2008, 456 p., preț neprecizat.

Zbor spre Nemurire

In Memoriam căpitan aviator Alexandru Șerbănescu

Orice drum ai alege în viață, la capătul lui trebuie să ai certitudinea că ai făcut totul cu onestitate, demnitate și credință în Dumnezeu, că ți-ai respectat principiile și ai avut înțelepciunea de a le îmbunătăți pe cele sedimentate în mod greșit. Un singur lucru să nu uiți niciodată: să nu renunți!

Apariția acestei minunate cărți “de învățătură” este o dovadă că, oricât a fost de greu, nu am renunțat. Ea reprezintă dăruirea unor dascăli adevărați, dăruirea istoricului de aviație, prof. Vasile Tudor, și a semnării acestor rânduri, președinta Fundației Erou Căpitan Aviator Alexandru Șerbănescu.

Cartea a fost editată într-un timp relativ scurt, astfel că s-au strecurat, inevitabil, și unele imperfecțiuni de formă, dar conținutul rămâne esențial, întrucât are rădăcini în adâncul istoriei și în tradiția aeronauticii noastre. Nici când acestea nu vor putea fi atinse de vreun neavenit, nemulțumit de neputința cunoașterii. Izvorul cărții se numește **Colonești**, localitatea care a dat neamului românesc adevărate valori culturale, dar și un mare aviator: **Șerbănescu**.

Volumul este structurat pe capitole, cel mai cuprinzător, semnat de istoricul Vasile Tudor, tratează, cronologic, momentele reprezentative din activitatea școlară și militară a lui Alexandru Șerbănescu.

Imaginile fotografice (din păcate, alb/negru), documentele în facsimil, Cartea de Onoare-mărturii, Spiritul Fundației, Oameni care Dăruiesc, toate acestea selectate și prezentate de Eleonora Arbănaș, conturează partea de final a volumului.

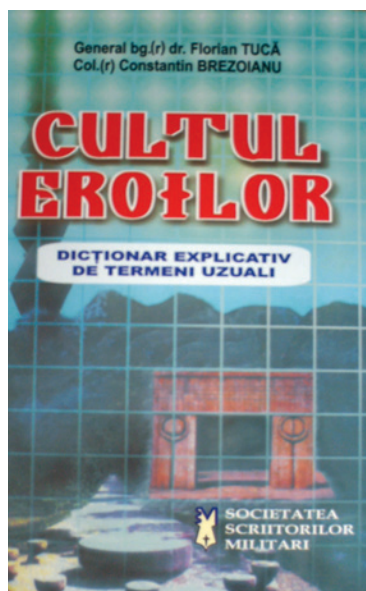
Un *aranjament* al divinității și voința celor care s-au implicat au făcut ca, în acest an comemorativ – când, la 18 august, se împlinesc 65 de ani de la ultima luptă aeriană a marelui zburător –, Școala “Aviator Alexandru Șerbănescu” din Colonești, împreună cu comunitatea locală, cu Primăria și Consiliul Local, Fundația care-i poartă numele, să fie organizatoarea și gazda Ediției a IV-a a Concursului Școlar Interjudețean “Cinstire Eroilor Aviatori” (19-21 iunie 2009). Autorii cărții au dorit ca apariția și lansarea acesteia să aibă loc în școală, în fața elevilor, a profesorilor școlilor *aviatoare* participante la Concurs, a invitaților și, firește, a oficialităților locale.

Acum, toate acestea reprezintă un fapt împlinit!

Eleonora ARBĂNAȘ

În prima parte a anului 2009 a apărut la editura Societății Scriitorilor Militari, în premieră în țara noastră, un valoros **Dicționar explicativ de termeni uzuali***, bogat ilustrată, cu texte de legi și regulamente, calendarul principalelor evenimente din istoria României, lista sărbătorilor naționale și militare și alte date utile celor angrenați în nobila activitate de cinstire a memoriei martirilor neamului. Bazați pe o experiență personală de

practic, precis și concis, care se citește cu mare plăcere și interes. Pentru detalii și precizări, cei interesați au la dispoziție o listă de 10 pagini de trimiteri bibliografice. Conștienți de faptul că dicționarul lor este doar o "introducere" în vasta și delicata problemă abordată, autorii își exprimă convingerea că cititorii le vor semnala eventualele imprecizuni și erori, furnizându-le totodată noi elemente pentru elaborarea celei de a doua ediții. Felicitându-i călduros pe autori, le urăm mult succes în continuare.

câteva decenii și pe o vastă bibliografie, cei doi autori, gl. bg. dr. Florian Tucă și col. (r) Constantin Brezoianu, au reușit să facă din lucrarea lor un ghid

Comandor (r) Neculai PĂDURARIU

*General bg.(r) dr. Florian Tucă, Col. (r) Constantin Brezoianu, *Cultul eroilor. Dicționar explicativ de termeni uzuali*, Societatea Scriitorilor Militari, București, 2009

Primul dicționar Cultul eroilor!

Am primit cu multă admirație Dicționarul explicativ de termeni uzuali, cu titlul „Cultul Eroilor”, întocmit de domniile general Floriano Tucă și colonel Constantino Brezoianu, apărut la Editura Societății Scriitorilor Militari.* Lucrarea este o remarcabilă îmbinare armonioasă a lexicului cu textele și reprezintă o binevenită recunoaștere a meritelor Eroilor Români, ținându-le trează amintirea și respectul ce li-l datorează toți pentru exemplul pe care-l dau pe calea datoriei și a dragostei de Patrie. Tematica eroică este bine dezvoltată în text, legile și regulamentele pentru ceremonii și festivități sunt expuse la obiect, iar ceremoniile sunt descrise și reprezentate pe larg. Pe lângă aceasta, anexele sunt completate cu numeroase

ilustrații și fotografii bine alese.

Asociația Națională „Cultul Eroilor”, născută la 19 noiembrie 1991, își propune îndeplinirea unor obiective laudabile și de înaltă ținută. La pagina 204 sunt arătate prevederile capitolului IV al Legii nr. 379 din 30 septembrie 2003 cu privire la răspunderea autorităților administrative publice centrale și locale, cât și a proprietarilor de imobile, pentru repartizarea precisă a competențelor și a sarcinilor. Într-un cuvânt, textul este întocmit cu multă precizie, permițând o consultare rapidă în vederea obținerii de elemente și date prețioase.

Contraamiral Comandor în retragere Dr. Enzo TANGA, Italia

* Acest text a fost trimis pe adresa domnului comandor (r) Neculai Pădurariu, care a asigurat și traducerea sa din limba italiană.

Prima misiune,
Zburătorii României
Mari, Eroii Marinei
Române
urmeaza textul!

Altarele Bacăului

Apariția celei de-a doua ediții a cărții regretatului colonel Corneliu Chirieș constituie un succes important în viața ANCE și a filialei județului Bacău, care vine să marcheze un eveniment deosebit: împlinirea a 90 de ani de la înființarea Asociației de Cinstire a Eroilor din Primul Război Mondial – 12 septembrie 1919, sub înalta ocrotire a reginei Maria și prezidată de către Mitropolitul și apoi Patriarhul României, Miron Cristea.

Volumul **Județul Bacău – altar de jertfă și eroism** este închinat fiilor acestor meleaguri care, punând mai presus interesele Țării decât pe cele ale lor, și-au dat viața pentru apărarea ei. Au căzut pentru credință și dezrobirea fraților de sub jugul străin sau pentru înfrângerea regimurilor totalitare care ne-au năpădit țara.

Evenimentul crucial pentru poporul nostru, Marea Unire din 1918, înfăptuită cu eforturi și sacrificii imense ale multor generații de români de la Mihai Viteazul încoace și după marele război al eliberării și întregirii naționale, care a cerut ca jertfă aproape un milion de români, a avut ca rezultat ridicarea pe întreg teritoriul a unui mare număr de monumente. Aproape fiecare comună sau sat și-a ridicat propriul monument eroilor locali sau tuturor eroilor țării.

Această nouă ediție a cărții încununează eforturile autorului depuse în perioada 2001-2008 pentru reaprinderea candelii de veghe într-o societate care astăzi nu mai are în suficientă măsură în atenție prețuirea și recunoștința față de Eroii Neamului. Pentru cei căzuți în campania militară din 1877-1878 pentru independența de stat, pentru cei căzuți în războiul pentru refacerea unității statale din anii 1916-1919, război în care soldații și ofițerii români au dat, potrivit celor spuse de marele nostru poet Octavian Goga, acel examen implacabil „al inimii și creierului”. Din trupurile lor au ridicat baricada de la trecătoarea Oituz și au căzut ca iarba cosită pe colinele Mărăștilor, dar nu au cedat.

Cartea readuce, prin imaginile operelor comemorative de război, tragismul evenimentelor la care ostașii noștri au luat parte, înscriind cu sângele lor deviza „Pe aici nu se trece!”, care a

răsunat din valea stâncoasă a Troțușului până la apele Dunării. Readuce în actualitate faptele acelor eroi care au răspuns fără șovăire chemării Patriei, îndeplinind porunca țării, indiferent de punctul cardinal spre care și-au îndreptat armele în anii celui de-al Doilea Război Mondial, pentru readucerea la patria-mamă a provinciilor răpite prin forță și dictat de către cei care au atentat permanent la integritatea și suveranitatea țării.

În perioada la care ne referim, în județul Bacău au fost construite monumente, troițe, plăci comemorative, cimitire ale eroilor în aproape fiecare localitate, cele mai multe fiind realizate după Primul Război Mondial. Ele vorbesc în graiul simbolurilor despre mari comandanți sau simpli ostași, despre viteji sau simpli anonimi. Indiferent de înfățișarea lor, prin mesajul transmis evocă pagini de istorie cu profunde semnificații.

Autorul are meritul de a fi continuat documentarea realizată în prima ediție, aducând noi fapte și chipuri de eroi băcăuani. Sunt mărturie sutele de articole cu caracter memorialistic, publicate în ziarele și revistele locale,

precum și în revista *România Eroică*, publicația centrală a Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, despre evenimente istorice și acțiuni comemorative care s-au succedat în cei 17 ani de la înființarea filialei Bacău.

Dincolo de asemenea preocupări nobile, colonelul Corneliu Chirieș a fost un om al faptelor concrete și al bunului exemplu de urmat. Încă din anii când era în serviciul armatei și apoi ca președinte al filialei ANCE Bacău și ca membru în Consiliul Director Central al ANCE, s-a preocupat de descoperirea, cunoașterea, protejarea și conservarea monumentelor și cimitirelor eroilor.

Cartea **Județul Bacău – altar de jertfă și eroism** se înscrie în mod fericit în tradiția istoriografică de cercetare și publicistică din domeniul memorialistic de război. Din paginile sale se poate trage concluzia că înaintașii noștri au știut în egală măsură să lupte, să se jertfească pentru idealul național, dar și să cinstească jertfa și eroismul semenilor noștri.

Colonel (r) Petre STOICA,
Președintele Asociației Naționale
„Cultul Eroilor”

Secolul maștrilor militari de marină!

Timona, publicație editată de Liga Maștrilor Militari de Marină, salută, într-o ediție specială, evenimentul rarism al acestui an: **Centenarul Corpului Maștrilor Militari de Marină**. Este o ediție care se citește cap-coadă dintr-o suflare, mai ales că în paginile sale se găsesc date din istoria acestui valoros corp de profesioniști. Este evocat cel care, în urmă cu o sută de ani, a contribuit la *nașterea și botezul CMMM*: contraamiralul Sebastian Eustațiu (1856-1943), ofițer școlit în Franța, care, în anul de grație 1909, în calitate de președinte al Comitetului Consultativ al Marinei Militare și de director superior al Direcției 5 Marină din

Ministerul de Război, a propus regelui Carol I "începerea construcției unui nou corp de cadre militare, oameni pregătiți pentru a se îngriji direct de tehnica navală". Și, de asemenea, cel mai vârstnic maștru militar de marină în viață, străbunicul maștrilor militari de marină ai zilelor noastre: maștrul militar principal în retragere Gheorghe Bucur, ajuns la vârsta de 102 ani! Așadar, mai bătrân decât... istoria maștrilor militari de marină! Vreme de aproape un sfert de secol în CMMM, Gh. Bucur a absolvit în luna octombrie 1926 Școala de maeștri militari de marină, specialitatea torpilor, urmând tradiția familiei (tatăl său făcuse armata la marină pe crucișătorul "Elisabeta". Felicitări redacției – respectiv m.m.pr. Marica Gh. – care l-a descoperit!

Când o publicație apare cu prilejul unui eveniment important în viața unei comunități sau al unei zile cu conotații deosebite la nivel național, se poate considera o apariție ocazională. Editarea la scurt timp a numerelor doi și trei ale aceleiași publicații, proiectarea structurii și conținutului pentru numărul patru și următorul, stabilirea perioadei de tehnoredactare, toate acestea consacră apariția pe piața de mass-media din Iași a unei noi publicații de educație patriotică, cu nume predestinat: „EROII NEAMULUI”. Este o publicație prin care ne propunem să ne cinstim eroii și să contribuim la educația patriotică a tinerei generații și la revigorarea cultului eroismului românesc.

În cele trei numere care au văzut lumina tiparului (5 000 exemplare de fiecare număr) au semnat personalități cunoscute și recunoscute din urbea ieșeană, cum ar fi: profesori de istorie, preoți, comandanți de instituții militare, cadre militare în rezervă – membri în Consiliul Director al Asociației Naționale Cultul Eroilor – filiala Iași. Ideile călăuzitoare ne sunt inspirate de spusele lui Nicolae Iorga: „*Statuile, monumentele și lăcașurile de odihnă ale eroilor și martirilor neamului sunt pentru trupul țării, ca și icoanele din casele noastre*”, citat ce se va regăsi permanent pe frontispiciul publicației.

Această publicație a „prins viață” din inițiativa domnului colonel (r) Ionel Pintilii – membru în Consiliul Director al Asociației Naționale Cultul Eroilor – filiala Iași, care este și director-editor.

Încă de la primul număr am reușit să depășim granițele județului, publicația fiind distribuită și în alte județe ale țării. Bucuria a fost imensă când exemplare ale aceluiași număr au ajuns la Vidin (Bulgaria), la Kladovo (Serbia), la Cernăuți și Ținutul Herței (Ucraina) și în mai multe raioane din Republica Moldova.

Articole, precum „*Eroii, la Înălțare*”, „*Românii noștri!*”, „*Ziua independenței, zi uitată!*”, „*Despre iubirea de patrie și neam*” sau „*Să nu ne uităm eroii*”, „*Fără mormânt!*”, „*Glorie lor!*”, „*11 000!*”, „*Mănăstirea Eroii Neamului*”, „*Lupta unui om pentru hotare*”, „*Ziua oștirii*”, „*90 de ani de la înființarea Societății Mormintele Eroilor căzuți în război*”, „*Cultul morților și al eroilor*” au fost bine primite de către cititori.

IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a salutat cu mare bucurie și a binecuvântat inițiativa ca de Ziua Eroilor

să se editeze această publicație închinată celor care s-au jertfit pe altarul patriei și, totodată, având ca obiectiv readucerea în conștiința cetățenilor a sentimentului de adâncă recunoștință față de toți martirii gliei străbune, pentru că, mă opresc tot la N. Iorga, „*Neamul este etern prin Cultul Eroilor*”.

Publicația noastră se alătură celorlalte periodice cu același profil, care prin conținutul articolelor transmit mesajul întregii lumi că și

O nouă publicație: Eroii Neamului

românii, la fel ca alte popoare, își au martirii lor și că nimeni nu are dreptul să păstreze tăcerea asupra suferințelor și pierderilor pe care poporul român le-a îndurat ca urmare a vitregiilor istoriei.

În numerele care au văzut lumina tiparului până în prezent au fost aduse sincere mulțumiri pentru susținerea primită, sub diverse forme, conducerii ANVR și ANCMRR – filiala Iași.

Publicația noastră va lua o atitudine critică față de cei care nu contribuie, dar au obligația conferită de lege la cinstirea sutelor de mii de români care au fost torturați, uciși, mutilați suflătește sau deportați de forțe străine doar pentru vina că au fost cetățeni loiali României, având în vedere, după cum spune Lucian Blaga, că „*Nici un popor nu e atât de decăzut încât să nu merite să te jertfești pentru el, dacă îi aparții*”.

În final, noi, toți, în calitate de supraviețuitori ai marilor tragedii prin care a trecut poporul român, avem datoria să îndemnăm generațiile viitoare să nu-și uite adevăratele rădăcini și istoria.

Colonel (r) ing. Ioan TIMOFTE
președinte ANCE – filiala Iași

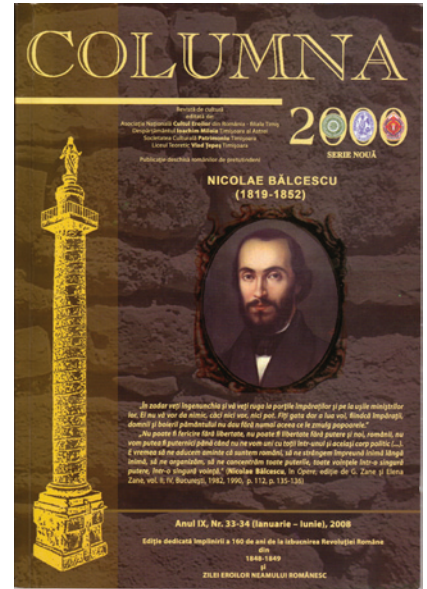
Cum s-a trasat frontiera de Vest a României

Pe aici nu se trece, publicație editată de Fundația de Cultură Patriotică Mărășești-Mărăști-Oituz, a ajuns la nr. 45! Admirabili oamenii care nu obosesc să aducă în fața cititorilor – cu ce eforturi financiare numai ei știu! – pagini de istorie și eroism bine documentate și bine scrise. Este vorba despre Alexandru Crihană, director, dr. Aurel Karețki, redactor-șef, dr. Dumitru Preda, redactor. În acest număr, cunoscutul istoric general brig. (r) prof. univ. dr. Nicolae Ciobanu prezintă unul din cele mai importante evenimente ale Primului Război Mondial: Conferința de Pace de la Paris (1919) care, prin tratatele hotărâte, a consfințit geopolitica Europei postbelice. Pentru România, cele mai spinoase dezbateri, în cadrul Conferinței, le-a ridicat stabilirea frontierei de vest, cu Ungaria. A fost, după cum subliniază autorul, o adevărată bătălie diplomatică în stabilirea frontierei, liderii maghiari, atunci ca și acum, neîmpăcându-se cu gândul că Transilvania unită cu România – ceea ce era firesc, acest teritoriu fiind dintotdeauna locuit de români și de strămoșii lor daco-romani și, înaintea lor, de către marele neam al geto-dacilor, dacii sau geții fiind un singur popor – “era pierdută de-a pururi de către maghiari.” Pentru ilustrarea studiului, este prezentată și o hartă cu trasarea frontierei, dar, din păcate, prea mică pentru a putea fi citibilă.

PE AICI NU SE TRECE

Columna 2000, nr. 33-34, 2008

Revista de cultură editată de Asociația Națională *Cultul Eroilor*, filiala Timiș, Despărțământul *Ioachim Miloia* Timișoara al Astrei, Societatea Culturală *Patrimoniul* Timișoara, Liceul Teoretic *Vlad Țepeș* Timișoara se adresează specialiștilor dar și pasionaților de istorie, religie și literatură. Extrem de interesante, cu multe amănunte inedite, studiile de la rubrica Pagini de istorie, între care amintim: Guvernatorul Macedoniei și debutul conflictului daco-roman; Eroismul militarilor români din regimentul 5 vânători din cel de-al doilea război mondial, campania din vest, în perioada anului 1944; Aspecte privind deportarea în Bărăgan.

O revistă de suflet, istorie și cultură

Aflat la al treilea număr, *Argeș-Cultul Eroilor*, “revista de suflet, istorie și cultură” editată de filiala *Cultul Eroilor* Argeș, se prezintă cu un sumar diversificat, valorificând în speță tradițiile locale, cu date mai puțin cunoscute publicului larg. Astfel, aflăm, dintr-un interviu realizat de cpt. av. (r) Ion T. Bulacu, că județul Argeș are o valoroasă *Carte a Eroilor*, editată – după cum afirmă interlocutorul său, prof. dr. Petre Popa, inițiatorul și coordonatorul științific al lucrării – în anul 1984, după doi ani de “șantier”, pe care “au trudit numeroși intelectuali din satele și orașele Argeșului: profesori, învățători, preoți, funcționari, graficieni.” În cele 336 de pagini sunt înscrise numele a peste 22.000 de argeșeni căzuți pe câmpurile de bătălie ale Războiului de Independență, războaielor balcanice, celor două războaie mondiale. Această lucrare rarisimă a fost tipărit în 150 de exemplare, în trei variante tipografice: imprimare pe hârtie cretată și coperte

pânzate (120 ex.); pe carton cretat și coperte pânzate (20 ex.); pe carton cretat, legate artistic, în imitație de piele și cu bordură aurită (10 ex.). Potrivit prof. Popa, “primul exemplar din ‘Argeș. Cartea Eroilor’ s-a prezentat la inaugurarea Mausoleului Mateiaș, în ziua de 24 octombrie 1984, devenind o piesă cu valoare specială din Expoziția permanentă de istorie a Memorialului de Război. Ulterior, toate cele 99 de orașe și comune, cât avea județul nostru în 1984, agenții economice reprezentative din acest areal, ori marile biblioteci, muzee și instituții eclesiarice ale țării, au introdus în portofoliul lor volumul amintit.” Cartea, ne asigură prof. Petre Popa, va fi reeditată, fie și pentru datoria morală de a remedia omisiunile proprii epocii: “înainte de 1990, de regulă, se escamotau etapele estice ale confruntărilor din anii 1941-1944”.

Cu asemenea informații și interlocutori, revista “Argeșul - Cultul Eroilor” se anunță a fi o publicație interesantă. Felicitări realizatorilor ei.

România Eroică

Director: Col. (r) Petre Stoica
Colegiul de redacție

Prof. univ. dr. Nichita Adăniloaei, Valeria Bălescu, academician Dan Berindei, academician Gheorghe Buzatu, academician Florin Constantiniu, gl. bg. (r) prof. univ. dr. Nicolae Ciobanu, Florica Dobre, col (r) dr. Mircea Dogaru, conf. univ. dr. G. D. Iscru, Toma Istrati, prof. univ. dr. Lucian Ștefan Mureșanu, Colonel (r) Petre Stoica, gl. bg. (r) dr. Florian Tucă, gl. bg. (r) dr. Constantin Ucrain

Redacția: **Redactor șef:** Dumitru Roman;
Redactor șef-adjunct: col. (r) Constantin Chiper; **Redactor șef-adjunct:** prof. univ. dr. Lucian Ștefan Mureșanu; **Secretar de redacție:** col. (r) Mihai Știr; **Redactori colaboratori:** cdor (r) Marius Popescu-Călărăși, prof. Cornel Rigler, prof. Cecilia Stoica, prof. Poliu Zorilă, Carla Duță, Emilia Luchian, Teodora Manole, Ana Marinescu.

Art director: S. Angheloiu

Adresa redacției: Bulevardul Ion Mihalache nr. 124-126, Sector 1, București, Cod poștal: 011179, Tel: 224 26 51-3, interior 120; e-mail: kadd2005 yahoo.com
Tiparul: Tipografia FED București

Răspunderea pentru conținutul articolelor aparține în exclusivitate autorului, conform art. 206 din Codul Penal

I.S.S.N 1453-9659

Copyright: este autorizată orice reproducere fără a se percepe taxe suplimentare, indicând sursa (revista România Eroică), cu excepția textelor și fotografiilor a căror proveniență este specificată expres.

Acest număr a apărut în 2500 de exemplare.

Condiții de colaborare: cititorii din țară și din străinătate pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei. Manuscrisele nu se înapoiază.

Revista
ROMÂNIA EROICĂ
este editată cu
sprijinul **FUNDAȚIEI**
"GENERAL
ȘTEFAN GUȘĂ"

ÎN NUMERELE VIITOARE

DOSAR

**Trista soartă
a prizonierilor
de război**

INVITATUL REVISTEI

**Istoricul
NEAGU
DJUVARA**

S.O.S.

**Mausoleul
Eroilor
„Galata”,
Iași**

**Camil Petrescu
Liviu Rebreanu**

RESTITUIRI

INEDIT

**Generalul
Mihail Cristodulo
Cerchez**

S.C. TekArt Trading srl

12 Badaea Cartan St., Sector 2, 7000 Bucharest Romania
Fax: +40-21-777.76.18; Tel.: +40-21-674.64.03
Mobil: 0744.88.18.67

TEKART este o societate românească specializată în realizarea de obiecte pentru acțiuni de protocol, reclamă și publicitate, aniversări, simpozioane interne și internaționale, manifestări expoziționale, premii anuale, aniversarea atestării documentare a localităților etc.

Oferta noastră cuprinde: ● Insigne metalice volumetrice sau cu print și lentilă de rășină; ● Însemne și grade militare (pentru poliție, poliție comunitară, poliție de frontieră, jandarmerie etc.); ● Brelocuri metalice pentru chei, turnate/gravate pe una sau ambele fețe; ● Medalii – plachete jubiliare; ● Trofee aniversare, statuete tip OSCAR; ● Ace de cravată și butoni; ● Lucrări/trofee din sticlă turnată și metal; ● Obiecte de protocol sau de birotică personalizate, unicate; ● Icoane pictate pe suport de lemn (cu ferecatură metalică argintată sau din argint), icoane ceramice, crucifixuri, racle; ● Heraldică și "cheia" orașelor; ● Lucrări artistice (monumente, statui, statuete, busturi, basoreliefuli) turnate din bronz; ● Firme turnate din bronz sau gravate pe plăci de alamă sau inox, embleme metalice, litere volumetrice; ● Accesorii pentru încălțăminte și marochinărie (cataramă, carabinieră, nasturi, embleme); ● Catarge și fanioane/steaguri pentru birou sau pentru exterior din material textil (poliester, poliamid, saten) cu imprimare serigrafică, termotransfer videoflex sau folie flock; ● Confecții textile personalizate, semne de carte magnetice, diplome; ● Articole din piele (portofele, mape, serviete, borsete) ștanțate cu logo-ul companiei sau portofele tip legitimație-security cu insignă și serie de identificare personalizată.

Obiectele metalice sunt turnate, presate sau gravate și pot fi acoperite galvanic (cuprare, nichelare lucioasă sau patinată, alămiră lucioasă sau patinată, argintare lucioasă sau patinată sau aurire). Lucrările pot fi livrate în cutii "VIP" executate din materiale pluseate sau în cutii din material plastic.

TEKART este autorizată de BNR să prelucreze și să marcheze metale și pietre prețioase (insigne, ace de cravată și butoni din aur sau argint).

TEKART deține un sistem de scanare tridimensională – unicat în România – care permite multiplicarea identică a obiectului.